

НЕДЈЕЉНИ

БАЊАЛУКА, 27. и 28. априла 1985.
Број 4388 Година. XLII Цијена 32 динара

МЛД

ГЛАС

ЛИСТ СОЦИЈАЛИСТИЧКОГ СВЕЗАРАДНОГ НАРОДА

ИЗЛАЗИ СВАКОГ ДАНА ОСИМ НЕДЈЕЉЕ

„ГЛАСОВ“ ИНТЕРВЈУ

МАЈА ЧИБУРДАНИДЗЕ,
трострука свјетска
првакиња у шаху и
побједница Међународног
шаховског турнира у Бањалуци

ПРВА МЕЂУ „ЗВИЈЕЗДАМА“

• Иако може имати при-
звук нескромности, мо-
рам рећи да тренутно у
свијету немам достојну
ривалку... Кад год играм
шаховску партију, ја, у
ствари, играм против

фигура, а не супарнице! -
каже наша саговорница,
која је и у Бањалуци по-
казала своју високу ша-
ховску класу

СТРАНА 8.

КЊИГЕ И ИЗДАВАЧИ

РАЗГОВАРАМО СА
МИЛОРАДОМ ПАВИ-
ЛЕМ, АУТОРОМ РОМА-
НА ГОДИНЕ И ДОБИТ-
НИКОМ НИН-ОВЕ НА-
ГРАДЕ

КЊИГА КАО ПЕПЕ- ЉУГА

- Потребне су нам књи-
ге које волимо да чита-
мо, без обзира на жанр.
Имам осећај да многи
читају мој „Речник“ као
бајку и ако то чине није
погрешно - каже аутор
„Хазарског речника“

СТРАНА 9.

● НАКОН СЕДАМ
● УДАРНИЧКИХ
● ЉЕТА — ЗАТИШЈЕ
● НА МРАКОВИЦИ

● КОЗАРА
● ЧЕКА
● АКЦИ-
● ЈАШЕ

СТРАНА 6.

СУСРЕТ НА ГРАДИЛИШ-
ТУ

НИЈЕ ЛАКО МОНТЕР БИТИ

• Милорад Вујаковић: „У
„Енергомонту“ сам пуних 25
година. Од тога сам на тере-
нима широм земље провео
око 18 година. Зато није чудо
што нас, монтере, називају
„гостом у сопственој кући“

СТРАНА 7.

СВЈЕТСКА ИЗЛОЖБА ТЕХНИЧКИХ И
ТЕХНОЛОШКИХ ДОСТИГЊУЋА
ЈАПАНУ

ПОГЛЕД НА 21. ВИЈЕК

ТСУКУБА (ЈАПАН), априла - Досад највећа свјетска
изложба техничких и технолошких достигнућа. ЕХРО
'85, отворена је средином прошлог мјесеца у Тсукуби,
шездесетак километара од Токија, и биће отворена за
јавност све до септембра. Посјетиоци из цијелог свије-
та долазе да виде шта све човек умије, а недавно је из-
ложбу посјетио и двомилионити посјетилац - Јуџи Хо-
ши, на слици десно, коме су организатори даровали су-
венир и цвијеће. (ПАНОФОТО ФОТОТАНЈУГ)

Фото-журнал стр. 12-13

ОД ОВОГ БРОЈА

НОВИ ФЕЉТОН „ГЛАСА“

Четири деценије
побједе над
фашизмом:

Завршне операције за ослобођење земље

СТРАНА 15.

KRAJEM NEDJELJE

REGANOVE GLAVOBOLJE

Krivulja popularnosti američkog predsjednika Ronalda Regana na početku njegovog drugog mandata opasno počinje da ide silaznom putanjom. A koliko još prije šest mjeseci, na novembarskim izborima, on je dobio najveće povjerenje biračkog tijela u preko 200 godina američke historije. No, već tada moglo se naslućivati da drugi Reganov term može donijeti dodatnih problema u upravljanju zemljom.

Ovakva razmišljanja bila su zasnivana na omjeru snaga u Predstavničkom domu i Senatu između republikanaca i demokrata, oko već u predizbornoj kampanji kritikovanih poteza, koje je sam Regan najavljivao. U prvom redu to se odnosilo na njegov vojni budžet kome su se demokrate žestoko opirali, tražeći njegovo smanjenje. Pod ovim pritiskom, još tokom kampanje, Regan je nešto ublažio svoje zahtjeve, puštajući na nekim stankama, ali strogo vodeći računa da to ne bude u onim najbitnijim. No, već ovo cjenkanje ukazalo je da rastu otpori autoritetu američkog predsjednika.

Drugi veliki problem sa kojim se Regan sreo je enormno visok budžetski i trgovinski deficit. Već nekoliko godina i jedan i drugi rastu. Na osnovu samo ogoljelih cifara, sabirajući manjkove robnoj razmjeni sa svijetom, proizlazi, da su Sjedinjene države u posljednje tri godine napravile najveći dug u svijetu. No, to je samo privid, jer je Vašington svojom kamatnom politikom i podsticanjem vrijednosti dolara i do 40 posto iznad njegove stvarne vrijednosti, uspio da privuče strani kapital i na taj način amortizuje trgovinski debalans, pokrivajući ga stranim novcem kojim je operisao. To što je ova politika uzdrmla temelje svjetskog finansijskog tržišta, u Sjedinjenim Državama malo ko ga je brinulo.

Što se domaćeg budžetskog deficita tiče, cifra od oko 200 milijardi dolara je zapanjujuća. No, imajući u vidu snagu privrede i konjunkturu posebno u investicijama, došlo je do smanjenja nezaposlenosti i podnošljivog stepena inflacije koji se kretao oko 4 posto. Ovakvi trendovi u američkoj privredi proglašavani su „lokomotivom“ za cijeli svijet, koji po tim shvatanjima treba da slijedi američki izlaz iz depresije. Ovakva predviđanja pokazala su se samo djelimično tačnim, jer zemlje u razvoju i dalje grcaju u dugovima, sa visokim stepenom inflacije, što znači da su i dalje u velikim teškoćama, bez opipljivih

znakova da bi iz njih mogle izaći. Nešto povoljnija je situacija sa zapadnim razvijenim zemljama, ali i ozdravljenje njihove ekonomije odvija se mnogo sporije nego što su Amerikanci najavljivali.

Visok budžetski deficit ipak je stvar koja je morala da zabrine i Bijelu kuću. Nisu u pitanju samo materijalni, nego još više politički motivi, odnosno povjerenje građana u vladinu politiku, Regan se stoga, u svojim programima kresanja deficita odlučio da izbacuje stavke koje se odnose na socijalna davanja, prosvjetu i slične, nastojeći da sačuva vojni budžet. A ovakva politika nesumnjivo da nije mogla biti dočekana sa oduševljenjem među više miliona američkih građana koji su korisnici budžetskih sredstava kao siromašniji slojevi društva. Regan, koji se u svojim četiri i po godine predsjednikovanja napravio više duga nego 39 američkih predsjednika zajedno, sada i sam priznaje da treba nešto učiniti da se ovo ispravi, ali uporno odbija da povećanjem poreza obezbijedi više dolara u državnoj kasi. Takvom politikom on štiti imućne slojeve i svoj vojni program, što i Amerikancima postaje sve jasnije, jer srednji i siromašniji slojevi treba da plate cijenu smanjenja deficita, što doprinosi padu autoriteta i samog Regana.

Uz ovo sve treba dodati i „incident“ sa njegovim zahtjevom o davanju 14 miliona dolara protivnicima sadašnje vlade u Nikaragvi. Iako je to beznačajna suma, ona ima veliki politički značaj. Demokrati u Predstavničkom domu glatko su odbili zahtjev da se taj novac troši preko obavještajnih agencija, nego insistiraju da to učine međunarodne humanitarne organizacije ili Ujedinjene nacije. Jer u prvom slučaju, jasno je kuda bi pare otišle. A ovo protivljenje pokazuje i sve veće nezadovoljstvo Amerike sadašnjom Reganovom spoljnom politikom, posebno u Centralnoj Americi, gdje se strahuje da bi ponovo moglo doći do „vijetnamske situacije“, što Amerika nikako ne želi. Ovo nezadovoljstvo ne ublažava ni dijalog sa Moskvom koji se vodi u Ženevi, jer u njemu niko ne vidi stvarnu želju za popuštanjem, već preovladava uvjerenje da je to samo pokušaj nadmudrivanja i stucanja prednosti u odnosu na drugu stranu.

Sve ovo dovelo je do toga da ankete o Reganovoj popularnosti u posljednje vrijeme govore o tome da on gubi povjerenje Amerikanaca da su oni sve manje zadovoljni politikom koju vodi.

A. OTOVIĆ

Kuda idu milijarde

● Nepotrebno prepuštajući poslove firmama iz drugih krajeva, banjalučka privreda svjesno dozvoljava da se milijarde odlijevaju sa ovog područja ● Ovakvo ponašanje oslomašuje i privredu i regiju

Za nabavku novog namještaja i posuda u renoviranom hotelu „Bosna“ u Banjaluci, potrošeno je nekoliko desetina miliona dinara. Sav ovaj posao povjeren je zagrebačkom „Griču“. I, naoko, u ovoj radni nema ničeg čudnog, niti neobičnog. A u suštini ima i previše, što samo po sebi govori o nečijem neshvatanju složenosti ekonomskih uslova privredivanja, koji trenutno vladaju u nas.

Namještaj nabavljen za hotel „Bosnu“ proizveden je u zagrebačkoj tvornici „Jadran“, sa kojom banjalučki veletrgovac „Metal“ ima potpisan samoupravni sporazum o poslovnoj saradnji. Da je ovaj posao išao preko „Metala“ u gradu na Vrbasu bi ostalo oko osam miliona dinara. Ovakvo te su pare ostale u Zagrebu. U „Bosni“ svoj potez pravdaju podatkom da su jedan dio namještaja dobili na beskamatni kredit od sedam mjeseci. Zar se takav isti dogovor nije mogao napraviti i sa „Metalom“? U „Metalu“, opet, tvrde da se mogao napraviti i povoljniji dogovor, ali niko sa njima nije razgovarao, niti im je ponudio posao oko nabavke opreme.

Ovo je samo jedan primjer koji govori kako se kapital nekontrolisano i nepotrebno odlijeva iz ove regije, a da niko ništa ne preduzima da se tome stane na kraj. Jer, da je

kojim slučajem opremanje domaćom opremom novih pogona „Vitaminke“, „Vite“ iz Skender Vakufa, „Glame“ iz Glamoča, Tvornice za preradu kukuruza iz Draksenića, išlo preko prometnih organizacija AIPK „Bosanska krajina“ ostalo bi toliko para da se godinu dana finansiraju brojne radne zajednice na nivou Kombinata. „Jelšingrad“ svoje najveće poslove na domaćem tržištu obavlja preko „Brodmaterijala“ iz Rijeke, dok se INCEL preko banjalučkog prometa snabdijeva potrebnim reprofilmom sa neznatnih 0,05 odsto.

„Metalska“, osnovna organizacija iz sastava SOUR-a GIK „Kozara“, koja se trenutno nalazi u izuzetno teškom položaju, imala je preko 700 dobavljača. Od prometnih organizacija iz Banjaluke i ove regije nabavljala je samo izuzetno deficitarnu robu. Sada, kada je voda došla do guše, od banjalučke privrede se traži pomoć, razumijevanje i sredstva za sanaciju. Međutim, koliko se tek sredstava odlilo ovakvim njihovim ponašanjem u ranijim godinama - niko to ne spominje.

Na rubu pameti bilo bi sada postavljati nekakav uvjet zatvaranja tržišta. Ali, nije daleko od pameti, da se poslovi, koji ne moraju, ne nose van komune. Jer, kada bi se sve transakcije, koje su mogle dase obaviti preko banjalučkog prometa i obavile, grad i regija bi bili mnogo bogatiji. Lajčka je procjena da se na ovim poslovima godišnje odlijevaju milijarde dinara.

Brojke najbolje upozoravaju da se na ovom planu pod hitno nešto mora mjenjati. Jer, „Metal“ kao najveći veletrgovac na području Osnovne privredne komore Banjaluka, godišnje plasira na banjalučko tržište 15 odsto robe iz svog

ukupnog prometa, na području Bosanske krajine 32 odsto. Međutim, u strukturi plasmana na drugom području on plasira 7,8 odsto proizvoda sa područja Komore, a proizvoda sa znakom AIPK samo jedan odsto. I „Metal“ je članica ovog složenog sistema. Ili, podatak da u ukupnom prometu „Metala“ proizvodi iz Slovenije učestvuju sa 16,8 odsto, a iz Srbije sa 23,1 odsto, a na ovom području „Metal“ ne plasira niti jedan krajiški proizvod.

Klasična trgovina je odavno izgubila svoje mjesto pod suncem. Povezivanje prometa i proizvodnje prisutno je svuda u svijetu, pa zašto ne bi bilo i na području Osnovne privredne komore Banjaluka. U ovoj sedmici održan je jedan sastanak proizvođača hrane i prometnih organizacija sa ciljem da se dogovore o zajedništvu. Ali, taj sastanak je došao tek pošto su se proizvođači hrane našli u nezavidnom položaju. A da su ranije, kada su zato postojali objektivni uslovi, našli zajednički interes danas bi u ovoj oblasti stanje bilo mnogo povoljnije.

Povezivanje privrede regije ne treba smatrati narušavanjem osnovnih ekonomskih zakonitosti. Već domaćinskim poslovanjem. Danas-sutra, ako hotelu „Bosna“ bude trebalo pomoći, pomoć će pružiti banjalučka privreda. Otome su u hotelu trebali da vode računa kada su davali posao „Griču“ zaobilazeći „Metal“, o tome su trebali da vode računa i u „Metalskoj“, i u „Vitaminici“... Da ne nabrajamo, milijarde koje se odlijevaju nepotrebno sa ovog područja, trebale bi po svaku cijenu da na njemu ostanu. Tada će i regija biti bogatija i sposobnija da priskoči u pomoć kada zatreba.

Ratko MARIĆ

PRENOSIMO

VJESNIK

„GREŠNI“ RADNIČKI SAVJETI

RIJEKA - U 19 općina Zajednice općina Rijeka društveni pravobranitelji samoupravljanja ustanovili su da je posljednjih nekoliko godina najviše kršenja pozitivnih propisa i drugih akata bilo iz oblasti radnih odnosa, zatim stambenih odnosa, pa tek onda iz oblasti društvenog vlasništva.

Iznoseći tu primjedbnu u izvještaju o prošlogodišnjem radu, društveni pravobranilac samoupravljanja ZO Rijeka Juraj Jovanović upozorava na još jednu zanimljiviju pojavu - radnički savjeti su na prvome mjestu među prekršiocima (sa 30 posto). Ostaje, međutim, da se s više pažnje izuči što je to „tjera“ taj najviši samoupravni organ radnika u radnom kolektivu da se nađe na čelu naslavne liste? Usvaja li, zapravo,

sam takve odluke koje se u praksi moraju „preskakati“ da bi osiguravao redovni proizvodni proces i pravodobno ostvarivanje prava radnika, ili je posrijedi nešto drugo? O neiskustvu, sigurno, nije riječ.

Odbori i komisije su potom „rangui“ drugi po redu organi koji se, čini se, olako upuštaju u kršenje samoupravnih prava, zatim slijede poslovodni organi, a tek su na četvrtom mjestu osobe s posebnim ovlaštenjem i dužnostima, odnosno - rukovodioci. Time su barem spasili obraz i demantirali uvriježena mišljenja da je „direktor za sve kriv“. Šalu na stranu - te bi činjenice morale biti izazov za znanstvenike koji se bave proučavanjem odnosa u samoupravnom društvu.

G. R.

REKLI SU...

Realni humanizam

Realnost materijalnog života je najmoćnija realnost. To je azbuka našeg pogleda na svet i odgovornost za zatvaranje očiju pred tom realnošću ne može se mimoići. A hteli bi da je mimođu oni čiji je politički ideal čak i danas građanska demokratija i koji sa tog aspekta nude svoj apstraktni humanizam, izvan materijalnog, izvan klasnog, izvan političkog, kao univerzalnu lozinku, kao večnu

parolu, kao zlatni ključić, kao odgovor na sva pitanja sadašnjeg i budućeg organizovanja društva. Humanizam nije nezavisan od nivoa materijalnog razvoja društva...

... Mi možemo biti humani u okvirima materijalnog bogatstva kojim raspolažemo, ne mimo njega. Mi ne možemo vršiti raspodelu prema potrebama, niti se možemo useliti u stanove koje nismo izgradili, niti

lečiti u bolnicama koje nismo podigli. Ali se zato možemo organizovati tako da proizvodne snage, da produktivnost rada što pre približe materijalni razvoj društva onom nivou koji će olakšati i podstaći dalji razvoj socijalističkog samoupravljanja.

(Slobodan Milošević, na sjednici CK SK Srbije)

„GLAS“ List Socijalističkog saveza radnog naroda

Opštine osnivači: Banjaluka, Bosanska Gradiska, Čelinac, Kotor Varoš, Laktaši, Prnjavor, Skender-Vakuf i Srbac.

Izdaje i štampa NIGRO „Glas“ Banjaluka, Ulica AVNOJ-a 93.

Predsjednik Poslovnog odbora NIGRO „Glas“ Edhem Čizmić

Direktor i odgovorni urednik Nebojša Radmanović

Ureduje: Redakcijski kolegij: Mirko Kinjan (banjalučka hronika), Emin Krkić (popodnevi desk), Tomo Marić (sport), Miloš Milinović (Bosanska krajina), Miro Mladenović (tehnička redakcija), Sabira Piragić (desk), Nada Puvačić (kultura), Nebojša Radmanović (direktor i odgovorni urednik), Fadil Smajić (hronika), Dragiša Spremo (Nedjeljni Glas).

Novinski savjet lista „Glas“: Ivan Andričić, Nusreta Borić (Predsjednik Edhem Čizmić, Milenko Čerketa, Jovo Kerkez, Radojka Kuzmanović, Predrag Lazarević, Oto Marušić, Islam Mehdić, Branko Pivašević, Nebojša Radmanović, Grozda Regodić, Nenad Trifunović, Franjo Vardić.

Prvi broj „Glasa“ izašao je kao organ NOP-a za Bosansku krajinu u Župici kraj Drvara, 31. jula 1943. godine. Poslije oslobođenja „Glas“ izlazi u Banjaluci kao organ Oblasnog narodnog fronta do juna 1951. Od IX 1953. izlazi kao organ SSRN pod imenom „Banjalučke novine“, a od 29. novembra 1955. pod imenom „Krajiške novine“. Od 13. maja 1963. list ponovo izlazi pod imenom „Glas“. Ukazom Predsjedništva SFRJ od 19. jula 1968. „Glas“ je odlikovan Ordenom zasluga za narod sa srebrnim zracima. Od 8. februara 1983. „Glas“ izlazi kao dnevni list.

SVEČANA SJEDNICA OPŠTINSKOG VIJEĆA SAVEZA SINDIKATA BANJALUKA
POVODOM OBILJEŽAVANJA 40—GODIŠNICE SINDIKATA

ZA SINDIKAT- PRVI REDOVI

BANJALUKA, 26. aprila — Upristvu brojnih gostiju - veterana radničkog i sindikalnog pokreta, predstavnika društveno-političkog života komune, dosadašnjih predsjednika Opštinskog vijeća, predsjednika osnovnih organizacija sindikata i članova Opštinskog vijeća Saveza sindikata - sinoć je u banjalučkom Domu kulture održana svečanost kojom je obilježeno četrdeset godina djelovanja Saveza sindikata Jugoslavije i Bosne i Hercegovine. U tom okviru poseban akcenat stavljen je na aktivnost banjalučke sindikalne organizacije - od poslijeratne obnove do danas.

Osvrt na protekli četrdesetogodišnji period u radu i djelovanju sindikata na ovom opštinskom području napravljen je u prigodnom referatu kojeg je podnio Anto Mačinković, predsjednik Opštinskog vijeća Saveza sindikata Banjaluka, koji je, govoreći o prvim počecima sindikalnog organizovanja na ovim prostorima, istakao sljedeće: - Banjalučki revolucionarni sindikalni pokret bio je i jeste sastavni dio bosanskohercegovačkog i jugoslovenskog sindikalnog pokreta i njihove istorije u kojoj su stasali mnogi velikani naše sindikalne prošlosti i sadašnjosti, članovi sindikalnih rukovodstava, Crvene sindikalne interesacionalne, Kominterne i Komunističke internacionale mladih, španski borci, prvoborci naše narodnoslobodilačke borbe i revolucije.

U nastavku izlaganja naglašeno je da je masovno učesće sindikalno organizovanih radnika u narodnoslobodilačkoj borbi i socijalističkoj revoluciji najprirodniji nastavak predratne aktivnosti sindikata, a u periodu neposredno poslije rata, uloga sindikata bila je određena potrebom da se što prije zemlja oporavi od ratnih razaranja.

U prvim poslijeratnim godinama sindikalno organizovana radnička klasa nameće sebi i društvu takmičarski pokret, pokret udarnika, novatora i racionalizatora proizvodnje. Samo u periodu od 1945. do 1952. godine oko 45 hiljada radnika u Bosni i Hercegovini proglašeno je udarcima. I aktivnost banjalučkih sindikata u to vrijeme usmjerena je prije svega na podsticanje radnog takmičenja i udarništva, a sindikat radi i na planu kulturnog uzdizanja radnika, razvoja fizičke kulture i sporta, povezivanja radnika sa selom, poboljšanja životnih i radnih uslova radnika.

Istorijskim činom uvođenja samoupravljanja Sindikat je svoje postojanje, ulogu i aktivnost vezivao za oživotvorenje tog poduhvata, a donošenjem novog ustava i Zakona o udruženom radu stvoreni su društveni uslovi i politička klima za još jači prodor samoupravljanja, ostvarivanja i zaštite klasnih interesa radnika. Banjalučki sindikat cijelo vrijeme bio je uključen u borbu za ostvarivanje društvenih težnji, utjelovljenih u ovim značajnim dokumentima. Nastojanja usmjerena u pravcu bržeg i efikasnijeg rješavanja radničkih intere-

● U prigodnom referatu, posvećenom jubileju Sindikata, Anto Mačinković, predsjednik Opštinskog sindikalnog vijeća, govorio je o razvoju i ulozi sindikalnog organizovanja radnika na ovim prostorima

Sa svečane sjednice OV SS Banjaluka

sa u oblasti radnog i životnog standarda u dobroj mjeri su ometena katastrofalnim zemljotresom iz 1969. godine nakon kojeg se radilo u veoma složenim i specifičnim uslovima.

I posljednjih godina, rekao je na kraju u svom izlaganju Anto Mačinković, kad se suočavamo s nizom problema zbog složene ekonomske situacije, čitava sindikalna organizacija Banjaluke ulaže napore na njihovom prevazilaže-

nju u skladu cjelokupnih aktivnosti na ostvarivanju Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije. Sindikat mora, više nego do sada, biti u prvim redovima borbe za prevazilaženje nastalih teškoća, kako u ekonomskoj bazi društva, tako i u procesu samoupravnog odlučivanja. Na toj liniji obavljaju se i pripreme za naredne kongrese.

N. Stanojević-Fajković

U SRPCU OBILJEŽENA 40—GODIŠNICA SINDIKATA I POBJEDE NAD FAŠIZMOM

Priznanja zaslužnim

SRBAC, 26. aprila — Povodom 40-godišnjice pobjede nad fašizmom, 40-godišnjice Saveza sindikata Jugoslavije i BiH i 80-godišnjice formiranja glavnog radničkog saveza BiH danas je u Srpcu održana svečana sjednica Opštinskog vijeća Saveza sindikata. Pored delegata Vijeća sjednici su prisustvovali veterani radničkog i sindikalnog pokreta, predstavnici društveno-političkog života komune i predsjednici osnovnih organizacija Saveza sindikata ove opštine.

Prigodan referat posvećen jubilejima, podnio je Petar Jovičić, predsjednik Opštinskog vijeća, a zatim su uručena odlikovanja i priznanja zaslužnim sindikalnim organizacijama i aktivistima.

Orden rada sa srebrnim vijencem uručen je Radmilu Umljenović, Milu Mikiću i Dušanu Kovačeviću. Zahvalnice Opštinskog vijeća dobile su osnovne sindikalne organizacije OOOUR-a „Motajica“, „Posavina“, „Bardača“, „Stirokart“, „Mehanička prerada drveta“, „Tvornica pamučnog rublja „Triko“, „11. novembar“ i „Rudnik kaolina“, te aktivisti Stevo Trumić, Nevenka Kusić, Radovan Mitrović, Zdravko Majstorović, Pero Kovačević, Slavko Večernović, Naziv Hozidić, Nada Kljajić, Dušan Bogosavac, Slavko Ostojić i Muhamed Memišević.

Kulturni program izveli su članovi KUD-a Školskog centra „Savo Vujanović Žučo“ iz Srpca. Z. S.

ZAPOŠLJAVANJE U BANJALUCI

NEZAPOSLENOST RASTE - OGLASI PROPADAJU

● Na području Osnovne zajednice zapošljavanja Banjaluka u ovom trenutku posao čeka 13.968 lica. U prva tri mjeseca ove godine oglašena su 1.403 slobodna radna mjesta, a popunjena svega 502

BANJALUKA, 26. april - Dinamika zapošljavanja i dalje se ne odvija planiranim tempom, što pokazuje i veliki nesklad između broja oglašanih i popunjenih mjesta... Samo na području Osnovne zajednice zapošljavanja Banjaluka koja je trebalo da zaposli 3.590 lica, za prva tri, mjeseca, oglašena su 1.403 slobodna radna mjesta, a popunjena svega 502.

Ovaj podatak samo povećava odgovornost organizacija udruženog rada koje izbjegavaju ili odlažu zapošljavanje radnika i pripravnika, s obzirom na to da problem zapošljavanja nedosljednosti u njegovom provođenju predstavlja ne samo ekonomsko, već i ozbiljno političko pitanje našeg društva - rečeno je na današnjoj sjednici Skupštine Osnovne zajednice zapošljavanja Banjaluka.

U ovom trenutku, na području banjalučke opštine posao čeka 13.968 lica. Činjenica,

da gotovo 11 hiljada nezaposlenih čine lica između 19 i 30 godina života, uglavnom kvalifikovanih i školovanih mladih ljudi posebno je alarmantna. Da bi se zaustavio stalni rast nezaposlenosti, delegati ove skupštine založili su se za dosljednije poštovanje programa zapošljavanja u ovoj godini, a posebno na iznalaženju mogućnosti dodatnog zapošljavanja, kako bi se zadovoljile osnovna premissa dugoročnog plana zapošljavanja - a to je zaustaviti daljnji rast nezaposlenosti. Zbog svega toga i zajednice zapošljavanja moraće mnogo više učestvovati u planiranju struka i zanimanja za potrebe udruženog rada, nego što su to činile do sada.

Na Skupštini je donesena odluka o povećanju novčane naknade privremeno nezaposlenim radnicima za 40,5 posto, koliko je povećan čist lični dohodak zaposlenih u BiH u 1985. godini.

Za prekvalifikaciju i dokvalifikaciju radnika deficitarnih struka, koji su potrebni udruženom radu banjalučke Opštine, Osnovna zajednica zapošljavanja u ovoj godini izdvojila je 15,5 miliona dinara. Ovakvim vidom osposobljavanja biće obuhvaćeno 676 lica. Z. L.

PREDSJEDNIŠTVO OK SSRN BANJALUKA O SAMOUPRAVNOM ORGANIZOVANJU POLJOPRIVREDNE PROIZVODNJE

NIŠTA PREKO NOĆI

● Da li bi radioinice za opravku poljoprivredne mehanizacije, kao i izvjesne količine goriva i maziva, mogle da se nađu pri svakoj osnovnoj zemljoradničkoj zadruzi?

BANJALUKA, 26. aprila — Zašto se u Stričićima još uvijek sije pšenica kada i narodna poslovice veli da će je tu „pas jesenji“, tj. mraz pojesti? Odgovor na to pitanje leži u činjenici da još nije na području komune provedena rejonizacija poljoprivredne proizvodnje, što je ujedno i jedna od najčešćih primjedbi iznesenih prilikom februarskih razgovora u mjesnim zajednicama o samoupravnom organizovanju zemljoradnika i razvoju društveno-organizovane proizvodnje.

Sve te primjedbe razmatralo je juče Predsjedništvo OK SSRN Banjaluka, gdje je ponovo istaknuto da je potrebno utvrditi za svaku mjesnu zajednicu, ili uže područje, komparativne prednosti u proizvodnji, i onda naravno, podržavati upravo takvu proizvodnu orijentaciju. Kao i uvijek kada se povedu razgovori o poljoprivredi, ni sinoć nisu manjkale pojedinačne tetme, što je razumljivo jer u toj oblasti mnogo toga ne štima kako treba. Otuda je svima bilo jasno da se ništa neće moći učiniti preko noći, a kao ohrabrenje su prihvatani i „mali ali konkretni“ pomaci, poput onih koji su činjeni i čine se u „Agroprometu“. Tako je rečeno da će ovaj kolektiv primiti u ovoj godini još 11 poljoprivrednih tehničara, ali je to vrlo spori napredak. Potrebno bi bilo da u svakom selu radi bar jedan poljoprivredni stručnjak. Kada smo na selu gradili škole, podizali smo i stanove za nastavnike, i dijelili besplatni ogrijev. Ali čime sada privući na selo mlade stručnjake? I, šta činiti dok se ovo pitanje ne riješi?

Čini se da bi jačanje osnovnih zemljoradničkih zadruga moglo da predstavlja odgovor na ovo drugo. Izvjesne količine goriva na primjer, mogle bi se naći pri svakoj OZZ-i, kako proizvođač ne bi više morao da polovinu rezervoara potroši na put do benzinske pumpe a polovinu - za povratak, pa mu za rad ne ostaje ništa. A upravo se to može dogoditi sada, kada se nafta na pumpama ne toči drugačije do direktno u traktorski rezervoar! Takođe bi se pri OZZ-ama mogle naći i određene količine maziva, kao i rezervnih dijelova, a svakako - radioinice za nužni opravak poljoprivredne mehanizacije. Ovakvim, a zacijelo i znatno boljim radom u svakom drugom pogledu, ojačale bi osnovne zemljoradničke zadruge svoj uticaj među poljoprivrednim proizvođačima, i svakako doprinijele bržem udruživanju i samoupravnom organizovanju poljoprivredne proizvodnje u čemu Banjaluka danas zauzima neslavno - posljednje mjesto!

D. SOČANKSI

PUŠTEN U RAD POGON „TRIKOA“ U BAJINCIMA

POSAO ZA 50 RADNIKA

● U prvoj smjeni posao je odmah dobilo 25, a kad uskoro počne i druga, biće mjesta za još toliko radnika ● Do kraja godine biće puštena u rad još dva pogona, kada će početi proizvodnja trikotažnih košulja

SRBAC, 26. aprila - U Bajincima nedaleko od Srpca danas je svečano otvoren i pušten u proizvodnju novoizgrađeni proizvodni pogon Tvornice pamučnog rublja Triko. U novom pogonu, prvom iz Trikovogovog programa razvoja male privrede proizvođače se pamučno

rublje, a radeći u jednoj smjeni već u početku zaposlenje je dobilo 25 radnika. Uskoro kada počne i druga smjena, broj zaposlenih biće udvostručen.

U izgradnju pogona Tvornice pamučnog rublja „Triko“ iz Srpca uložila je 10 miliona dinara, a dio sredstava obezbijedili su i mještani Bajinaca samodoprinosom. Do kraja ove godine isti ovakav pogon biće otvoren u Starom Martinu, a u prvoj polovini 1986. i u Donjoj Lepenici.

Na prigodnoj svečanosti povodom otvaranja novog pogona u Bajincima govorila je Slobodanka Buvač, predsjednica Radničkog savjeta OOOUR-a Tvornice pamučnog rublja. Ona se tom prilikom osvrnula i na desetogodišnji razvojni put i perspektive kolektiva. Tvornica pamučnog rublja sa 910 zaposlenih vodeći je privredni subjekt u srbačkoj opštini, najveći OOOUR u okviru Radne organizacije „Triko“, Bosanska Gradiška, a zauzima i vrlo značajno mjesto u tekstilnoj industriji Bosanske krajine i Bosne i Hercegovine.

Ovaj kolektiv već duže vrijeme bilježi izuzetno dobre izvorne rezultate, a u toku ove godine inostranim kupcima biće prodato robe u vrijednosti 800 miliona dinara, što je oko 40 posto ukupne proizvodnje. Do kraja ove godine „Triko“ će proširiti svoj proizvodni program otvaranjem pogona za proizvodnju trikotažnih košulja.

Z. S.

JUČE U ŠIPOVO

OTVOREN NOVI HOTEL

ŠIPOVO, 26. aprila — Hotelsko-ugostiteljska i turistička Radna organizacija „Sokočnica“ iz Šipova danas je dobila moderan i reprezentativan objekat. U prisustvu mnogobrojnih gostiju otvoren je hotel „Janj“, objekat „B“ kategorijesa 72 ležaja, apartmanima, banket-salom, barom, restoranom, kafanom, kuglanom, trim-stazom i drugim sadržajima.

Na prigodnoj svečanosti koju su uveličali i članovi KUD-a „Simela Solaja“ iz Šipova, brojne goste je riječima dobrodošlice pozdravio Mile Jandrić predsjednik Izvršnog odbora Skupštine opštine Šipovo, a presjecanjem vrpce objekat je otvorila Ilinka Bužanin predsjednik Radničkog savjeta Radne organizacije „Sokočnica“.

Tako je bosanskokrajiska turistička ponuda postala mnogo bogatija. Razloga za to je mnogo, jer hotel „Janj“ smješten u prekrasnom prirodnom ambijentu, na ušću rijeke Janj u Plivu, pruža mogućnost da se gosti, a naročito lovci i ribolovci, ugodno odmire i rasonode.

V. D.

UKRATKO

Produžetak
Varšavskog
pakta

VARŠAVA, 26. aprila (Tanjug) — U Varšavi će se danas održati sastanak šefova partija i vlada država članica Varšavskog ugovora. Dnevni red političko-konsultativnog komiteta nije objavljen, ali se saznaje da će na sastanku biti potpisan protokol o produženju važnosti Varšavskog ugovora, sklopljenog prije trideset godina. Očekuje se takođe, da će na sastanku šefova partija i država - Bugarske, Čehoslovačke, Mađarske, Njemačke, DR Rumunije, Poljske i Sovjetskog Saveza biti zajednički ponovljeni najnoviji sovjetski prijedlozi upućeni Vašingtonu.

Prva žrtva
side u Baskiji

MADRID, 26. aprila (Tanjug) — Smrt jednog mladića u baskijskom gradu San Sebastijanu izazvala je uznemirenje u čitavoj pokrajini. Riječ je ne samo o prvoj žrtvi bolesti side u Baskiji, već i o specifičnom slučaju, dosad nezabilježenom u toj zemlji.

Prema tvrdnji ljekara iz san sebastijanske bolnice kod ovog mladića otkrivena je, prilikom autopsije, moždana rana, koja je, tvrdi se, veoma rijetka kod bolesnika zaraženih sidom. On smatra da bi ovo mogao biti jedinstven slučaj i u Evropi među bolesnicima zaraženim ovom opakom bolešću.

Mladić star 23 godine nije bio homoseksualac već narkoman.

Tihe
demonstracije
u Peking

PEKING, 26. aprila (Tanjug) — Već nekoliko dana pred zgradom gradske uprave u Pekingu tiho demonstrira grupa od oko 150 Kineza tražeći u ime još 10.000 ljudi pravo povratka svojim kućama u glavni grad Kine, odakle su prije sedamnaest godina, u vrijeme „kulturne revolucije“ bili upućeni na sela. U transparentima, koji su postavljani na fasadu zgrade gradske uprave, demonstranti odlučno traže vraćanje u Peking i u tome mole za pomoć predsjednika Centralne savjetodavne komisije KP Kine Deng Hsjaopinga.

Rožič
u Finskoj

HELSINKI, 26. aprila (Tanjug) — Predsjednika Savezne konferencije SSRNJ dr Marjana Rožiča, koji ovih dana boravi u Finskoj na poziv rukovodstva Demokratskog saveza finskog naroda (SKDL) primio je danas predsjednik Parlamenta Republike Finske Erki Pistinen. U razgovoru koji je tom prilikom vođen, Pistinen je istakao da odnose Republike Finske i SFRJ karakteriše otvorenost i obostrana zainteresovanost za njihovo dalje svestrano unapređivanje, posebno na ekonomskom planu. U tom okviru značajan doprinos daju parlamenti dviju zemalja.

ODNOSI EGIPAT — SIRIJA

Kontakt
— uprkos
razlikama

KAIRO, 26. aprila (Tanjug) — Egipat je uspostavio kontakte sa Sirijom i ti kontakti su u funkciji rješavanja palestinskog pitanja. To je u Kairu izjavio egipatski predsjednik Mubarak, ističući da su veze uspostavljene uprkos „razlikama koje postoje između dvije zemlje“. Šef egipatske države nije, međutim, precizirao kojim kanalima se kontaktira sa Sirijom. Egipat i Sirija nemaju diplomatske odnose od 1979. godine, a odnosi između Kaira i Damaska se i danas ocjenjuju kao krajnje nepovoljni.

NA UNIVERZITETSKIM IZBORIMA U AUSTRIJI

Studenti sprečavaju neonaciste

● Tri studentske organizacije odlučile su se na zajedničku političku akciju i glasanjem spriječile kandidaturu neonacista na izborima za studentske savjete

BEČ, 26. aprila (Tanjug) — Jedinstvenim nastupom sve tri studentske organizacije zasutpljene u centralnoj izbornoj komisiji austrijskih univerziteta, isključena je mogućnost učešća neonacističke organizacije

„Nacionalni front“ na izborima za studentske savjete, kojise održavaju od 21. do 23. maja.

Organizacije socijalističkih i komunističkih studenata podnijele su prethodno tužbu Ustavnom sudu, zahtijevajući da se poštuju klauzule

državnog ugovora, koji izričito zabranjuje nacističke organizacije i njihove današnje sljedbenike, ali je odluka Ustavnog suda najavljena tek u toku ljeta, tj. poslije majskih izbora. Tri studentske organizacije, Socijalistička, zatim „Zajednička akcija“, i „Evropska studentska inicijativa“, koje imaju svoje predstavnike u izbornoj komisiji od 4 člana, odlučili su se na zajedničku političku akciju i glasanjem spriječile kandidaturu neonacistima.

Četvrti član komisije, predstavnik Ministarstva prosvjete suzdržao se u glasanju. Studentski predstavnici su ovakav ishod glasanja označili kao značajan korak u borbi protiv djelovanja ekstremno desničarskih i neonacističkih snaga na univerzitetima. Na prošlim izborima, neonacistička organizacija „Akcija nove desnice“ uspjela je da nametne svoju kandidaturu (1981. god) zaklanjajući se iza „praznina“ u izbornim propisima.

UJEDINJENE NACIJE

Brantu „Svjetska nagrada“

UJEDINJENE NACIJE, 26. aprila (Tanjug) — Bivšem zapadnonjemačkom kancelaru Viliju Brantu uručena je sinoć u sjedištu Ujedinjenih nacija u Njujorku „Svjetska nagrada za doprinos razvoju zemalja trećeg svijeta. Smatra se jednako Nobelovoj nagradi za mir.

Nagrada u iznosu od sto hiljada dolara dodjeljuje se pojedincima ili institucijama za doprinos razvoju „trećeg svijeta“ na ekonomskom, socijalnom, političkom i naučnom polju. Brant je prvi dobitnik ove nagrade koji potiče iz visoko razvijene zemlje. Prije njega su to priznanje dobili tanzanijski predsjednik Džulius Njerere, dr Raul Prebiš, iz Međunarodnog instituta za pirinač u Manili i ambasador Arvid Pardo, za rad na pomorskom pravu.

Dodjeljivanju nagrade Viliju Brantu prisustvovali su generalni sekretar Ujedinjenih nacija Peres de Kueljar i drugi istaknute ličnosti koje učestvuju na simpozijumu „Preživljavanje u nuklearno doba“. Među tim ličnostima je i član Predsjedništva SFRJ Lazar Mojsov.

Vilij Brant prima nagradu od Sridata Ramtala, predsjednika Odbora Ujedinjenih nacija za nagrađivanje

Dvodnevni seminarom obilježena je četrdesetogodišnjica konferencije u San Francisku, koja je inicirala osnivanje Uje-

dinjenih nacija. Težište simpozijuma je na nuklearnom razoružanju i mjerama kojim se ono može ostvariti.

RASPRAVE, POSLIJE DVIJE DECIJE

Švedska atomska bomba?

Česopis „Ni teknik“ tvrdi da je Švedska šezdesetih godina u strogoj tajnosti razvijala sopstveni program nuklearnog oružja

ŠTOKHOLM, 26. aprila (Tanjug) — Sadašnji i bivši političari vojnoistručnjaci i naučnici potpuno su zaokupljeni raspravom, koju izaziva tvrdnja časopisa „Ni teknik“ da je Švedska šezdesetih godina u strogoj tajnosti razvijala sopstveni program nuklearnog oružja, a ministar odbrane Andres Tunborg dobio je zadatak da ispita cio slučaj. Premapisanju tog časopisa, program je uključivao konstrukciju 10 manjih atomskih bombi godišnje, a okončan je 1972. godine manjim eksplozijama u blizini Štokholma.

Izjavljujući kategorički da vlada (u to vrijeme su takođe socijaldemokrati bili na vlasti) nije prevarila parlament koji je 1957. godine donio odluku o „moratorijumu“ na istraživanje nuklearnog oružja, premijer Ulof Palme ne negira da je naučni rad na tom planu nastavljen. Da bise neko zaštitio od atomskog napada, mora da zna kako se atomsko oružje konstruiše, dodao je Palme, objašnjavajući da je Parlament tada zabranio vojna ispitivanja na planu nuklearnog oružja, ali ne i zaštitu od mogućeg napada. Palme je posebno nagla-

sio da je za njega potpuno nova tvrdnja da je u probnim eksplozijama upotrijebljen plutonijum.

Predstavnici Foa (Istraživački institut švedske nacionalne odbrane) potvrđuju da su izvršene probne eksplozije u laboratoriji u Urstiku u blizini Štokholma. Bivši šef Nuklearne hemijske sekcije Urstiku izjavio je da njegov tim nikada nije bio pod bilo kakvim pritiskom vojnih vlasti radi bilo kakve konstrukcije švedske atomske bombe. On tvrdi da njihova ispitivanja plutonijuma nikada nisu predstavljala tajnu, jer su prije svega služili za saznanja Alvi Mirdal tadašnjem švedskom ambasadoru za razoružanje, koja su joj bila potrebna za diskusiju u Zenevi.

BRISEL, 26. aprila (Tanjug) — Valonsko Udruženje zaposlenih u javnim službama podnijelo je tužbu Državnom savjetu, najvišoj sudskoj instanci u Belgiji, protiv šefa diplomatije Lea Tindemansa zbog navodnog favorizovanja flamanskih kadrova u svom resoru.

Tužba je motivisana najnovijim unapređenjima u belgijskom Ministarstvu spoljnih poslova, koja Valonci ocjenjuju da dalje narušavaju „lingvističku ravnotežu“ na njihovu štetu. U pitanju je, kako se tvrdi, tridesetak flamanskih diploma više od valonskih, koji su, toga, sada unaprijeđeni na više položaje.

Flamanci
povlašteni!

MOSKVA

POSILIJE PLENUMA CK KP SOVJETSKOG
SAVEZA

OD DOPISNIKA
TANJUGA

RASPLITANJE „KADROVSKOG ČVORA“

● Uvijena kritika Brežnjevljevog perioda, a ona u stvari, označava kritiku jedne prakse koja je bitno zaostajala za naraslim privrednim i ljudskim potencijalima

MOSKVA, 26. aprila — Dva dana poslije Plenuma CK KPSS sovjetski listovi su osvanuli sa redakcijskim uvodnicima posvećenim ovom skupu, na kome je donesena odluka o zakazivanju 27. kongresa KPSS.

Prvi put poslije mnogo desetina godina, listovi nisu objavili jedinstven, isti tekst, direktivnog uvodnika, već je svaki list imao svoj komentar. Izvjesni akcenti, međutim, bili su jedinstveno označeni, ni jedan list nije propustio da pomene riječi Gorbačova o „kontinuitetustrateškog kursa“ koji „treba shvatiti primjenjivati u Lenjinskom smislu“. Suština je u tome da „život teče naprijed i da sve ono što ga ometa u progresu - treba ukloniti“. Na taj način i pojam kontinuiteta dobija svojevrstnu oznaku promjena.

NA KOGA SE MISLILO?

Mihail Gorbačov je u svom referatu ponovio da sovjetska privreda ima ozbiljnih problema, uprkos uspjehu i ogromnom potencijalu. Su-

značaj kritike jedne prakse, koja je bitno zaostajala za naraslim privrednim i ljudskim (kadrovskim) mogućnostima zemlje. Od te bitne promjene pošao je Gorbačov i na tome počeo da gradi svoju stratešku viziju društveno-ekonomskih promjena. Njegovo suštinsko pitanje je „kako aktivizirati ljudski faktor“.

Bilo bi svakako, pretjerano zaključivati da Sovjetski Savez ide u pravcu stvaranja neke „tržišne privrede“, ali se u svakom slučaju radi o novom pokušaju da se privredni mehanizam „odlijepi“ od centralističkog, administrativnog diktata, koji će kako je ovdje više puta rečeno u posljednje vrijeme - predstavljati kočnicu brzom privrednom razvoju.

KADROVSKI ČVOR

Deset mjeseci prije Kongresa, ovdje je počeo da se raspliće „kadrovski čvor“. Gorbačov je i ovdje povukao energičan potez, dovodeći u Politburo tri nova člana, od kojih je samo jedan - Viktor Čerbrikov - bio do sada kandidat za člana najvišeg partijskog tijela. Ostala

dvojica su obavljala dužnost sekretara Centralnog komiteta i „preskočili“ su kandidatski staž, postajući odmah punopravni članovi Politbira CK KPSS.

Time je Gorbačov u dobroj mjeri kompletirao Politburo partije, dajući u isto vrijeme na znanje kako ljudi će se oslanjati u periodu koji predstoji.

Kadrovsko popunjavanje u najvišem partijskom tijelu u skladu je sa usvojenim stavom da se do narednog partijskog kongresa (februar iduće godine) riješe „sazreli kadrovski problemi“ na svim nivoima. Može se zato očekivati da će u okviru predizbornih sastanaka, počev od rejonskih, gradskih do oblasnih i republičkih komiteta - i za koja je sugerisano da budu kritička i samokritička - biti riješen niz značajnih kadrovskih pitanja i doveden dobar broj novih ljudi na odgovorna mjesta.

Ne bi se moglo reći da je Gorbačov „presjekao kadrovski čvor“, ali da se i na ovom planu dešavaju značajne promjene, to bi malo ko mogao da negira.

Aleksandar NOVAČIĆ

CENTRALNI KOMITET SKJ O IDEJNO—POLITIČKIM PITANJIMA OSTVARIVANJA ANTIINFLACIONOG PROGRAMA

Nužan smjeliji zaokret u proizvodnji

● **Inflacija se može savladati i dug inostranstvu vraćati ako radnici budu motivisani za veću proizvodnju, dohodak i izvoz, umjesto da špekulišu na račun drugih, rješavajući svoj problem u OUR-u sticanjem dohotka bez rada, povećanjem cijena i slično** ● **Neodlučnost u provođenju antiinflationog programa je u stvari strah od posljedica, koje će njegovo dosljedno ostvarivanje privremeno izazvati**

BEOGRAD, 26. aprila (Tanjug) - Idejno-politička pitanja ostvarivanja antiinflationog programa i zadaci CKJ na smanjivanju i obuzdavanju ovog teškog društvenog problema tema su 17. sjednice Centralnog komiteta SKJ, koja je jutros počela u Beogradu.

Ova pitanja našla su se na dnevnom redu najvišeg partijskog foruma zbog saznanja da se dugoročni program ekonomske stabilizacije ne može uspješno ostvarivati bez realizacije antiinflationog programa. Uvodno izlaganje podnio je član Predsjedništva CK SKJ Nikola Stojanović, koji je istakao da su strateški ciljevi i zadaci sadržani u antiinflationom programu veoma aktuelni i da taj program ostaje osnova za sve mjere i aktivnosti subjektivnih činilaca na ovladavanju inflacije.

Međutim, dodao je on, antiinflation program je sastavni dio dugoročnog programa ekonomske stabilizacije i ne može se us-

pješno ostvarivati ako mu se prilazi parcijalno i nezavisno od sprovođenja cjeline stabilizacionog programa.

Činjenica je, rekao je Stojanović, da se realizacija dugoročnog programa ekonomske stabilizacije pokazala težom nego što smo očekivali. Svjest o težini situacije nije bila na dovoljnoj visini, a često je izostajala i inicijativa i koordinacija nadležnih. Usljed idejnih razlika, mnoge zaključke nismo izvršavali ni onda kad smo programom stabilizacije našli rješenja u kom pravcu treba djelovati. Najveći broj sjednica Centralnog komiteta posvetili smo ostvarivanju programa stabilizacije i prevazilaženju idejnih razlika. To je, kaže Stojanović, dalo značajne rezultate, ali nije obezbijedivalo nužan preokret. Nakon demokratskih rasprava i jednoglasno usvojenih zaključaka i dalje je u velikoj mjeri svako sa stanovišta svojih interesa gradio odnos prema stabilizacionom programu. Sa tim se mora prekinuti, naglasio je Nikola Stojanović.

Nikola Stojanović podnosi uvodno izlaganje

Antiinflation program je, svojom osnovnom orijentacijom, realno sredstvo za efikasno suzbijanje inflacije. Neodlučnost u njegovom sprovođenju moramo nazvati pravim imenom. To je strah od posljedica koje će dosljedno ostvarivanje programa privremeno izazvati u pojedinim područjima življenja i zabluda da, će, ako se sprovođenje programa odlaže i zadrže sadašnje pozicije, biti bolje.

Inflacija se može savladati i dug inostranstvu vraćati, nastavi je Stojanović, ako radnici budu moti-

sani za veću proizvodnju, dohodak i izvoz, umjesto da špekulišu na račun drugih, rješavajući svoj problem u OUR-u sticanjem dohotka bez rada, povećanjem cijena i slično.

Pošto je šire govorio o problemima inflacije i putevima za njeno prevazilaženje, Nikola Stojanović je izrazio uvjerenje da će dokumentom „Idejno-politička pitanja ostvarivanja antiinflationog programa - strateški pravci i neposredne akcije za smanjivanje inflacije“, koji Centralni komitet

danas treba da usvoji, biti učinjen značajan korak u stvaranju uslova za jačanje jedinstva Saveza komunista.

Ne bismo li shvatili svu težinu inflacije i ne preduzmemo li organizovano konkretne mjere da se ona obuzdava i postepeno snižava, dovedemo u pitanje ostvarivanje stabilizacionog programa, a može ući i u društvene konflikte i protivurječnosti čije bi posljedice bile veoma nepovoljne za dalji razvoj, rekao je, između ostalog, Nikola Stojanović.

SKUPŠTINA SR BOSNE I HERCEGOVINE O RADU PREDSEDNIŠTVA OVE REPUBLIKE

Unapređivanje sistema dogovaranja

● **Moraju se ulagati stalni naponi za konstruktivan rad, za razumijevanje cjeline zajedničkih, ali i pojedinačnih i specifičnih interesa i problema unutar Republike i Federacije** ● **Na zajedničkoj sjednici delegati su za predsjednika Skupštine SR BiH ponovo izabrali Salka Oruča, a za potpredsjednika Živka Babića**

SARAJEVO, 26. aprila (Tanjug) Skupština Socijalističke Republike Bosne i Hercegovine usvojila je na današnjoj zajedničkoj sjednici sva tri vijeća izvještaj o radu Predsjedništva ove republike za period od godinu dana. Predsjednik Predsjedništva SR BiH Milanko Renovića je istakao da su ozbiljnost i složenost ekonomske situacije, protivurječna kretanja u privrednim tokovima, isprepletenost mnogih pozitivnih i negativnih efekata u privredivanju zahtijevali da i Predsjedništvo stalno prati, analizira i zauzima stavove o ključnim pitanjima ostvarivanja Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije.

Renovića je rekao da su i pored svih teškoća u prošloj godini postignuti određeni pozitivni rezultati, naročito u povećanju industrijske i poljoprivredne proizvodnje, u nim pitanjima ostvarivanja Dugoročnog programa ekonomske stabilizacije.

Renovića je rekao da su i pored svih teškoća u prošloj godini postignuti određeni pozitivni rezultati, naročito u povećanju industrijske i poljoprivredne proizvodnje, u do visokog rasta kamata na kredite, nešto je povećan udio akumulacije u dohotku, a smanjena je lična i zajednička potrošnja i povećano učešće sredstava za proširenje materijalne osnove rada. Pozitivni rezultati u privredi i odgovarajuće mjere ekonomske politike uticali su na postepeno poboljšanje likvidnosti privrede i banaka.

I pored toga, naglasio je Renovića, ukupna društvenoekonomska kretanja još su opterećena krupnim

problemima i teškoćama. U prošloj i na početku ove godine ispoljava se izrazito visok rast cijena i troškova života, što uslovljava opadanje realnih ličnih dohotaka i slabi motivaciju za rad. Snažnije se izražava problem nezaposlenosti, naročito mladih stručnih kadrova.

Govoreći o problemima i teškoćama koji se javljaju u ostvarivanju ustavne uloge društveno-političkih zajednica i njihovoj međusobnoj saradnji Renovića je rekao da je potrebno razvijati aktivnost i jačati odgovornost nadležnih organa republika i autonomnih pokrajina na efikasnijem usaglašavanju stavova o pitanjima od zajedničkog interesa u organima Federacije. Pri tome se moraju ulagati stalni naponi za konstruktivan rad za razumijevanje cjeline zajedničkih ali i pojedinačnih i specifičnih interesa i problema, za unapređenje sistema dogovaranja i sporazumijevanja i metoda usaglašavanja zajedničkih interesa u organima Federacije.

Delegati su na zajedničkoj sjednici za predsjednika Skupštine SR Bosne i Hercegovine za naredni jednogodišnji period ponovo izabrali Salka Oruča. Za potpredsjednika Skupštine izabran je Živko Babić. Radi odlaska na novu dužnost razriješen je potpredsjednik Izvršnog vijeća Skupštine SR BiH Abdulah Mutapčić.

Na odvojenim sjednicama skupštinskih vijeća delegati su izabrali za predsjednika Društvenopolitičkog vijeća Milenka Ostojića, Vijeća udruženog rada Huselna Murčića i Vijeća opština Ljubu Dragičevića.

ŠTAFETA MLADOSTI U HRVATSKOJ

Svuda topao doček

CAZIN, 26. aprila (Tanjug) - Savezna Štafeta mladosti stigla je oko podneva u Čazmu, privredno i kulturno središte zapadne Moslavine.

Omladina, radni ljudi i građani priredili su Štafari mladosti svečani doček, a nakon prigodnog programa i pozdrava Štafari mladosti nastavila je put preko Kloštar Ivanića, Lepoglave i Božjakovine do Dugog Sela.

Potom je Štafeta ispraćena prema Velikoj Gorici, a zatim će proći mjestima ustaničke Banije - Sisak, Petrinju, Kostajnicu i Dvor.

SKUPŠTINA SFRJ: VIJEĆE REPUBLIKA I POKRAJINA

Usklađivanje kamata u maju

BEOGRAD, 26. aprila (Tanjug) - Vijeće republika i pokrajina Skupštine Jugoslavije (predsjedavao je Milivoje Stijević) usvojilo je danas zaključke o mogućnostima i okvirima razvoja proizvodnje sirovina i reprodukcijom materijala u skladu sa opredjeljenjima utvrđenim u Dugoročnom programu ekonomske stabilizacije. Prethodno je u radnim tijelima ovog skupštinskog doma vođena sadržajna rasprava o mogućnostima supstitucije uvoza značajnih sirovina, proizvoda i opreme. Naglašeno je da zaostaje razvoj sirovinog kompleksa i proizvodnje reprodukcijom materijala, pa se ističe potreba većeg oslanjanja na domaće prirodne resurse.

Na današnjoj sjednici, Vijeće je usvojilo i zaključke o koncepciji razvoja saobraćaja, takođe u skladu sa programom stabilizacije. Delegati su usvojili izmjene u odluci i ciljevima i zadacima zajedničke emisije i novčane politike. Ovim izmjenama se obezbjeđuje pozicioniranje realne kamatne stope na štednju građana i depozite privrede u trajanju od preko trimjeseca. Prvo usklađivanje kamatnih stopa obaviće se u maju ove godine.

Vijeće republika i pokrajina usvojilo je danas odluku o izdavanju kovanih novca od 20, 50 i 100 dinara, kao i odluku o obavezama republika i pokrajina prema Crnoj Gori u 1985. godini.

PREDSEDNIŠTVO SAVEZA PENZIONERA JUGOSLAVIJE

Zakon provoditi

● **Lični dohoci kaskaju za rastom životnih troškova, ali penzije ne mogu da hvataju čak ni takvu trku** ● **Postojeći penzioni zakon ne treba mijenjati već ga valja dosljedno provoditi**

BEOGRAD, 26. aprila (Tanjug) - Predsjedništvo Saveza penzionera Jugoslavije očigledno nije zadovoljno nekim kretanjima u penzijskom osiguranju, pokazalo se to na današnjoj sjednici.

Činjenica je, kako je rečeno, da lični dohoci kaskaju za rastom troškova života, ali penzije ne hvataju čak ni takav korak. One su, zapravo, prikovane na nekim 4 do 8 puta sporiji rast od ličnih dohotaka. Nevolja je što su takva kretanja, upozoreno je, nastavljeni i u ovoj godini recimo, u januaru odnos prosječne penzije prema ličnom dohotku iznosio je 54,37 odsto, a već u februaru - 52,12 odsto!

Uz sve ovo, učešće penzija u narodnom dohotku, dodali su preds-

tavnici umirovljenika, stalno opada: 1976. je bilo 10,25 odsto, a 1983-8,6 odsto, itd.

Stoga, predsjedništvo je danas kategorično insistiralo na dosljednom provođenju člana 30. Saveznog penzijskog zakona, kojim se nalaže obavezno usklađivanje penzija u toku godine sa kretanjem nominalnih ličnih dohotaka. Izraženo je, takođe, potpuno saglasje sa nedavnim stavovima SIV-a i Skupštine SFRJ o tome da postojeći penzijski zakon ne treba mijenjati već ga valja dosljedno provoditi. U tom kontekstu zamjereno je izvjesnim nagovještajima o potrebi promjena pojedinih zakonskih odredbi.

OBILJEŽENA 40-GODIŠNJICA OSNIVANJA OSVOBODILNE FRONTE

Uručena priznanja

LJUBLJANA, 26. aprila (Tanjug) - Svečanom sjednicom Republičke konferencije SSRN Slovenije obilježena je 44-godišnjica osnivanja „Osvobodilne fronte“ slovenačkog naroda. Oprelomnom istorijskom datumu - 27 aprilu 1941. godine, kada su se u Vimdarevoj kući u Ljubljani, na inicijativu KP Slovenije, sastali predstavnici komunista, hrišćanskih socijalista, lijevog krila „Sokola“ i kulturnih

radnika koji su osnovali „Osvobodilnu frontu“, na skupu je govorio predsjednik Skupštine Slovenije Vinko Hafner.

Na sjednici, kojoj su prisustvovali istaknuti predstavnici društvenopolitičkog, privrednog i kulturnog života ove republike, uručena su tradicionalna „Priznanja OF“ koja je ove godine primilo 29 pojedinaca i hor „Avgust Pavel“ iz Gornjeg Senika u Porabju u Mađarskoj.

IZVRŠNO VIJEĆE SR BiH

Povećana odgovornost organa

SARAJEVO, 26. aprila (Tanjug) - Izvršno vijeće Skupštine SR Bosne i Hercegovine razmatralo je i usvojilo na juče-rašnoj sjednici izvještaj o inspekcijom nadzoru u oblasti, opštenarodne odbrane iz djelokruga republičkih organa uprave u prošloj godini. Ovaj izvještaj, u skladu sa programom zajedničkog inspekcijom nadzora, predstavlja rezultat kontinuiranog praćenja stanja u oblasti opštenarodne odbrane, posebri stanja odbrambenih priprema u opštinama i po pojedinim djelatnostima.

Vijeće je, kako je saopšteno, konstatovalo da je inspekcijom nadzor u oblasti opštenarodne odbrane iz djelokruga republičkih organa uprave znatno organizovaniji nego ranijih godina, te da je povećana odgovornost i osposobljenost republičkih i opštinskih organa uprave u izvršavanju ovih zadataka i poslova.

Inspekcijom nadzor u toku godine vršen je zajedničkim učešćem više republičkih organa uprave, u okviru koga je pregledano preko hiljadu nosilaca odbrambenih priprema. Vijeće je ocijenilo da i dalje treba stvarati uslove za rad zajedničke republičke inspekcije u oblasti opštenarodne odbrane u skladu sa zakonom o opštenarodnoj odbrani i što prije otklanjati slabosti na koje je inspekcija ukazala u pojedinim opštinama.

PISMO IZ MOSTARA

PODMLAĐENI STARI GRAD

Nadaleko čuveni Kujundžiluk, u blizini atraktivnog Starog grada u Mostaru vjerovatno je među najfrekventnijim ulicama u našoj zemlji. Svi putevi od starog mosta, remek—djela graditeljstva na svjetskim realizacijama, na desetine hiljada stranih i domaćih turista vodili su uglavnom kroz ovu strmu, kaldrmisanu ulicu starih zanata.

Odnedavno, Kujundžiluk je dobio konkurenta i Priječkoj čaršiji, smještenoj na desnoj obali Neretve. Ovaj lokalitet starog gradskog jezgra, zahvaljujući najširoj brizi društva, u velikoj mjeri je revitalizovan i obogaćen novim kulturnim, turističkim i ugostiteljskim sadržajima. U tome je najveći doprinos dala specijalizovana radna organizacija „Stari grad, koja svoju zadaću da čuva i valorizuje izuzetno bogato graditeljsko i kulturno nasljeđe Mostara obavlja na opšte zadovoljstvo.

VRAĆEN ŽIVOT STAROM GRADU

Moće se reći da je danas Stari grad u Mostaru najposjećenija i najomiljenija gradska zona, naročito za mlade i brojne turiste. Osim što u uslovima starog režima zaštitite starog gradskog jezgra brine da svakom objektu produži život i sačuva njegovu istorijsku vrijednost, Radna organizacija „Stari grad“ uspjela je da, paralelno sa revitalizacijom, stariim zdanjima udahne savremeni život. U Priječkoj čaršiji za kratko vrijeme otvoreno je 49 poslovnih jedinica, s pažljivo odabranim profilom ponude, a u najskorije vrijeme „Stari grad“ će pustiti „u pogon“ kapitalni kompleks „Tabhanu“, sa 60 poslovnih jedinica.

Sa Priječkom čaršijom, Tabhanom i već afirmisanim Kujundžilukom, Stari grad u Mostaru postao je izuzetno atraktivan prostor, osposobljen za pružanje bogatih i raznovrsnih kultura i turističkih sadržaja. U malim, ukusno uređenim dućanima i ateljeima smješteni su brojni umjetnički zanati i likovni umjetnici. Stvaralački čin „na licu mjesta“ slikara, skulptora, kujundžija posebno je atraktivan za posjetioce. U Starom gradu otvorene su i brojne prodavnice suvenirna, kafe—slastičarnice, bistroi, butici, što doprinosi izuzetnoj živosti i privlačnosti. Višečasovni boravak u Starom gradu ne rađa dosadu, a srećna je okolnost što se u njemu nalazi i „ruža“, hotel visoke kategorije. Ljeti je Stari grad velika scena na kojoj se održavaju manifestacije iz programa Mostarskog kulturnog ljeta: Poetski recitali, večeri ozbiljne muzike, drame, folklorne priredbe. Sve to treba dovesti u vezu sa skokovitim porastom broja turista, naročito stranih, koji Mostar posjećuju u posljednje vrijeme.

OPLEMENJENO NASLJEĐE

Kako se uspjelo u tome da se starom gradu, uz revitalizaciju njegovih najznačajnijih objekata, istovremeno obezbijedi život i značajna ekonomska dobit?

NAKON SEDAM UDARNIČKIH LJETA — ZATIŠJE NA MRKOVICI

KOZARA ČEKA AKCIJAŠE

● Na sedam saveznih omladinskih akcija na Kozari bilo je uključeno oko 7.500 mladića i djevojaka iz svih krajeva naše zemlje, a među njima i znatan broj mladih iz Italije, Koreje, Zambije, SSSR-a...

● Da li će i narednog ljeta biti organizovana savezna omladinska akcija na Kozari?

Aprilsko zubato sunce povremeno obasja monumentalni spomenik i prateće objekte na Mrakovici, pa se opet na trenutak skrije u njedra kozarskih oblaka i tako naizmjenično, kao da prisutnima daje do znanja da na ovo pravo proljeće još treba čekati.

Pred kozarskim gorostasom svega je nekoliko posjetilaca i to onih u poodmaklim godinama, koji tog časa traže nekog svoga u nepreglednom spisku poginulih u kozarskoj ofanzivi. Na drugoj strani — dole na benkovačkoj visoravni — pogled nam zastade na nedovršenom sportsko-rekreativnom centru. Tu je za vrijeme sedam udarničkih ljeta u minulim godinama radilo i gradilo oko 7,5 hiljada mladića i djevojaka iz svih krajeva zemlje, kao i djeca naših radnika na privremenom radu u inostranstvu. Među njima su rame uz rame, bili i mladi iz Koreje, Zambije, SSSR-a, Angole, Čehoslovačke, Italije...

— U sedam minulih udarničkih ljeta mladi su gradili i još će graditi s ovoj novom na Kozari. Nosili su i nosiće nova saznanja sa ove planine — legende, dajući čvrsta obećanja da će se ponovo naći na Kozari. Mladi su ovdje sklopili i brojna prijateljstva, koja predstavljaju čvrste karike bratstva, jedinstva i našeg zajedništva — kaže nam u razgovoru Ernest BADNJEVIĆ, predsjednik OK SSO Prijedor.

Za cijelo to vrijeme mladi su s pjesmom na usnama o drugu Titu, Kozari, Mladenu, Šoši, slobodi i zajedništvu odlazili do trase i s nje se opet s pjesmom, vraćali u Omladinsko naselje na Benkovcu. Sve je podsjećalo na pčelinjak u kojem se tačno znao šta ko treba i kako da radi.

HEROJ RADA IZ BREZE

Još su svježa sjećanja i na Aliju SIROTANOVIĆA, heroja rada i nenadmašnog rekordera iz brezanskih jama, koji je u ljetu 1979. godine došao sa svojom ORB „Brezanski rudari“ da pomogne mladima od sebe, da ih posavjetuje kako se drži kramp i lopata, i kako se njima radi. Sa sobom je Alija tog ljeta nosio svoju rudarsku lopatu, dvostruko već od obične lopate.

Alija i mladost Kozare zajedno! Za sjećanje i dugo pamćenje! Kao i obično, Sirotanović se tog ljeta s Kozare vratio u svoju Brezu sa dvostrukim udarničkim priznanjem. Heroj rada je u večernjim satima, uz logorsku vatru, pripovijeo

Očuvana patina vijekova

- Novi, još dinamičniji život u starom urbanom jezgru grada
- Nakon revitalizacije Stari grad postao veoma atraktivan prostor
- Novi i obnovljeni sadržaji rezultat zajedničkog koncepta tima stručnjaka

Direktor „Starog grada“, arhitekta Džih Pašić, objašnjava da je presudno bilo okupljanje stručnjaka raznih profila (arhitekata, ekonomista, ekologu, sociologa, turizmologa) i njihov timski rad, zasnovan na savremenim dostignućima nauke u ovoj oblasti.

— Stalno smo imali u vidu da se radi o graditeljskom nasljeđu najviše kategorije i da treba učiniti sve da ga sačuvamo za buduće generacije, ali smo takođe po svaku cijenu željeli izbjeći da to bude mrtvi grad, muzej. Cilj nam je bio da stvorimo urbanu zonu u koju će ne samo turisti sa strane, već i Mostarci dolaziti sa znatiželjom. Koliko smo u tome uspjeli neka presude drugi, ali je zanimljivo, recimo, da smo „bez dekreta“ uspjeli da u Stari grad „prevselimo“ tradicionalni korzo, što je za sve nas, pa i sociologe bilo veliko iznenađenje. Kujundžiluk i Priječka čaršija danas su glavno sastajalište mladih. Uspjeli smo i u tome da afirmišemo ekonomski rezon, odnosno da sve sadržaje u Starom gradu okrenemo sticanju dobitka, bez čega ne bi bilo moguće finansiranje daljih zahvata, kaže Pašić.

U REGISTRU SVJETSKO BAŠTINE?

Radna organizacija „Stari grad“ stvorila je vlastitu metodologiju i bogatu urbanističko—arhitektonsku dokumentaciju, društveno i stručno široko verifikovanu, po kojoj se obavljaju zahvati u starom jezgru. Od posebnog značaja je, kaže Džih Pašić, saradnja koju ostvaruju sa Centrom za graditeljsko nasljeđe iz Splita i Arhitektonskim fakultetom iz Zagreba koja im, uz vlastita dostignuća, omogućava uvid u znanje i praksu ovih renomiranih institucija.

Nedavna posjeta Juha Jokilenta, glavnog koordinatora u Uneskovom centru u Rimu, podgrijala je nade da će se staro gradsko jezgro u Mostaru uskoro naći u registru svjetske kulturne baštine, pod patronatom Uneskoveg centra za Evropu. Poznati ekspert je bio impresioniran onim što je vidio i veoma pohvalno se izrazio o metodu rada i načinu tretiranja zaštite kulturnog nasljedja, koje provodi „Stari grad“.

Dževad KOLUKČIJA

DR KRSTAN MALEŠEVIĆ

MARKSISTIČKO OBRAZOVANJE I
IDEJNO—POLITIČKO OSPOSABLJAVANJE (2)

ŠTA I KAKO MIJENJATI

● Struktura polaznika različitih oblika obrazovanja, nije bez značaja. Nije svejedno da li su to oni kojima je stalo do društvenih promjena, ili su to oni koji će još vještije prikrivati svoje privilegovane pozicije i još suptilnije pružati otpor nužnim društvenim promjenama

Ako, dakle, marksizam predstavlja teoriju i sredstvo borbe za produblivanje socijalne revolucije, a ne mehanički zbir raznih fragmenata i aspekata društva, onda to i marksističko obrazovanje mora do kraja da izrazi i da time podstiče ljude na akciju za progresivno mijenjanje uslova u kojima žive. Ukoliko marksističko obrazovanje svojim sadržajem i metodom ne izražava takvu prirodu marksizma, onda je pitanje da li ono treba i da postoji, jer kao takvo može donijeti više štete nego koristi (na primjer, može doprinijeti širenju dogmatizma).

Od naročitog značaja je potreba jačanja radničko—klasnog karaktera marksističkog obrazovanja, odnosno izučavanje stvarne pozicije radničke klase u društvu, njenih interesa uzroka njenog potiskivanja iz odlučivanja o vitalnim pitanjima udruženog rada i društva, te puteva, oblika i sredstava jačanja njene uloge. Evidentno je da stagnacije i krize najviše pogađaju upravo radničku klasu (odnosno stvaraoce materijalne i duhovne vrijednosti), pa je onda i logično da je ona najzainteresovanija za prevladavanje takve situacije.

Zato nije bez značaja i pitanje strukture polaznika različitih obrazovnih oblika. Nije svejedno da li su to oni kojima je stalo do društvenih promjena, u čemu im marksističko obrazovanje treba da pomogne, ili su to, pak, oni koji će, uz pomoć ovog obrazovanja, još vještije prikrivati svoje privilegovane pozicije i još suptilnije pružati otpor nužnim društvenim promjenama.

Naravno da je marksističko obrazovanje i stvarne pozicije proizvođača u dijalektičkom odnosu, jer slabljenje položaja radničke klase ima odnose i u procesu marksističkog obrazovanja, kao i obrnuto. Mislimo da, stoga, ima osnovu teza da brže prevladavanje birokratizma u društvenim odnosima predstavlja jedan od bitnih uslova kreativnijeg obrazovanja, i obrnuto, prevladavanje dogmatizma i kritiziranja u obrazovanju, može znatnije doprinijeti borbi protiv birokratskih tendencija u društvu. Budući da je vlast proizvođača nad viškom rada i ukupnom društvenom reprodukcijom osnovni uslov razvoja socijalističkog samoupravljanja, taj sadržaj treba prvenstveno da ispunjava programe i uopšte proces idejno—političkog osposobljavanja. No, za kvalitetnu obradu ove tematike su nužne cjelovitije pravno—politikološke i posebno sociološko—ekonomske analize problema, slabosti i protivrječnosti, koji dovode do potiskivanja vlasti radničke klase, jačanja uloge države hipertrofiji institucija i normi i drugih fenomena ove taze našeg razvoja. Na tim osnovama je moguće prevladavati raširene iluzije o lakoci društvenih promjena u nas, ali i ne manje izražene pojave malodušnosti i olakog razočaranja, kada se problemi ispolje u oštrijim formi.

Razumije se da povećani zahtjevi, koji stoje pred marksističkim obrazovanjem, podrazumijevaju izvanrednu sposobnost kadrova koji su angažovani na ovim zadacima. To, istovremeno, znači da se treba oslobađati onih koji u svojim društvenih pojava ostaju na najpovršnijem nivou, koji svojim metalizičkim, formalističkim, nedijalektičkim načinima razmišljanja i izlaganja samo mogu odvracati ljude od ovog vida obrazovanja i osposobljavanja. Ovi kadrovi se i sami moraju permanentno osposobljavati, stalno širiti i podmlađivati, što uostalom traže i sami polaznici.

Koliko će marksistička teorija, koju ekspliciramo u procesu marksističkog obrazovanja imati vrijednosti jedino ispravno možemo suditi po tome „koliko je sposobna da postane duhovno oružje onih društvenih snaga, koje su posvom objektivnom položaju u društvu sposobne da vladaju postojećim stanjem, a do istovremeno s njim ne budu zadovoljne, da ga kritikuju i mijenjaju „(Kardelj) čini se da ovo dijalektičko upozorenje Kardelja o ulozi radničke klase kako u „vladanju postojećim stanjem“, tako i u njegovom „kritikovanju i mijenjanju“ pogađa najsloženija pitanja i u ovoj vrsti obrazovanja, jer je uistinu potrebno dobro poznavanje i teorije i prakse da bi se mogle obe ove komponente na stvaralački način inkorporirati u procesu obrazovanja. Međutim, zbog neshvatanja složene dijalektičnosti društvenih promjena, obično se ili puka društvena datost proglašava za najbolju moguću, ili se, pak, traži ostvarivanje dalekosežnih istorijskih ciljeva odmah. U takvim okolnostima marksistička teorija ne može biti duhovna snaga radničke klase, instrument njene klasne samodjelatnosti, niti radnička klasa materijalna snaga marksističke teorije.

Kraj

DOGODINE SORA „KOZARA 86“

U razgovoru sa Ernestom BADNJEVIĆEM, predsjednikom OK SSO Prijedor, saznajemo da već tri godine nema saveznih akcija na Kozari! Razlog je nedostatak finansijskih sredstava. Zna se da je već odavno imenovana i radna grupa na međupolitičkom nivou, ali još uvijek nisu pronađeni odgovarajući izvori sredstava za finansiranje ovako velike SORA. Radna grupa je i dalje u akciji, ali se ne zna kada će se sredstva, ne tako mala, pronaći za narednu SORA, koja bi, kako se očekuje, mogla biti već naredne 1986. godine.

Lazo RADOVIĆ

Ustav da imamo zdravstvenu omladinu
D. Radišić: Preventivna je služba

● „Čini mi se da smo prije deset godina imali bolju preventivnu službu i rezultate nego sada. Tome je svakako doprinijela fluktuacija zdravstvenih radnika, koji nerado ostaju u preventivnim službama...”

Zdrava omladina to je naše najveće bogatstvo, kaže Draginja Radišić, viša medicinska sestra u banjalučkom Zavodu za zdravstvenu zaštitu. Ona je dobitnik vrijednog priznanja koje se dodjeljuje zdravstvenim pregoocima svakog sedmog aprila u okviru Svjetskog dana zdravlja.

Pomenimo i to da je Svjetski dan zdravlja posvećen prvenstveno zaštiti omladine, a Draginja je pune 24 godine rada posvetila upravo preventivi djece, omladine i žena.

— Počela sam u prijedorskoj ambulanti Celuloze, a potom sam, zajedno sa grupom entuzijasta, dobila zadatak da organizujemo patronažnu službu u Prijedoru. Posebno me privlačila zaštita djece i omladine. A za ovo je potrebna istinska ljubav prema djeci, kaže Draginja Radišić.

Godina 1985. — Međunarodna godina omladine — obilježena je generacijom sa oko milijardu i po mladih — generacijom do sada najbrojnijom i najzdravijom. Ipak, ta generacija nije pošteđena raznih opasnosti (saobraćajnih nesreća, droga, alkoholizma), a u velikom dijelu svijeta suočena je glađu, siromaštvom, bolešću.

U Bosni i Hercegovini preventivnom i kurativnom zaštitom obuhvaćeno je više od milion djece i omladine. Na području banjalučke regije, u okviru Zavoda za zdravstvenu zaštitu, preventivnom medicinom bavi se 19 zdravstvenih ustanova.

— Rezultati koje postizemo su dobri, ali mogu biti i mnogo bolji. Čini mi se da smo prije deset godina imali bolju preventivnu službu i rezultate nego sada. Tome je svakako doprinio visok procenat fluktuacije zdravstvenih radnika, koji nerado ostaju u preventivnim službama. Sve je zakonski regulisano, svake godine donose se planovi, ali su rezultati ipak mršavi, i često ostaju na papiru, a to nam nije cilj. Valjda smo se opredijelili da imamo zdravu omladinu — naglašava Draginja Radišić.

Cilj prevencije je nedvojbno spriječiti bolest ili je što prije sanirati. U tom slučaju zagarantovano je zdravo potomstvo.

Primjera radi, u prošlog godini patronažnim radom obuhvaćeno je na području banjalučke regije više od 220 hiljada pacijenata. Žena više od 64 hiljade, dječčadi 45 hiljada, djece školskog i predškolskog uzrasta 50 hiljada i ostalih pacijenata 66 hiljada. Prilikom sistematskih pregleda učenika kod velikog broja otkriveni su deformiteti kičme, a prilikom pregleda usta karijes. To upravo govori da je potrebno više akcija zdravstveno-vaspitnog karaktera, predavanja u školama i mjesnim zajednicama radi poboljšanja životnih i zdravstvenih uslova, posebno mlade populacije.

— Sve je zakonski i planski lijepo rečeno, ali nedostatak materijalnih sredstava koči naš rad. Ponekad izostane i saradnja subjekata koji takođe imaju interesa za prevenciju. Na taj način bi se spriječile bolesti, ali i odlijevanje velikih sredstava za liječenje bolesti koje su se mogle spriječiti.

Koliko su i mladi medicinski radnici nezainteresovani za rad u preventivnoj službi ukazuje na to i podatak da se na konkurs za specijalizaciju iz socijalne medicine niko nije javio. Mladi kao da ne znaju da je najvažnija prevencija. Da nema ništa ljepše nego kada se bolest spriječi. Kaže naša sagovornica.

Draginja Radišić je i društveno angažovana. Delegat je u Skupštini opštine Banjaluka i predsjednik Društvenog savjeta za socijalnu zaštitu SR BiH.

Z. PEJIČIĆ

SUSRET NA GRADILIŠTU

● Milorad Vujaković: „U „Energomontu“ sam punih 25 godina. Od toga sam na terenima širom zemlje proveo oko 18 godina. Zato nije čudo što nas, montere, nazivaju „gostom u sopstvenoj kući“

Vujo, majstor svog zanata

NIJE LAKO MONTER BITI

Jedan od veterana u banjalučkom „Energomontu“ je Milorad Vujaković, elektromonter u OOUR-u „Elektromontaža“. U ovom kolektivu je već dvije i po decenije. Radne kolege i saradnici ovog vrijednog i omiljenog radnika odmila ga zovu Vujo.

Milorad Vujaković — kaže u „Elektromontaži“ — spada među najvrednije radnike ovog kolektiva. Svoje obaveze izvršava sa voljom i na vrijeme, a mlade radnike podučava, uvodi u poslove i pomaže im.

Sada je Milorad na gradilištu najvećeg jugoslovenskog brodogradilišta — u pulsom „Uljaniku“. Tamo se i među hiljadama radnika iz svih krajeva naše zemlje, našlo i 150 radnika banjalučkog „Energomonta“.

Na palubi sovjetskog broda „Sovjetska Gruzija“ susrećemo Milorada. Ovdje on, zajedno sa kolegama iz drugih jugoslovenskih montažerskih kuća, radi na montaži savremene, ali i prilično komplikovane uvozne opreme.

Kada rekosmo da bismo htjeli da napišemo koju riječ o njemu, jedan od prisutnih montera reče:

— Vujo je odličan radnik. Ovdje radi za dvojicu, pa trojicu. Ne pita za radno vrijeme, za narednu subotu, praznik, nedjelju...

Zakazali smo sastanak za vrijeme pauze. Tačno u zakazano vrijeme Milorad stiže na razgovor.

— U „Energomontu“ sam punih 25 godina. Od toga sam na terenima širom zemlje proveo oko 18 godina. Nije zato ni čudo što nas montere nazivaju „gostima“ u sopstvenoj kući“. Gotovo

da nema radilišta u zemlji gdje nisam radio. Proveo sam i nekoliko mjeseci i na velelepnom zdanju iranske „Kuće mode“ u Bagdadu. Eh, kada bi me firma ponovo uputila na rad u inostranstvo. U Puli prosječno zaradim 35.000 dinara. Stanujem privatno, a supruga i sin su u Banjaluci. Navikao sam ja na terenski život; lijep je i naporan poziv montera, ali onaj ko ga zavoli ne može kasnije bez njega!

U nastavku razgovora Milorad reče da ga zdravlje dobro služi, da nikad nije bio na bolovanju, da voli svoj poziv i zato mu nije teško što nekad mora i nedjeljom da radi. Sada je prvi put sa svojim drugovima na brodogradilištu, ali brzo se snašao i „nema problema“. Kaže da su ih domaćini u Puli lijepo prihvatili. Takođe i vrhni majstori, stručnjaci svog zanata iz „Uljanika“, Đulio, Berto, Damir, Serdžo, Bojan, Lho i drugi.

Na terenu u Puli radi mlada i kvalitetna brigada. Disciplinarna i saradnja sa domaćinom i kooperantima je više nego dobra.

— Malo imamo informacija iz kolektiva, ali terenski poziv je takav i druge nema. — kaže Milorad.

U OOUR-u „Elektromontaža“ imaju lijepo mišljenje o Vujakoviću. Ponekad u šali kažu:

— Vujo treba zaustaviti i pronaci „recept“ da manje radi, jer redovno prebacuje normu za 80 do 100 sati mjesечно.

Činjen je i omiljen Vujo među radnicima. A kako i ne bi kad je sav posvećen poslu.

Emir TABAKOVIĆ

DOGAĐAJ KOJI ĆE SE PAMTITI U GORNJEM RIBNIKU

Kada je čula da će joj radnici banjalučkog „Jelšingrada“ donijeti na poklon televizor — priča Mirko Pucar, sekretar Mjesno zajednice u Gornjem Ribniku — starica Janja Grahovac (95) koja je u teškim ratnim danima čuvala i sačuvala tajnu Lollnog groba, kroz suze je rekla: „Vala im sinko. Živi i zdravi bili. Biće mi kuća puna života, a i baba će se nagledati svijeta...“

A kada se autobus s radnicima „Jelšingradove“ RO Livnica čelika i Radne zajednice za društveni standardi zaštitu zauzavali ispred spomenika palim borcima ovog kraja i narodnim herojima Radi Jovaniću, Ivi Loli

Neočekivan, drag susret u Gornjem Ribniku, koji će svima ostati u prijatnoj uspomeni

JANJIN PROZOR U SVIJET

● Radnici banjalučkog „Jelšingrada“ posjetili staricu Janju Grahovac u Gornjem Ribniku, koja je u godinama rata sačuvala tajnu Lollnog groba, i poklonili joj televizor

Ribaru i Slavu Rodiću, jedan dječak otrča da javi baki Janji da su joj stigli gosti.

DOBRODOŠLICA

Dočekala nas je na kapiji. Gleda netremice, kao dane vjeruje svojim očima. Na licu staračko blijedilo na trenutak zamjeni jedva vidljivo rumenilo. Dvije krupne suze skotrljaše se niz obraze. Starica izvadi iz kecelje bijelu maramicu i obrisaih. Svi stadoše. Šta da joj kažu? Pogledi su govorili umjesto riječi. Prvi se snađe Zoran Vještica.

— Dobar dan, bako. Evo, stigosmo ti u goste. Starica otvara kapiju. Cuti. Nešto kao da joj se steglo u grlu. Pokazuje rukom na klupu i kaže:

— Sjedite djeco. Umorni ste. Banjaluka je daleko. Zastade, kao da traži malo čistog vazduha u plućima, pa će.

— Ovo mi je, djeco, naj srećniji dan u životu. Kako se vi to mene sjelište? Ajde, sjednite svi, ima mjesta za sve, živi i zdravi ml bili sto godina...

Starica sjede na klupu. Ne skida pogled s televizora. Plače. Svi čutimo. Suze su to ribničke herojine, hrabre majke, koja ni riječ nije izustila, nikada su je čestnicitukli kundacima, pitajući je za grob partizana.

Starica suznih očiju gleda sve redom. Svakog bi bar za trenutak pomilovala svojim blagim pogledom. Svakom bi nešto rekla, svima bi se zahvalila. Uzima drhtavom rukom čašicu domaće rakije i nazdravlja.

— Neka ste mi živi i zdravi. Dodite svojoj baki opet. Svi ste vi meni k'o moj Jovo. Vala vam djeco sto puta!... — Nemojte toliko da se zahvaljujete, majko — pride joj poljubi je.

— Ajde momci, pjesma. Razveselimo našu baku.

VESELJE

I prolomi se pjesma. I to ona prava Ribnička. „Trin'esta je pola roda moga, u njoj imam brata i dragoga“.

Mirko, Jovo, Dragan, Todor, Đorđe, Branko, Pero, Zoran... prihvatise pjesmu. Starica Janja više ne plače. Priča o onoj noći između 1. i 2. decembra 1943. godine kada je kroz mali prozorčić vidjela nekoliko sjenki u svojoj bašti kako nešto zakopavaju.

— Slavko Rodić mi je kasnije rekao: Majko, tu smo zakopali Lolu. On je bio desna ruka našeg komandanta Tita. Nikom ništa nemoj da kažeš“. I nisam djeco, ni riječ progovorila. Nikome, pa ni svome sinu Jovi, skojevcu — veli Janja.

Pjesmi i priči nikad kraja. Starica bi svoje goste što duže da zadržji.

Došle i komšije. Neko donio rakiju, neko konjak. Radojka Tepić, Mara Kovačević, Jela Banjac i Gospođa Čebić nude pićem goste iz Banjaluke.

Vremena je malo. Nikad ga, zapravo, nema dosta za ovakve prilike. Rastajemo se od ribničke herojine s obećanjem da ćemo je uskoro opet posjetiti. Starica nas ispraća do kapije. Drhtavom rukom nam maše. Plače. Suze su to radosnice.

Obišli smo i mjesto gdje je Ivo Lola Ribar bio one prohodne decembarske noći 1943. godine sahranjen. Buket svježeg cvijeća položile su ispred Lollnog spomenika omladinke Nada Krečar i Ana Pohadžić. Stevan RISOVIĆ

**„GLASOV“
INTERVJU**

MAJA ČIBURDANIDZE,
trostruka svjetska prvakinja
u šahu i pobjednica Međuna-
rodnog šahovskog turnira u
Banjaluci

Bez prave konkurencije
u „ženskom“ šahu

zbog opterećenja i imperativa, loše, veoma loše: Nona je imala poen prednosti. No, u posljednje četiri partije zabilježila sam četiri pobjede i tako sačuvala titulu.

● **Ko Vam je najveća rivalka?**

— biću iskrena, iako može da zvuči neskromno: istinske rivalke nemam. Kad god igram partiju, igram, u stvari, protiv figura, a ne protiv suparnice.

● **Najljepša partija koju ste dosad odigrali?**

— Teško pitanje! Imala sam dosta dobrih partija. Mislim da ću najboju tek da odigram.

● **Iako može imati prizvuk neskromnosti, moram reći da trenutno u svijetu nemam dostojnu rivalku... Kad god igram šahovsku partiju, ja, u stvari, igram protiv figura, a ne suparnice! — kaže naša sagovornica, koja je i u Banjaluci pokazala svoju visoku šahovsku klasu**

● **Nezgodno je kada šahista doživi poraz od žene! Kome je ovdje bilo teže: Vama ili šahistima?**

— U staro vrijeme je muškarcu bilo neugodno ako ga porazi šahistkinja. Sada nije tako, što se tiče Banjaluke, mislim da je meni bilo neupredivo teže: muškarci su se sa mnom trebali sastati samo jednom. Pripreme se za tu partiju, a ja sam morala da se pripremam 13 puta.

● **Postoji li razlika između muškog i ženskog šaha?**

PRVA MEĐU „ZVIJEZDAMA“

Kada su se organizatori 6. međunarodnog turnira „Banjaluka 85“ našli u škripcu, jer na vrijeme nisu obezbijedili dolazak dovoljnog broja stranih velemajstora, neko se sjetio Maje Čiburdanidze. Internacionalni majstor Mihailo Mihailiči-in nazvao je Tbilisi, objasnio Maji o čemu se radi i dan-dva kasnije trostruka svjetska šampionka je sjale u avion i stigla u Banjaluku, na radost i olakšanje domaćina. Među trinaesticom šahista ponašala se poput Cezara: došla je, vidjela je i pobijedila!

● **Došli ste iz Gruzije. O Vašem zavičaju iskreno govorite, malo znamo.**

— Gruzija je lijepa. Ima more, visoke planine, nepregledne planine, čuvenog gruzijskog čaja, voća, povrća... Ima sve. To je južna strana. Prilično je slična Jugoslaviji. I tamo sada cvijetaju u izobilju. I hladnoće, baš kao u Banjaluci.

● **Vi ste mladi, imate 24 godine. Kako žive Vaši vršnjaci u Gruziji?**

— Moja uža domovina ima oko šest miliona stanovnika, a Tbilisi oko milion i po. Kako žive mladi? Pa, slično kao i ovdje, u Jugoslaviji. Uče, zabavljaju se, odlaze na igranke...

● **Šta Vi, na primjer, čitate?**

— Kada sam kod kuće, imam vrlo malo slobodnog vremena. Moj hobi su historija i stari jezici. Pronula sam na posao i učim starogrčki.

● **Koje jezike govorite?**

— Naravno, govorim gruzijski, zatim ruski, pomalo engleski, a

voljela bih da naučim italijanski. Znam i srpskohrvatski. Ne baš dobro, ali sve ga više poznajem. Ovo mi je četvrti turnir u vašoj zemlji, pa ga tako učim. Željela bih da odem na Jadransko more i čim mi se ukaže prilika, to ću i uraditi.

● **Postoji li sličnost između ruskog i gruzijskog jezika?**

— Razlika je ogromna: u stvari, nemaju nikakve sličnosti. Ruski, to znate, pripada slovenskoj jezičnoj grupi, a gruzijski kavkasko-iberijskoj. „Slični su“ kao grčki i srpskohrvatski.

● **Kako ste, onda, naučili ruski?**

— Završila sam gruzijsku školu. Ruski jezik sam učila kao — strani jezik.

● **Kakve utiske nosite iz Banjaluke?**

— Lijepo, stvarno — Grad ima mnogo zelenila, cvijetča. To volim. Publika poznaje šah, i ovdje se može igrati. Mnogi su za mene navijali. To me činito srećnom. Organizacija je bila dobra. Ako me ponovo pozovu, sa zadovoljstvom ću doći.

● **Na koji način ste, u stvari, stigli u šah?**

— Kada sam imala osam godina, stariji brat (koji je kasnije umro) naučio me je da igram šah. Zatim sam počela da odlazim u pionirski dom, pohađala sam šahovski kružok, i tako napredovala...

● **Prelomni trenutak?**

— Kako da odgovorim?... Čini mi se da prelomni trenutak nije ni

postojao. Jednostavno, sve je išlo nekako suviše brzo, munjevito. Nisam, prosto, imala vremena da razmišljam o tome hoću li ili ne ostati u šahu: poslije dvije godine postala sam prvakinja Gruzije za omladinke, u 12. godini osvojila sam titulu majstora, u 13. internacionalnog, a već u 15. godini bila sam — velemajstor. Prvakinja svijeta postala sam kada sam imala 17 godina. Sve je išlo ubrzano...

● **Da li je teško steći titulu?**

— Za mene to nije bilo teško, možda zato što volim šah, pa sam se ranije „igrala šaha“. Manje sam se bavila teorijom, a više praksom: stalno sam igrala, igrala i opet igrala.

● **Koliko odvajate vremena za šah?**

— Zbog drugih obaveza, nemam baš mnogo vremena, pa šahu dnevno posvetim, i to ne uvijek, oko dva do tri sata. Sa mnom radi, kao trener, velemajstor Kuzmin.

● **Kako se postaje trostruka svjetska prvakinja?**

— Jednostavno! Bar je za mene to sve tako ispalo. Prvi put, kada sam igrala sa Nonom, meni sve to nije bilo teško. Smatrala sam ogromnim uspjehom što sam dobila pravo da igram s Nonom, pa nisam ni gajila neke velike ambicije. I u tom meču ja sam se „igrala šaha“, kao što djevojke igraju, recimo, karte. Sasvim drugo je bilo s Nonom: ona se našla pred delikatnim zadatkom, jer je morala da odbrani tron i u psihološkom pogledu, bila je u inferniornom položaju. Kada smo se drugi put srele, meni je bilo teže nego njoj. Otuda 8:8, ali je titula ostala u mom posjedu. I na kraju, treći meč počela sam,

● **Mama stalno putuje s Vama: je li ona Vaš menadžer, drugarica, savjetnik?**

— Ona pomalo igra šah, ona je pedagog. Zna kako se i šta radi sa šahistima. Ona je moj psiholog i drug.

● **Nije doputovala u Banjaluku?**

— Kasno je dobila vizu, pa nije stigla da obavi administrativne formalnosti. Idući put ćemo zajedno doći.

● **U Banjaluci je bilo 13 šahista i Vi?**

— Imala sam malo slobodnog vremena, stalno sam igrala šah. Zašto me to pitate? Može ispasti vrlo sumnjivo: 13 muškaraca i Maja!

● **Šta mislite o preklidu meča Karpov-Kasparov?**

— Predvodim žensko „kraljevstvo“ i o tom meču ne bih htjela da razgovaram.

● **Ako dođe do novog, za koga ćete navijati?**

— Navijaću isključivo za dobar šah i dobru igru.

● **Napreduje li šah ili stagnira?**

— Moj je utisak da muški šah stagnira, dok ženski uveliko napreduje: postaje sve popularniji, sve je jača konkurencija, interesovanje za nas žene-šahistkinje...

— Smatram da je šah jedan, jedinstven i da ne postoji razlika između „muškog“ i „ženskog šaha“. Razlika je, međutim, u tome što žene šah posmatraju na jedan, a muškarci na drugi način.

● **Zamara li Vas šah?**

— Na pripadam onoj kategoriji šahista koji vide samo figure i crno-bijela polja, koji po pet i više sati bulje u ploču. Dok igram, čak i u najkritičnijim situacijama, razmišljam o običnim, bezazlenim stvarima. Tako se i odmorim.

● **Planovi?**

— Obični, svakidašnji: iduće godine moram da odbranim titulu prvakinje svijeta, da učestvujem na turnirima, završim studije...

● **Student ste pete godine medicine?**

— Ambiciozna sam: želim da budem isto tako dobar ljekar, kao što sam šahistkinja. Hoću da budem velemanstor-ljekar! Ukoliko to ostvarim, vjerovatno ću tada ostaviti šah i posvetiti se medicini. Namjeravam da specijaliziram kardiologiju.

● **Kako uspjete na dva fronta?**

— Kod nas se medicina studira šest godina, plus godinu dana prakse. Imam, zbog šaha, specijalan program. Zato nije tako teško. Na primjer, ono što drugi studenti slušaju pet, ja slušam tri mjeseca.

Limun PAPIĆ

NA TRACI VREMENA

SJEDOKOSI SKOJEVAC

Skojevska organizacija danas ne postoji. Ali, postoje njeni nekadašnji članovi. Godine im naborale lica, vode i unučice. Neki se vremenom i izopačili, ali u većini je još plan onih udarnih mladosti kada se preko trnja stremilo zvijezdama. Život tokom decenija vrvio mijenama i iskušenjima, poremećajima u ljudima i društvu, a skojevski duh opstao u mnogima oko nas.

Život starog skojevca Milana bio je uvijek u saglasju s riječi i djela. Počev od poratnih radnih akcija prednjačenja na radnom mjestu, svestrane društvene aktivnosti, terenskog rada, pa do sticanja akademskog zvanja i zapažene stručnosti. U poslu mu moto bilo „ni po babu, ni po stričevima“, a u javnosti stvoreno iznosio svoja mišljenja. Nije se rukovodio onim: „kako šef kaže“. Kao predsjednik radničkog savjeta ništa nije činio bez mišljenja i volje kolektiva.

U vatri takvih angažovanja možda još nije zapažao narastanje birokratije i prva kolebanja društvene klime. Sa grupom kritičara nedovoljne djelatnosti lokalnih moćnika proglašen je frakcijom. Konačan ishod tog slučaja bila je obrnuta ocjena. Ali, za borca — borbi nikad kraja. Pojavila se odluka o povećanju LD samošefovima. U kolektivuse, zbog odnosa snaga, nije moglo ništa. Zato se sa grupom radnika Milan obratio Ustavnom sudu. Svoje drugove zastupao i na raspravi. Sud je odluku poništio. (Bilo je to prije sudova udruženog rada. I dok su stvari još ažurno raščišćavane.)

A, život je donosio nove probleme i „nikad mira među maslinama“. Pojedinci se umarali, množili se ćutolozima, dvočlanci, poltroni, pa stihija nadirala poput korova. Zbog toga i zbog izostanka jedne arbitraže, i Milan je jednom u afektu prenalgo. Vratio je knjižicu. Ali, na djelu ostao. Ne isti. I dalje čak i bolji od

mnogih koji se iz interesa upisivali u Partiju. Samo u radnoj jedinici, kojom je on rukovodio, nagrađivalo se prema učinku. Predložio je i racionalniju organizaciju službe, ali to nije usvojeno. Broj službenika je čak povećan. Kad su ga „pomakli“ na novo radno mjesto, određene pokazatelje utvrđivao je propisanom stručnom metodologijom, ali rutineri nad njim prekrajali su to „od čibuka“.

I morao je da ratuje do penzije. Jedan vlastodržac uskratilo mu dio ličnog dohotka. Ali, sve uskraćeno Milan je dobio odlukom Suda udruženog rada. Naplatio i kamate. I za stan se morao boriti. Izborio je u svojoj korist više pravosnažnih sudskih odluka. Ourska vrhuška pokušala i njih bagatelisati, ali bez uspjeha. Jer, Milan je znao svoja prava i propise, a ujdurme moćnika na sudu ne prolaze. I sve je to ostvario sam, jer svi samoupravni činioци u kolektivu ostali su na poziciji posmatrača.

Tako se Milan od mladosti do penzije kosio i nosio s kočnicarima različitog porijekla: od klasne reakcije do vlastite birokratije. Možda je samo za to zaslužio medalju. Ali, niti jedno jedino priznanje nije dobio ni za svoj veoma plodan puni radni staž. Vjerovatno zbog toga što nije „slušao“. No, to ga ne pogada.

Davno je bilo vrijeme Skoja, a danas nije ni član SKJ, ali svoju suštinu Milan ne mijenja. Ljuti se na one mlade radnike koji ne znaju ni šta piše u normativnim aktima njihovog SUR-a. Kako onda da samoupravljaju, da ne budu manipulisani? Reaguje na fraze, javašluke raznih vrsta. I, uvijek s novom nadom prati svaki plenum i značajniji skup u zemlji. Takav je čika Milan. A, mnogi ga ne shvataju. Neki čak sažaljivo odmahnu rukom: „Skojevac“

Rajko SKVARICA

Beogradska „Prosveta“ napravila je dobar izdavački potez prihvativši se objavljivanja „Hazarskog rečnika“ Milorada Pavića. Dvije izdavačke kuće prije toga odbile su da štampaju ovaj roman-leksikon u stotinu hiljada riječi, čiji je autor dobitnik NIN—ove nagrade za roman godine. A osamom djelu „čudesne pripovedačke strukture“ i „teško dostižnom vrhuncu“, svoje mišljenje izrekli su i kritika i čitaoci.

Ranija djela ovog istoričara književnosti (poezija, prozni tekstovi) ne mogu se, potvrđuje i autor, pronaći u beogradskim knjižarama, a tri izdanja „Hazarskog rečnika“, prodana su u rekordnom vremenu i na zahtjev čitalaca udruženi izdavači štampaće do juna izabrana djela Milorada Pavića u četiri knjige.

HAZARSKA MISIJA FANTASTIKA

Ukratko, sudbina ove knjige i autora „Hazarskog rečnika“ liči na Pepeljugu, koja se uz pomoć fantastike pretvara u neobičnu princezu, jer, kako ističu kritičari „razlikuje se od svega u savremenim jugoslovenskim književnostima“.

●Kako je nastala ova neobična knjiga, koja je dobila NIN-ovu nagradu 1985. kao roman godine?

—Kao pisac nisam se menjao tokom vremena i moje ranije knjige nisu pisane u drugom duhu. Knjige priča i „Mali noćni roman“ pisani su u istom ključu i na isti način. „Hazarski rečnik“ nastajao je u isto vreme kad i ove knjige proze. Odavno vučem tu temu, još sa studija od seminara 1953. godine, kada smo obrađivali hazarsku misiju Cirila i Metodija, interesovala su me i druga dvojica koja su učestvovala u hazarskoj polemici Jevrejini i Arapin. Malo-pomalo, kako nisam našao podatke u nauci, pre pet godina počeo sam da pišem knjige. Naišao sam na leksikonsku formu, a možete reći vašim čitaocima da sam sporopisac.

● Odakle ste koristili gradnju za Crvenu, Zelenu i Žutu knjigu, jer Hazarski rečnik (Daubmanusovo izdanje iz 1691, a uništeno 1962.) koristili hrišćanske, islamske i hebrejske izvore?

—Hazarska tema je nepodesna za naučnu obradu, jer gotovo nikavih materijala nema zato je podesnija za romansijera. Mašta je primarna, takođe i instinkt. Ne za dobru literaturu, već za ono što je u životu značajno, obradivo u literaturi. Jer, važno je ne lagati pred drugima. Istorija je u doslovnom značenju

svedena na minimum. Jedna od ličnosti u romanu kaže da je hazarska misija „umrla mirna i čista od istorije“, nažalost i od budućnosti...

KNJIGA ZA SVA VREMENA

●Kritičari vašu „knjigu budućnosti“ (kako kaže Raša Livada) svrstavaju u roman-leksikon, pronalazeći različite pripovedačke forme i nalazeći u njoj elemente fantastike. O čemu je riječ po vašoj ocjeni?

—Pisac učini sve moguće da izade iz žanrovskih okvira. Zašto bi se vraćao u njih? Čitalac se, vjerujte, uopšte ne pita. On se pita da li voli ili ne voli, ako ne voli bacije u pravu je. Dosta je knjiga koje treba čitati. Potrebne su nam knjige koje volimo da čitamo, bez obzira na žanr. Ne bi ništa vredelo dugo da pišete da niste imali koncept.

mpono je i prodato 26.000 primjeraka, što samo po sebi govori dovoljno. Ne razmišljam o tome, kao što kritičari često i rado rade.

KNJIGE I IZDAVAČI

RAZGOVARAMO SA MIHORADOM PAVIĆEM, AUTOROM ROMANA GODINE I DOBITNIKOM NIN-ove NAGRADE

Pisac koji je pobudio pažnju široke čitalačke publike

KNJIGA KAO PEPELJUGA

Počeo sam da pišem knjigu pre pet godina i odlučio sam se za leksikon, koncept je unapred zadat. Druga stvar što se posle pokazalo da leksikonska forma razbija žanrovske okvire i omogućuje sve ovo. Bilo je vrlo teško osvojiti leksikografsku formu, jer nisam imao uzore.

●Kakva je namjena ovakvih djela, dali ovakoromansirana gradnja, koja koristi mit, istorijsku gradnju i formu pisama, ima i druge funkcije, kao i nekadašnja enciklopedija Daubmanusovo izdanje, neka vrsta „enciklopedije“ koja je proletjela preko neba hazarskog carstva?

—Ne razmišljam ja, a uveren sam ni čitaoci. Za deset meseci šta-

●Potrebne su nam knjige koje volimo da čitamo, bez obzira na žanr. Imam osjećaj da mnogi čitaju moj „Rečnik“ kao bajku i ako to čine nije pogrešno - kaže autor „Hazarskog rečnika“

Imam osećaj da čitaoci to čitaju kao bajku i ako to čine nije pogrešno. Naša profesionalna čitanja sa olovkom iza uha to je nešto drugo,

to su izuzeci. Pravo čitanje je ono kao kod velikog broja čitalaca, bez predrasuda, bez kritičara, neopodnih opreznosti, itd.

●Planovi?

—Izabrana dela će se pojaviti do kraja maja. Raša Livada napravio je izbor za dve knjige „Srpske priče“ i „Atlas vetrova“, a dva dela su romani. To može da bude nadoknada, pošto mojih dela nema odavno na tržištu. U Novom Sadu, u režiji Dejana Mijača, priprema se predstava po knjizi „Hazarski rečnik“, a beogradska Opera priprema operu. Zadovoljan sam interesovanjem za „Rečnik“ zbog toga što mi se čini naša čitalačka publika ima veće intelektualne prohteve nego što se obično misli, i njen nivo je obično veći nego što mnogi izdavači i pisci pretpostavljaju.

Jagoda PRNJA

APRIL U MUZEJU BOSANSKE KRAJINE

Narodno stvaralaštvo otrgnuto od zaborava

ODJEĆA, NAKIT, VEZ

U savremenom zdanju Doma solidarnosti u Banjaluci otvorena je stalna postavka izložbe „Odjeća, nakit i vez Bosanske krajine“. Sakupljeni više od pola stoljeća izloženi eksponati svojom estetskom i muzeološkom vrijednošću svjedoče o prisutnosti različitih kulturnih slojeva i uticaja koje su preživljavali stanovnici ovih krajeva. Zubuni, bošče, tkanice i jatagani, lesćil i čevkeni za žene i djevojke, tepeluci i jatagani, prstenje, nakit... sve to podsjeća na tradicionalnu kulturu odijevanja i kičenja seoskog i gradskog stanovništva na području Bosanske krajine, govore o vremenu i prilikama svečanim i u svakodnevnici tokom druge polovine 19. i početkom 20. stoljeća.

Stvarani u buri događaja, na razmeđu i vjetrometni različitih uticaja i kultura, izloženi predmeti narodnog stvaralaštva narodna spretnost i umješnost, otkrivaju nam motive radene reznobojnim vunenim, svilenim i drugim vrstama konca od kojih su strpljivim radom nastajale bošče, marame, peškiri, čarape, košulje, zubuni, pregače i drugi predmeti koji su i danas sačuvani i otrgnuti od zaborava.

U gradskim sredinama razvojem zanatstva i trgovine, odjeći se posvećuje značajna pažnja. Majstori terzije krojači, koristeći se uglavnom uvoznim materijalima čohom, somotom, svilom, atlasom, svilenim i zlatnim koncem, gajtanima i ukrasima pravili su odjevne predmete unoseći puno umješnosti. Sačuvani nakit, opet, značajno je kulturno naslijeđe koje svjedoči o majstorstvu, maštovitosti i raznovrsnosti kujundžijskih ruku, raznovrsnosti oblika i stiliziranih ornamentata, s nepogrešivim osjećajem za ljepotu i harmoniju.

J. P.

VRIJEME PROŠLO I SADAŠNJE

KUĆA MIHAJLA PUPINA

Stanovnici Ulcinja, najjužnijeg grada na Crnogorskom primorju, ne znaju da je u njihovom gradu imao kuću i poveću imovinu veliki naučnik Mihajlo Pupin. To potvrđuje jedan dokument koji potiče iz 1910. godine, a posjeduje ga dr Pavle Ban, upravnik Doma zdravlja „Bogdan Vujošević“ u Ulcinju. To je rukopis čiji je autor dr Svetozar Grgin, Pupinov prijatelj, koji je 1910. godine uputio pismo ministru unutrašnjih poslova na Cetinju Jovanu Plamencu i u kome između ostalog piše: „U posljednje vrijeme mnogo se govorilo i pisalo o prirodnim ljepotama i klimatskim podobnostima Ulcinja. U vezi s tim donešeni su i razni projekti sa kojima se željelo da se ovo primorsko mjesto unaprijedi u čuveno lječilište. Ovi, kao i drugi, čisto patriotski motivi rukovodili su profesora Mihajla Pupina da me pošalje u Ulcinj da ispitam klimatske i ljekovite osobenosti pijeska, sumporne vode, kilme i svega ostalog. Rezultati, koje sam utvrdilo za dvije nedjelje, su nesvakidašnji i postoje izvanredni uslovi za liječenje raznih oboljenja. Stoga sam voljan otvoriti sanatorijum u kući i na imovini Mihajla Pupina, koju je on zakupio u Ulcinju“. Ministar Plemenac je odgovorio da će njihov zahtjev biti razmotren.

Pošli smo tragom ovog dokumenta i utvrdili da se imovina koju je Pupin kupio nalazi na periferiji grada u mjestu Kodre. Ni njen sadašnji vlasnik ne zna da se to imanje nalazilo u Pupinovom vlasništvu, koji je očigledno imao dobru namjeru da uz pomoć prijatelja dr Svetozara Grgina i drugih u to vrijeme čuvenih ljekara izgradi sanatorijum. Jer, Ulcinj je već od davnina poznat kao ljekovito mjesto. Uostalom, još 1932. godine dr Jovan Kujačić objavio je knjigu o ljekovitim osobinama Ulcinja i to ilustrovao brojnim primjerima liječenja sunčanjem, kupanjem, ishranom i korišćenjem sumporne vode koja izvire na više mjesta pored morske obale.

PARK UŽASA

DURBAN. — Posjetioci parka u južnoafričkom gradu Durbanu, u četvrtak ujutro su naišli na prizor koji nikako ne odgovara gradskoj oazi. Na jednoj od staza ležalo je raskomadano crno tijelo. Mladića je usmrtila

la eksplozija bombe, koju je, vjerovatno, sa sobom nosio. Udar je bio strahovit i raznio noge nesrećnog čovjeka, razbacavši komade ugljenisanog mesa po travi.

NEMIRI U AHMEDABADU

AHMEDABAD (INDIJA), aprila — Indijska milicija patrolira u zapadnoindijskom gradu Ahmedabadu u kojem je tokom prošle sedmice poginulo 40 lica u nemirima koji su izbili zbog nezadovoljstva sa načinom zapošljavanja i prijema na fakultete manjina.

(ROJTER)

RASIZAM BIJELE MANJINE

Odluka južnoafričke rasističke vlade da povuče Zakon o zabrani mješovitih brakova i 16. član takozvanog Zakona o nemoralu, kojim se zabranjuju seksualni odnosi bijelih i crnih, prema ocjeni najrobijskog „Vejšna“ nema nikakvu praktičnu vrijednost, jer na snazi i dalje ostaje Zakon o segregaciji u stambenim četvrtima.

Miješani parovi, kako je to u parlamentu potvrdio i ministar unutrašnjih poslova Južne Afrike De Klerk i dalje ne mogu živjeti zajedno. Prema ocjeni komentatora „Vejšna“ može se očekivati poslije ove nazovi liberalizacije, koja je bacanje prašine u oči svjetskom javnom mnjenju, još „tvrđi rasizam bijele manjine“.

ČUDNI SVIJET OKO NAS

ZATVOR KAO SANATORIJ

● Riječ je o prvom privatnom zatvoru, što je otvorila fabrika za elektronske komunikacije „Elektronik komjunikeyšen“, a koji je još u „eksperimentalnoj fazi“

dina starosti i to oni koji su osuđeni na najviše deset godina robije (razlog zbog čega su osuđeni ne uzima se u obzir.

druge načine da izide u susret željama svojih „stanara“.

NEMA REŠETKI, REFLEKTORA, STRAŽARA

Zatvor se nalazi na ranču „Hidden velli“ a zatvorska zgrada više liči na klub ili banjsko lječilište sa neograničenim mogućnostima za sport i rekreaciju nego na klasičnu robijašnicu. Ne postoje rešetke na prozorima, nema visokih zidova i ograde od bodljikave žice, nema reflektora i specijalnih stražara. Zatvorenici ne nose zatvorske uniforme nego svoja civilna odijela ili sportske dresove i trenerke. Objede mogu da naruče po jelovniku koji ne izostaje iza menija jednog solidnog restorana, a po želji mogu vikende da provode, kod kuće ili ostanu u zatvoru. Posjete članova porodice prijatelja i rođaka su, naravno, neograničene.

Za sve što žele, zatvoreni treba samo da se obrate jednom od „staratelja“ i odmah dobijaju propusnicu ili dozvolu za izlazak. Kapije zatvora su preko dana uvijek širom otvorene i zatvaraju se samo uveče. Tada stražari obilaze spavaonice i provjeravaju brojno stanje zatvorenika. U upravi zatvora kažu da se mnogo češće događa da na spavanju nađu nekog više nego nekog manje.

Uprava zatvora za robijaše organizuje grupne izlete, posjete sportskim priredbama, utakmicama i zabavnim predstavama, a trudi se i na mnoge

OBUKA ZA BERZANSKE POSLOVE

Specijalnost ovog zatvora, međutim, su takozvani „berzanski kursevi“, na kojima polaznici, uče tajne berzanskog sistema, načine ulaganja kapitala, spekulisanja na berzi, kao i sve ostalo što je neophodno da bi se uspješno bavili berzanskim poslovima.

Da bi teoriju provjerili u praksi, na kraju kursa svaki slušalac dobija deset hiljada specijalno za ove svrhe izrađenih dolara. Njegov zadatak je da ih što bolje plasira, a za to dobija sve podatke i elemente trenutnog stanja na svjetskim berzama. On odlučuje kako i gdje će uložiti svoj „novac“, kakve će uslove tražiti i kakve prihvatiti i tako dalje. Ko najuspješnije riješi ovaj domaći zadatak, dobija pravih 500 dolara i pruža mu se mogućnost da ih po svojoj želji ulaže. Časopis navodi da su svi do sada taj novac ulagali upravo u akcije kompanije „Elektronik komjunikeyšen“.

Interesovanje za ovaj zatvor je ogromno, pa mnogi sitni i krupni kriminalci traže veze i protekcije kako bi bili upućeni na izdržavanje kazne u „Hidden velli“. Psiholozi tvrde da se nijedan zatvorenik koji je ovdje izdržao kaznu neće ponovo vratiti starom „poslu“, već da će nastojati da živi pošteno i zarađuje novac onako kako je naučio na berzanskim kursovima.

KOMPANIJA „CIBA - GAJGI“ POLOŽILA ORUŽJE

REKVIJEM

JEDNOJ

PILULI

● Nakon „meksaforma“ i „entero-vioforma“, sada obustavljena prodaja i „tanderila“, a uvedena restrikcija protiv „butazolidana“, zbog dokazane štetnosti za zdravlje ljudi

Mocna bazelska farmaceutska kompanija „Ciba-Gajgi“ morala je najzad da položi oružje u dugogodišnjem ratu s kompetentnim zdravstvenim i potrošačkim organizacijama u svijetu, koje su na bazi ozbiljnih istraživanja dokazali da su neki njeni preparati veoma štetni za ljudsko zdravlje. Prije petnaestak dana direkcija „Ciba-Gajgi“ saopštila je da suspenduje prodaju „tanderila“ u čitavom svijetu. U isto vrijeme je obavijestila sve svoje partnere i potrošače da uvodi „oštru restrikciju“ u korišćenju „butazolidana“. Oba medikamenta se koriste za liječenje raznih upala i reume.

Ovaj ustupak „Ciba-Gajgi“, označio je novu pobjedu međunarodne organizacije „Asocijacija za zaštitu potrošača“, koja vodi borbu protiv raznih proizvođača lijekova, konzervirane hrane i drugih proizvoda, za koje se utvrdi da su štetni za ljudsko zdravlje. Poznata je ogorčena bitka ove asocijacije, uz podršku Svjetske zdravstvene organizacije, protiv džinovske švajcarske multinacionalne kompanije „Nestle“, oko njenog konzerviranog mlijeka za bebe. Ovaj proizvođač konzervirane hrane i slatkiša morao je najzad da se povuče i da unese tražene izmjene u proizvodnji i reklamiranju nekih svojih konzerviranih proizvoda.

Međunarodna organizacija potrošača natjerala je „Cibu-

Gajgi“ da od ovog mjeseca povuče iz prodaje i dva svoja čuvena lijeka za stomachna oboljenja — „meksaform“ i „entero-vioform“. Trinaest godina se ovaj proizvođač opirao kritikama da su ti lijekovi štetni za nerve. Iz Japana su dolazile mnogobrojne pritužbe da „meksaform“ i „entero-vioform“ uništavaju nervni sistem. Registrovano je oko 10.000 neuroloških poremećaja u periodu između 1955. i 1970. godine, za koje su japanski stručnjaci tvrdili da su posljedica upotrebe ova dva lijeka. Japanski sudovi su 1979. godine osudili „Cibu-Gajgi“ da plati više miliona franaka na ime odštete licima koja su dobila nervno oboljenje „smon“ poslije upotrebe „meksaforma“ i „entero-vioforma“.

„Ciba-Gajgi“ nije popustila pritisku koji je dolazio iz Japana. Tek kada je švedski pedijatar dr Ole Hanson pokrenuo kampanju, u kojoj su učestvovala razna zdravstvena i potrošačka organizacija, bazelski farmaceutski gigant je u novembru 1982. godine pristao na postepeno povlačenje ovih lijekova. Postavio je rok od pet godina za njihovo potpuno uklanjanje. To nije, međutim, zadovoljilo ovaj međunarodni pokret protiv ta dva lijeka. Tražili su hitnu obustavu njihove proizvodnje i prodaje. „Ciba“ se morala prikloniti ovom ultimativnom zahtjevu i od ovog mjeseca te medikamente povlači iz prodaje.

M. BLAGOJEVIĆ

MARIJA LAZIĆ

Godine u albumu

Bagremovim cvjetovima prolitali prozori, dahom studeni u raspucalim panjevima raspupali se okrajci vijavice, nestvarnim bijelim vriljescima zvijezde naliče u hrskavoj tišini ove zimske noći. Zvuk srinog traga miješa se sa daškom neba što tintu je prolio po bistrim vodama rijeke. U zagrljaju da nam dođe toplinu...

Pričam li ti o jutrima besciljnim u toplini uzglavlja, vlakovima zametenim u sječanju, prijateljstvu nekih čudnih osudenika propasti? Pričam li ti o rukovetima različika sljetnih nepokošenih livada, o dječjem smijehu što miriše na prostranstvo i lutanje?

Kaži: ljubavi! Kaži: behar! Kaži kakav si pionir bio? S bijelom kapom i titovkom ponosnom, kao židovi bosanskih mostova, kao runolist s triglavskih visina. Kaži: drugarstvo! Kaži: dijete!

xxx

Preteško je biti okamenjen strijepnjama i bolom, spoznajama neizrečenih i krivicom nejasnom. Gdje da smirimo uzdrhtale prste i košmare u grudima? Kojim glavama smanjiti ponore, prašutne, izmijeniti iskričave radosti u dubini zanosnih dana i godina pripadnosti? Boriti se protiv nekih divljih voda povrijeđenosti i pravde, olupina svježih mržnji i glasova zvjezdanih patnji. U koju riznicu, u koje bunare nedostupnosti pohraniti dragulje mladosti i ljubavi, temelje, zidine suza i otkose pobjede? Zar smo nekada bili sazđani od više neprolaznosti, od većih zora i snivanja? Sa proljetnim suncem da otplove snjegovi? Da uvene izdanak rijeke?

U kojem se gradu pravde, vojskovođa i štitonoša, mogu odmoriti leđa putnika, koji je pokleknuo na stazama bola i ogorčenosti? U kostimu mu srž plače i krvave stope ostaju u prašini, pradažnjaci, punoj soli i dalekim obala, pijanih pjesama sa seoskih vašara, prolivenog vina i smijeha. Korača po zjenicama nekih usahljlih očiju.

I nalde, tako, vrijeme... neko čudno vrijeme zime i proljeća što se miješa, puno usamljenosti i tjeskobe, riječi nekih teških, pogleda bez praštanja, dodira sazđanih od maslenika i crepova ulubljenih. Kamo su krenuli putnici? Kojim zaboravom da utkamo lovoriku?

xxx

Smijala bih se, kao nekad, u maglama jutra, na osunčanim proplancima, sa vlažnom paučinom oko struka, mirisom divljine i tajne. Smijala bih se na klisuri prkosnoj, sve to kao nekad, kad su jezera bila u očima a sitne školjke propadnu, zametene i tamne. Svuda koraci i kiša. Znaš, dok sam te čekala; hladnog grla, s okovima u grudima, ponovo su rominjali ljudi, svi jednaki, pomalo žurni i

umorni. I kao ne mislim na tebe, ti si već odavno tu, a ja sam ubijam večernje sate, pogledom u čežnju. Kad sam ti ruke pružila da skinem odlazak s obrva, čudom nekim usadim vrisak proljeća u dlanove, u modre skute milovanja da okamenim sve ono prije i poslije, šumila je Korana izvorom dalekim plela je Korana vrbe i šaš, a plava svila na djevojačkim koljenima žurila je preko granica vremena. Žurila se ruke da se prepoznaju u mirisu tišine, krilate i slobodne. Na ramenima ti lipa diše, u pogledu pršti postojanje. Bigliše ljubav.

xxx

Kažu da te treba smjestiti u vrijeme i gradove, a bio si uvijek i svuda. Otputovat ću u legende i bajke; tamo će te naći kraj nekog zdenca. Sagnut ću se kraj izvora od rijeke; zagrgoljit će ti glas. U nebu što se naslanja na more- naći ću te.

Prepuna zdjela naranči i đurđice bijele, stidne. Ptice rastaču pjesmu. Glasovi se miješaju. Vedrina.

Napišem tako riječ; da te traži, dira, kao osmijeh što otiče niz čašu. Bijelim dvoredom breza, niz nizinu talasavu, strasnu, čuvaruku s prepelicama na grudima, djetelinom utkanom, napišem; jer drugačije to damara kad se šuti, kad te krijem otkrivenog i ne dam te. Ne dam ni listu koji te slika, ni oku jastreba nad šumom, ne dam date kupe ni mirisom lavande, što buđi drhtaj kad nadre ljeto, ni krunom vala što mi pleće noge. Ne dam te. Za pramen kose bosonoge, lahore i snove, nizašto te ne dam. Sagni glavu za šaputanja. Malo je vremena i snage. Malo je - reći.

xxx

Vodoskok mirisa sručio mi se pod grlo. Koračam gušterovim stazama, pod nogama škripi sol, u zagrljaju svjetionik i brodovi zelenih odsjaja. Guše me zrikavci u trnju, šum pinija i tišina. Trebam te. Samoća i ljubav plaše me u noći, jer trebam te baš sada i uvijek. Više od mora te volim. Tuga me plimi; vesela budi. Kava, cigarete, ulje za sunčanje; vesela budi. Puno kolača, hladna piva u šumi borova s morem na dohvataj oka; vesela budi. Volim te i tuga me plimi. Ukrast ću te, naći ću te makar prešla sve željezničke stanice, stvarnost i krutost trenutka. Naći ću te; jer više od mora i sebe te volim. Ti ne znaš kako je plavo ljeto, kako se znoj cijedi u kamen, za struk zemlje kako se hvata, mjesec ne poznaješ, struje kanala i krik galeba. Pokazat ću tebi, sebi sve ču reći; dosadna ću biti, dijete puno mašte. Sve ću ti reći, ali pričat neću. Gledaj daljinu, prihvati njene ljude i zaboravi gluhoš i sve što nije ovdje. Sebična ću biti, samo usne moje, uzet ću ti dah i bijelu liniju kod uha. Ljubav češ znati kao dosad i prije. U beskrajne dane što se igraju prstima

našim, ogrlice klase upliću u pore, u večernju haljinu mladosti odjenu kućinu, u beskrajne dane što nam toče jutra i sumrake, hoćemo li postati nešto drugo, ili će nas starost vezati u ljubav čaka. Ne želim da vidim tek iznikla stabla u parku, jer jednom su tuda šetali drugi, isto tako mladi i zaljubljeni, vjerovali su da će jednoga dana zajedno sjesti pod zrele razgranate krošnje; on sa štapom, ona sa slijedom kosom i naočarima. Krošnje su danas goleme do neba; prošeta ona ona samo tuda, jer drugačije je vrijeme htjelo. Ne želim da vidimo mlado drveće u parku, neću da tuda šetam sama.

xxx

Stradaju ljudi, nose u sebi grudu tmastu, gorku silu gutaju. Iza ugla nahrupi čovjek s punom torbom prijateljstva i dobrote i sve to mjeri na grame. Kaže: bit će boljel Udari rukom u smrznuto rame, prilijepi smiješak kao izbrisivi žig i kaže: oprost, žurim! Nema veze. Stradaju ljudi I bit će bolje.

xxx

Bijele noći što kiše i stude u zanokticama, doline i oranice prekrivene finim prahom mraza, breze i bagrem pune uzdahe, pošalice, doskočica, šarene pojate i strehe, kao mrlja na jastuku, nižu se i smjenjuju nalik na uzdahe iz daleke stepe. Da bjelina prsne od ugriza zime, kao ogledalo na sajmu rugalica i varalica, što u njedra svoja stiže promrzle ruke i crvene vratove. Da zaigraju Ciganke strasne, vatre upale pred podrumom što miriše na prošlogodišnje vino, nogama da tresu zemlju i kosama odgrizu samoću, a led ne otope. Guramo se jednom zemljom, u utrobu bismo da joj zavirimo, izvrnuli bismo je naopačke, ljubavi i ljude bismo htjeli upoznati. Tko su one dame sa šeširima, krute i tajanstvene, bijele ruke još blijedih mladića, koje tajne skrivaju carske kočije i koplja obrisana od krvi? A jednom se možda nećemo ni osvrnuti, ni sjetiti daljine i godine, imena lomnog za naša usta. Polja narcisa ostaju mi samo želja.

Usta su ti puna koralja, a maline obješene na trepavice. Bili smo jednom, davno nekad, bezimni, zakidneci, samo svoji. Pogledi, tratine i daljine bruje i rude kao maslačići i sunce. Zavoljela sam te odmah, sutradan, jer bolje mi leži život po danu. Odluke su čvršće. Stajao si uz klupu, s mekoćom u pogledu boje pijeska pred oluju. Pitala sam se tko te sačekuje, tko ti pruža pidžamu poslije kupanja, tko ti radi sve one nježne i grube sitnice u postojanju. I nisam se pitala ništa. Znam ponekad ići samo naprijed. Na neke bezimne adrese pohraniti gorčinu i tugu. Rekli bi; znam zaboraviti i ne osvrtači se. Nepoznata zvona pobude živost, očekivanja. Smijeh, koraci, kupa šalica, bljesak cigarete; već suviše, kosa propada na čelo,

Ilustrovao Igor BOBAN

oči. Pokretom se oslobađam ljepote. Nepoznata zvona. Donose početak i guramo se naprijed. I me ti je od daleke samoće, od izgubljenih slova, puno sutona i prašnjavih knjiga. Uvedene u plave, ružičaste kartone, papire, knjižice, brojeve. Uvedene u srca, usne što ga premeću, u tjeskobu i nesanicu.

xxx

S mlazom vjetrova kroz pukotinu protjerana, izgnana u svježinu proljeća, komešala se blebetanja nekih tustih ljudi. Razgrtali, prevrtali, u graktanje se pretvorili i zidovi i sjene. Možda gušenje ili nesvijesti. I kažeš: dosta mi je svega! A u ruke i njedra silaziš ideš naprijed. Imamo u sebi plime i tokove. Slične ili posve drugačije. A graditi se može. U albumima godine zaključane, lica otopljenja u trenutku, smijemo se sada, jer prije nismo bili smiješni, još se i sada iste haljine nose, ista se pića piju na svadbama i putovanjima (tonik i votku, molim samo kad smo galantni ili luckasti od bola), tutnje nam vlakovi po dlanovima i brojimo hotele u kojima smo bili, u zagrljaju ti ležim, posteljina od vjenčanog dara, sitnice od radosti učinjene i knjige na dvanaest mjeseci, bez popusta, samo ako ste zaposleni, uz pečat i vlastoručni potpis. A graditi se može bez obzira na vjerovanja i statistike. Kojem mane vješto skrivamo ili za sveopće dobro mašedimo njima i otkrivamo ih nekim važnim i uglednim gostima? Možda da kažem, luckasti smo u dovoljnoj mjeri da rastjeramo guste, skupljene obrve, olabavimo kravate i protokole. Rekli bi: čudni su ljudi. Glasjav za dobrotu, humane stvari, istinu i ljubav. Sutradan im idu na živce male bake u tramvaju, oglušuju se na čestitke što ih prodaju studenti, u tri papira pakuju riječi i kažu: „Kakva omladina“, jer dvoje se ljube u slastičarnici.

UZ ZAVRŠETAK PETOG „BRATIMLJENJA PJESME I RIJEKE“

Svojevrsna regata na Savi

Dočekana s mnogo nevjeric, književna manifestacija neo-bičnog naslova „Bratimljenje pjesme i rijeke“, evo, već petu godinu nesmetano bere isto tako neobične i veoma vrijedne plodove. Zamisljena, i to veoma originalno, kao svojevrsna književna regata rijekom Savom, i jednim dijelom njezinom pritokom Unom, ova književna manifestacija je za svojih pet godina postojanja uspjela okupiti veliki broj izuzetnih imena naše revolucije i naše lijepe pisane riječi. Taj svojevrsni literarni i duboko ljudski zapis slobodi i miru, dobroti i međuljudskom uvažavanju odvijao se i ove godine u revolucionarnom podneblju Potkozarja, Slavonije i Banije, na području gdje je nekada vladao pakleni bestijarij jasenovačkog koncentracionog logora, i kada se na ovim prostorima prepunim zvjezdanih biljega čovjekove borbe za uspravan hod slave svitanja slobode i dolazak novog.

Uvodni dio ovogodišnjeg „Bratimljenja pjesme i rijeke“ bilo je saopštavanje rezultata prvog jugoslavenskog književnog konkursa za revolucionarnu poemu koji je od ove godine počelo raspisivati Spomen-područje Jasenovca. Od preko stotinu prispjelih radova žiri, kome je predsjedavao naš istaknuti književnik Sime Vučetić (članovi: prof. dr Tode Čolak, Dragoljub Jeknić, mr Duško Lončar, prof. Pantelija Milovanović), je razmatrao 96 radova koji su odgovarali uslovima konkursa. Samo manji dio radova činile su doživljajne poetske kreacije iz kojih se javlja neposredni glas poezije, tj. sklad poezije i teme, riječi i ideje. O pobjedničkoj poemi žiri se nije dugo dvoumio. Pobjedu je jednoglasno odnijela poema „Jasenovac“ pjesnika Avde Mujkića iz Lukavca, poema jedinstvenog i nepomućenog ritma sastavljena od devet segmenata koji simboliziraju devet slova Jasenovca i sa neobično inventivnom i nenametljivom grafičkom realizacijom (S. Vučetić). Žiri je takođe predložio šest poema za otkup „Damar jasenovački“, Ranka Paviovića iz Banjaluke, „Pak so crleni maki prevetli“, Ane Spasić iz Nove Gradiške, „Cvet kameni u zoru zapreten“, Nevenke Živić iz Kruševca, „Ovu smrt ne priznajem“, Milinka Toromana iz Šapca, „Jasenovačka nokturna“, Žarka Đurovića iz Beograda i „Revolucija koja pjeva ili Orfej na rekama“, Radojke Jovanović iz Beograda.

Polazna tačka ovogodišnjih „Bratimljenja“ bilo je književno veće u Bosanskoj Dubici. U izuzetno svečanosti atmosferi prvo je govorio Obrad Stišević, španski borac i komandant Drugog krajiškog odreda, nasljednik legendarnog doktora Mladena. Govorio je o manje poznatim detaljima stvaranja naše partizanske avijacije čiji je prvi komandant zapravo, bio on, pošto je u to vrijeme

U SVIJETU KNJIGE

bio komandant kozarskih partizana. Svečanost stiha i pisane riječi inspirisane revolucijom i čovjekovom borbom protiv zla nastavljena je u Jasenovcu i Novskoj. Potom je pjesnički brod krenuo prema Mlaci, Bistrici i dvjema Gradiškama. „Kapetan“ ove pjesničke regate bio je kao i prošle godine naš poznat poetski bard i pjesnik posebnog rafinmana Nikola Drenovac, koji je za vrijeme drugog svjetskog rata u dalekim Sjedinjenim Američkim Državama vodio jednu krajnje tešku i bespoštednu borbu za afirmaciju i istinu o junačkoj oslobodilačkoj borbi Titovih partizana.

Završna tačka Petog „Bratimljenja pjesme i rijeke“ bila je izuzetna svečanost stiha u novogradiškom domu kulture. Nadahnuto je govorio akademik Mladen Oljača o krvnom srodstvu i bratstvu pjesnika i revolucionara. Uz nagrađene pojedince stihe su govorili Mira Alečković, Nikola Drenovac, Dragan Kolundžija, Dragoljub Jeknić, Marino Zari, Đorđe Radišić, Simo Turudija... Na kraju, u ime žirija mr Duško Lončar je Avdi Mujkiću uručio nagradu prvog jugoslavenskog književnog konkursa za revolucionarnu poemu koja se sastoji od plakete Spomen-područja Jasenovac i novčanog iznosa od 30 hiljada dinara.

Marko RUČNOV

PRVA KNJIGA

Pred svemirskom šaradom

Vasvija Dedić: Planetarna piramida, Glas, Banjaluka 1985.

Veliki je rizik primiti se čitanja i promišljanja prve knjige pjesama. Najmlađe jugoslavensko pjesništvo nema prepoznatljivog, samosvojnog estetičkog mladeža koji bi opravdavao ono što zovemo demijurškim činom pisanja. Iz zapovijesti poriva „originalnost po cijenu svega“ neumitno se stiče u onu vrstu jezičke zaraze koju imenujemo hermetizmom. Uobičajeno je da se nad prvim knjigama jezičkih nesvjestica govori sablažnjivo, toplo, „materinskim kritikom“, upravo onako kako se „vaspitava“ mjezinčice: slankom.

Govoreći o prvoj knjizi mlade banjačke poetese, Vasvije Dedić, mi ćemo, svjesno, krenuti jednim drugim putem: bestrasnim putem u jezik, u poetsko tkivo. A jedno nam je cilj: utvrditi postoji li u pjesničkom rukopisu Planetarna piramida razlog pisanja, ili se taj razlog glumi. Pjesnički prvenc Vasvije Dedić ima umjetničko pokriće u jezičkoj ozbiljnosti, zavidnoj artifičijalnosti (koja se vodi hermetizmu), u pjesničkoj logici i poetskoj istini. Bdijenja nad

„alhemijom riječi“ je urodilo samosvojnim rezultatom. Naime, knjiga Planetarna piramida oslobodila se one stvaralačke mijene koju zovemo „stilskom vježbom“, „ranim radom“.

Prepustimo se sada slasnijem dijelu čitalačkog: provođenja pjesničkih rebusa, čitanju metaforičkih horoskopa. Pored čim je začudeno pjesničko oko Vasvije Dedić? Naslovna sintagma „planetarna piramida“ svojim mnogotrukim znakom upućuje na začudnost pred makro i mikrokosmičkim fantazmama, pred tajnovitim plusiranjem svemirskih organa, pred planetarnim rastrojstvom. Pjesnički i postupak preobrazbe kosmičkih mirakula u zemne predstave može se označiti na primjeru „planetarne piramide“. Piramida, građevinska baština dalekih svjetova, ovijena oreolom tajnovitosti i savršenstva, koja u igri svojih dimenzija krije i onaj famozni broj Pi, 3,14 krvno zrnice moderne matematike, ta piramida provocira poetsku znatiželju dotle da se znatiželja okončava „zauzimanjem piramide“, činom njene preobrazbe u piramidu, zaštitni metaforički znak jednog drugog, pjesničkog kosmosa. Tek tu, u sferama pjesničkih koordinata, savršeno piramide biće pomračeno, ozračeno samoćom kao egzistencijalnom ribom homo stauicusa. U novom, pjesničkom kosmosu „vladaju“ deplanetarne, estetizirane sile gravitacije i inercije, poetski zakoni relativiteta. Gospoda fizika - prošavši ispred poetske duge - preobrazava se u dječicu Metafiziku. U pjesničkom kosmosu, čiji je zodijski bljesak-bjelina papira, vrši se pomirba iluminantnog i imaginarnog znaka miješa se krv realnog i fantastičnog. Primjer: „... pokušavam trepavicama da prikrijem zvjezdane zrake...“. Vječna borba planetarnih antinomija prekida se na bijelom oltaru lista: „ljudska umiranja“ se prevode u „mjesjeve mijene“, „vrh piramide“ (kao tačka alefa) u „majčine nausnice (gral materinstva)“, „zvjezdane zrake“ u „trepavice“...

Ima, zaista, knjiga Planetarna piramida čistih pjesničkih medaljona koji rasplicu u mnogobrojne asocijativne „biografije“ u misli sladostrasnog čitača. Vodeni bašlarovskom zapovijesću nećemo ovom prilikom upirati prstom u te medaljone, ostavićemo to čitaču. Kao što svaki vrli čitač ima tajnoviti ključ za pjesničke ključanice, takav ključ ima (misliti da ima) i pisac ovih redova: iznaći u jednom pjesničkom rukopisu onu čeonu, ishodišnu, žižu pjesmu iz koje isijava čitava knjiga. Tu pjesmu, taj znak nad znakovljem, artjadinu niti pjesničkog čina/zakta, našli smo na str. 23: Galaksija: „Galaksija se /obljuje/ u ilovači neba stisnuta bet-zinskim /kretanjima neumornih leptirica...“. „Neumorna leptirica“, ona koja piše, jedina nježno stiže svježinom galaksiju u muci, u ilovači.

Ali, ima Planetarna piramida i pjesničkih pogrešaka. Ponegdje se gubi stilska ravnoteža („preispisanost“ pjesme); gušenje poetskog damara u opštim sintagmama: „raspojasi mjesec“, „nebeska pučina“, „nage zvijezde“, ; poneki marinizam: „tajanstvene konture“; poneka pronevjerja poetske artikulacije: „zvjezdane zrake objesno skaču“...

Na kraju, svjesno bježeći od kritičkog kanona u zaključku, recimo samo to: mlada pjesnikinja Vasvija Dedić bježi od pomodnosti pianja. Vjerujemo joj jedno: da misli dok pjeva. A to je i najveće umjetničko pokriće za prvu knjigu pjesama.

Milenko STOJIČIĆ

BARKA IZ 15. VIJEKA

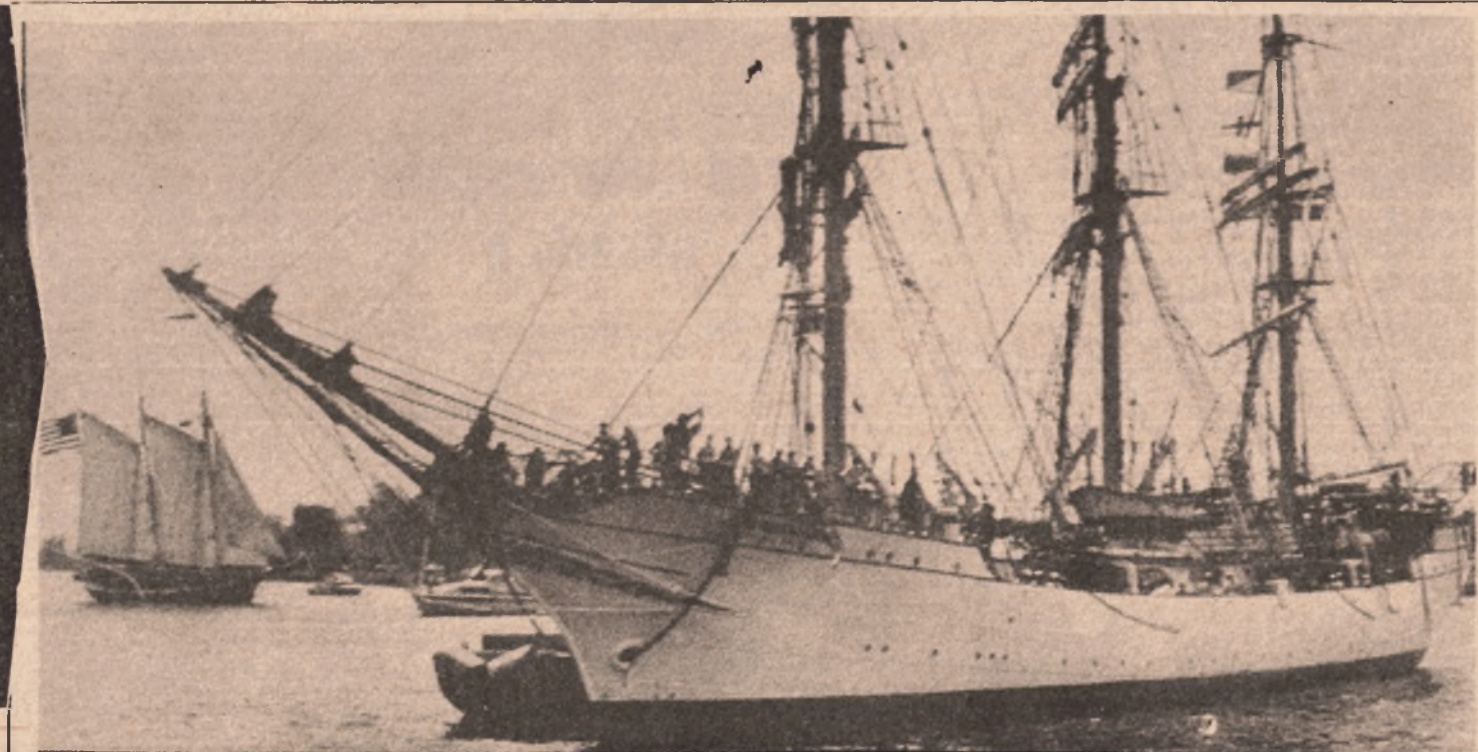
LONDON, aprila - Replika barke iz 15. vijeka sa posadom u elizabetanskim kostimima stize na dok sv. Katarina na Temzi u blizini londonskog mosta Tauer Bridz. Ime barke je Godspid ili "brina boga" po istomenu brodu, čija je ekspedicija 1606. god. kao prethodnica poznatog putovanja broda Mejlauer, osnovala grad Džejmstaun u državi Virđiniji. Današnji Godspid će slijediti putanju svog pretka krajem aprila ove godine.

POTJERA

BRANSON (MISURI, SAD) aprila - Saobraćajna policija Misurija preporučuje svojim službenicima i pripadnicima nacionalne garde da budu izuzetno oprezni pri pretresu svakog vozila, zbog priljubljenih "aktivnosti" u Pontlaku u Misuriju, na terenima CSA gdje agenti FBI vrše pretrege. Potjera za Dejvidom Tejtjom je zašla u šesti dan.

JEDRENJACI

VASHINGTON, aprila - Danski trgovački brod za obučavanje "Danmark" ulazi u luku na rijeci Potomak, dok jedan drugi jedrenjak koji učestvuje u ovogodišnjem riječnom festivalu, odlazi kući. "Danmark" će biti u Vasingtonu pet dana prije nego se otisne u sljedeću luku.

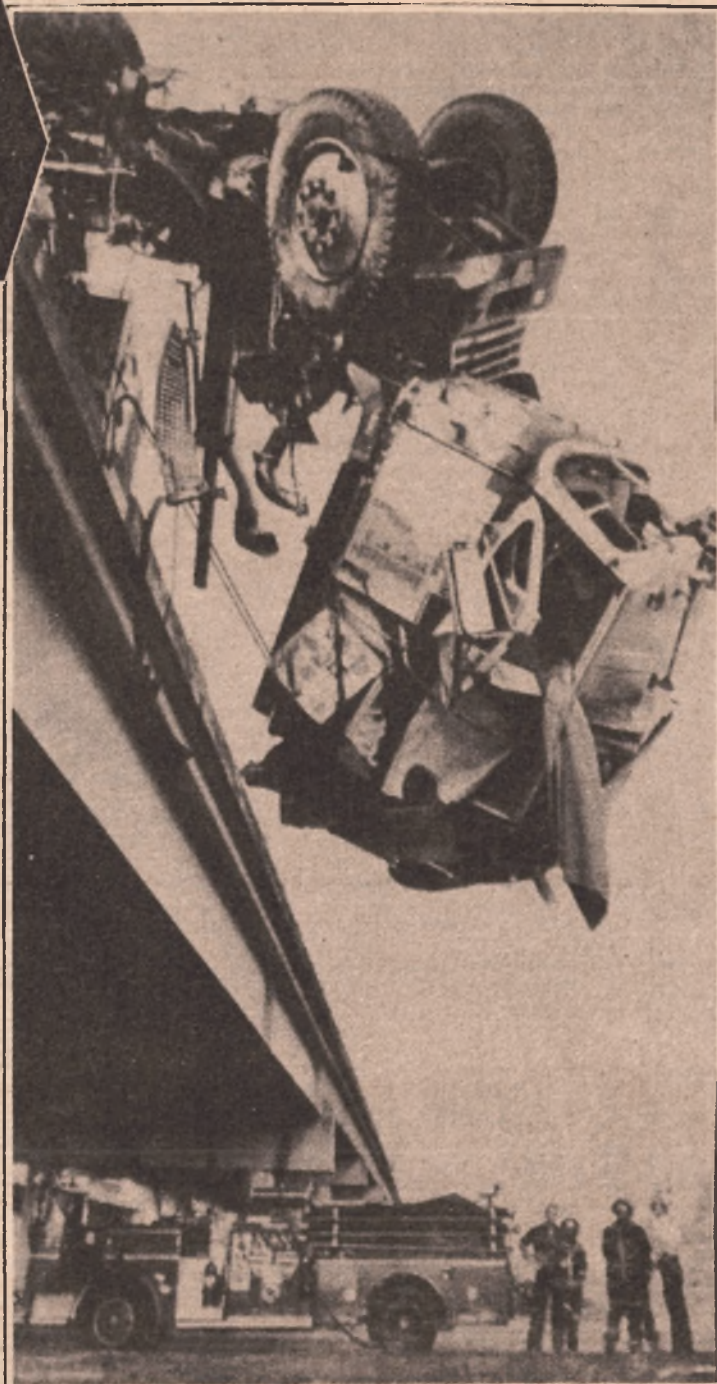
IZLET U MOSKVI

MOSKVA, aprila - "Konkord" koji taksira od Londona do moskovskog aerodroma "Seremetjevo", nakon što je završio svoj prvi let u Sovjetski

Savez. Putnici koji putuju ovom linijom ostaju jednu noć u Moskvi, posjete Boljšoj teatar, a zatim lete natrag u London.

KAMION U VAZDUHU!

Nju Orleans, aprila - Kabina kamiona visi sa nadvožnjaka na autoputu u istočnom Nju Orleansu. Vozač kamiona Skot Džoj iz Floride izgubio je kontrolu nad vozilom i udario u jedan automobil, a kabina je prošla kroz betonsku ogradu na putu. Oba vozača su prošla bez većih povreda.

Proteklih dana u "glasov" teletoto primač najviše snimaka stizalo je sa indijskog juga, iz Libana, Nikaragve, Čilea, Hondurasa, Južne Afrike, Kambodije... Dakle, sa onih prostora gdje vladaju nemiri, gdje se stalno puca. Mi smo se, ipak, opredijelili za nešto vedriji pogled na protokle dane, pa pogledajte...
(Foto-prilozi: TANJUG, ROJTER, UPI)

KAMEROM KROZ SVIJET

"BICIKL" NA RONI

LION, aprila - Pet Lionežana (na slici se vide troje) na početku sedmodnevne 350 km duge "plovidbe" po Roni od Liona do Sen Mar de la Mer.

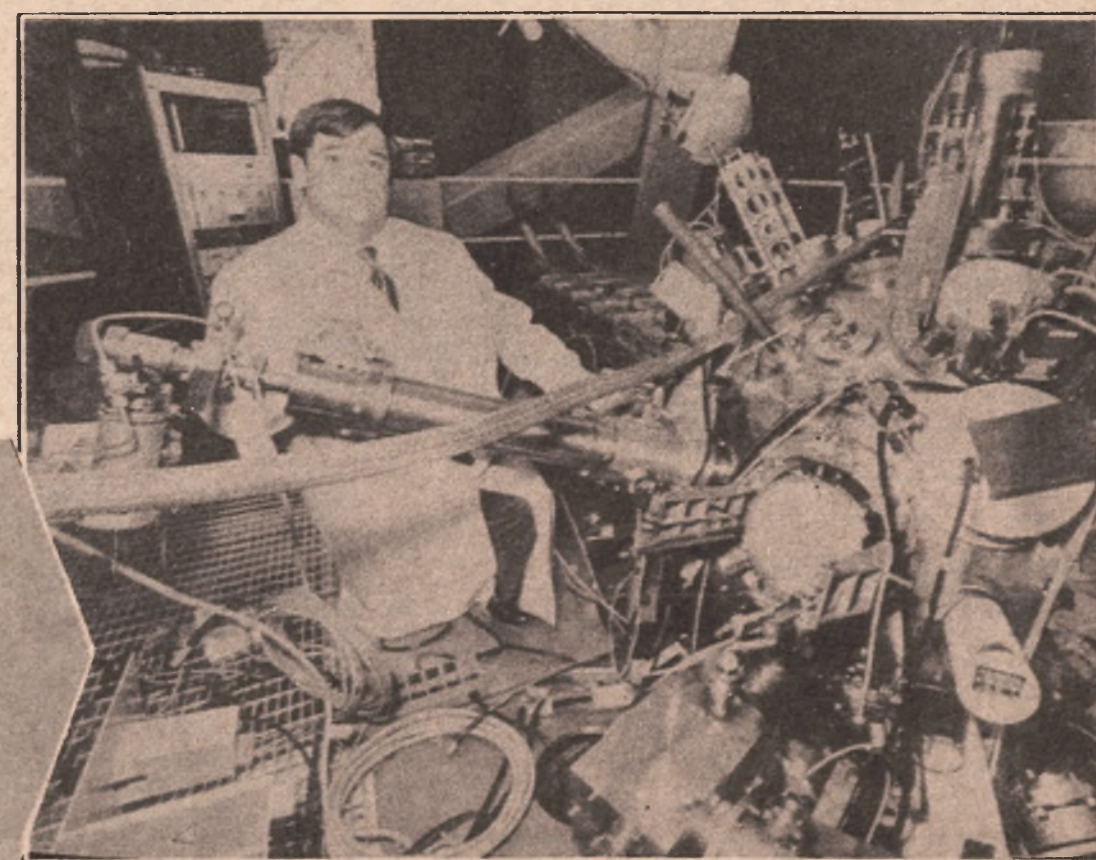

PRIJEM ZA KRALJICU

LONDON, aprila - Na treći dan posjete Velikoj Britaniji, predsjednik Malavija, Banda, priredio je banket u čast kraljice Elizabete. Na fotografiji se vide kraljica koju pozdravlja predsjednik Banda, a u pozadini su princ i princeza od Kenta.

LASERSKA LABORATORIJA

ROČESTER, (NJUJORK) aprila - "Kralj fuzije" Robert Mekrori, direktor laserske laboratorije pri Ročester univerzitetu sa svojom komorom. Jednog do proteklih dana Mekrori i saradnici postigli su rekord u postizanju najvećeg oslobodanja energije ikad ostvarenog laserskom fuzijom.

DAMBO STIGAO NA "EXPO 85"

TSUKUBA (JAPAN), aprila - DAMBO STIGAO NA "EXPO 85". Sedmomjesečni Dambo sa Sri Lanke stigao je ovih dana na štand Sri Lanke na izložbi "Expo 85" u Tsukubi. Pošto je slonče veoma mlado, još uvijek nema imena. Tako se sada djeca Japana pozivaju da "kumuju" Dambu. Mali Japanci oduševljeni su eksponatom na štandu Sri Lanke, koji je od kako je slonče stiglo, najposjećeniji na izložbi, s dječije strane naravno. Na slici: "Dambo" na izložbi "Expo 85" u Japanu.

MODA ZA NEKI LUDI SVIJET...

MINHEN, aprila - Svakodnevno iz ludog svijeta mode noviteta koji se ne mogu svaki put podičiti elegancijom i ljepotom. Ovog puta kreatorka Popi Moreni predstavila se neobičnom kolekcijom živih i vatrenih boja, koja bi najprije priličila Klovnoćima i cirkužanerima. Kreatorka je svoju kolekciju nazvala tropskom modom i mnogi kažu da je pri kreiranju bila inspirisana karnevalom u Veneciji. Tek, njene smjete kreacije ugledate su svijet na manifestaciji nedjelje mode u Minhenu.

POSILIJE KONCERTA SOLIDARNOSTI U „BORIKU“

USPJELO ROK-VEČE

Da se isključivo banjalučkim snagama (izvođači, organizacija, tehnička pitanja...) može prirediti veoma dobar pop-rok koncert dokazala je manifestacija „Glasov koncert solidarnosti“, održana u četvrtak u Sportskoj dvorani „Borik“. „Gen“, „Just musk“, „Monstrum“, „Skupljači snova“, „Kripton“, „Radio“, „Dinar“, „Irena“, „Basdans“ pokazali su se u najboljem svjetlu, još jedanput dokazujući da, ne bez razloga, banjalučke grupe sve više pobuđuju interesovanje i u drugim gradovima sa već izgrađenom muzičkom tradicijom i etiketom „sviračkih centara“.

Nešto više od hiljadu mladih, ali i onih starijih ljubitelja dobre muzike, prisustvovalo je ovoj fešti mladosti. To, naravno, nije ni blizu masovnosti koja se mogla očekivati, ili priželjkivati u velikom prostoru

sportske dvorane. Međutim, za neupućene treba dodati podatak da mnoge zvijezde jugoslovenske estrade (računajući i narodnu muziku) na banjalučkim nastupima ne mogu da se pohvale rasprodanim koncertima u mnogo manjim dvoranama. Publika je i preksinoć došla sa popriličnom dozom skepticizma, poučena ranijim lošim iskustvima. Ovaj put, sa punom objektivnošću, možemo tvrditi: mjesta razočarenju nije bilo. Iz-

„Glasova“ rubrika „Svijet mladih“ preksinoć se bila preselila u Sportsku dvoranu „Borik“. Tu je uz muziku i dobro raspoloženje, u stvari, pripremljena ova strana. Publika je prisustvovala odličnom koncertu banjalučkih bendova, a kupovinom ulaznica ujedno dala svoj doprinos akciji solidarnosti za Dječiji dom „Rada Vranješević“.

Omladinsku rok-brigadu udarnički su predstavljale grupe „Gen“, „Just musk“, „Monstrum“, „Skupljači snova“, „Kripton“, „Sitni biseri“, „Radlo“, „Dinar“ i Boris Relja, „Irena“, „Basdans“.

među ostalog, pokazalo se da takozvani „opštinski razglas“ uz kvalitetno rukovanje može pružiti optimalan kvalitet i na ovakvim manifestacijama. Ovaj put zadobijeno je povjerenje publike i sljedeća slična svirka sigurno znači i masovnost. Ne bi valjalo proigrati to povjerenje.

Davorin RELJIĆ
Snimci: Radojvoje PAVIČIĆ

Zajednički snimak za uspomenu - učesnici „Glasovog koncerta solidarnosti“

Pogled s bine: publika nije ispunila dvoranu, ali više od hiljadu mladih željelo je biti što bliže izvođačima

Tahirovi „časovi rekreacije“ imaju i te kako dobru podlogu „Dinarove“ svirke

DOBROVOLJCI

Za uspjeh rok-večeri u „Boriku“ uloženo je mnogo dobrovoljnog rada. Bez naknade su ustupljeni dvorana, razglas, reklama priredbe bila je besplatna, takođe i prodaja ulaznica, kompletno obezbjeđenje dvorane itd. Da bi sve „štimalo“ kako valja, pomogli su nam: Božidar Stanišević, Ivan Pranić, Milivoj Kerešević, Mihalj Gjuga, Petar Bosnić, Milan Tošić, Đuro Stanojević, Ratko Vuklišević, Zoran Kizić, Anto Lucić, Mirko Maletić, Slavoljub Janić, Milenko Milošević, Anto Markić, Bogdan Lukendić, Vlado Mamuza, Radenko Ritan, Zeljko Blažević, Ivica Ivičić, Milka Serdar, Mirjana Pantoš, Miroslav Skrbić, Ranka Đuretić, Midheta Pašić, Miralem Pervizović i Svetlana Pezer.

Sudeći po dosadašnjim uspješnim nastupima od „Irene“ se i u Subotici može očekivati mnogo

Sastav dječaka iz Osnovne škole „Zmaj Jova Jovanović“ takođe je imao svoju vjernu publiku. Njih su u dvoranu doveli mame i tate

NAGRADNA IGRA

„DINAR“ U KOLEKCIJI

Za stalne čitaoce „Svijeta mladih“ priredili smo na koncertu „vanredno izdanje“ redovne mjesečne nagradne igre u kojoj tačne odgovore, uz podršku Turističke agencije „Putnik“, nagrađujemo najnovijim diskonovitetima.

Ovog puta trebalo je da na dopisnici napišete da se album grupe „Dinar“ zove „Kad dinar dođe na vlast“. Najviše sreće imali su Ružica Gračanin (OŠ „Moša Pijade“ Trn), Danijel Sejdinović (Tina Ujevića 3, Banjaluka) i Sead Ibrićagić (Vladimira Nazora 19, Banjaluka). Oni će uskoro u svojoj kolekciji ploča imati „Dinarov“ prvenac, štampan u „plastičnom“ tiražu.

TOP—LISTA

SPECIJALNA:

1. Sjećanje na tebe - „GEN“
 1. Između nas - „DŽAST MAKS“
 1. Koliko dugo - „IRENA“
 1. Ne plaši se - „BASDANS“
 1. Monstrumi - „MONSTRUM“
 1. Grubi momci noćas ne plešu - „SKUPLJAČI SNOVA“
 1. Poruka uz put - „KRIPTON“
 1. Australija - „RADIO“
 1. Bahra - „DINAR“
 1. Mehmedalija - „SITNI BISERI“
- (Svi učesnici na koncertu solidarnosti na ovoj specijalnoj listi zauzeli su prvo mjesto)

STRANA:

1. One more night - PHIL COLLINS
2. We are the world - USA FOR AFRICA
3. Crazy for you - MADONNA
4. In my house - MARY JANE GIRLS
5. Love is love - „CULTURE CLUB“

NARODNA:

1. Plakao sam, plakao - MIROSLAV ILIĆ
2. Nema kajanja - HANKA PALDUM
3. Reci mi sve želje - SINAN SAKIĆ
4. Zar bi me lako drugome dao - VESNA ZMIJANAC
5. Svako srce tajnu krije - ČAZIM ČOLAKOVIĆ

PET NEZABORAVNIH

1. Release me - PAT BOONE
2. Waht love has joined together - „TEMPTATIONS“
3. When you smile - SHIRLEY BASSEY
4. If she just helps me - CHARLEY PRIDE
5. Universal mind - „DOORS“

RADIO-BANJALUKA

ZABAVNA:

1. Labudovi moji - SEIDMEMIĆ VAJTA
2. Loverboy - BILLY OCEAN
3. Lipe cvatu, sve je isto kao lani - „BIJELO DUGME“
4. Sabrija - „DINAR“
5. One night in Bangkok - MURRAY HEAD
6. Neću da te volim - „RIBLJA ČORBA“
7. Wen the rain begins to fall - J. JACKSON \$ P. ZADORA
8. Ti si mi u krvi - ZDRAVKO ČOLIĆ
9. Se mi innamoro - „RICCI E POVERI“
10. Suada - „PLAVI ORKESTAR“

NARODNA:

1. Zbogom najdraže žene - HALID BEŠLIĆ
2. Zoveš me na vino - MIROSLAV ILIĆ
3. Kunem ti se Jano - HALID MUSLIMOVIĆ
4. Čija li si ove noći - DOBRIVOJE TOPALOVIĆ
5. Udi mi u trag - BILJANA JEFTIĆ
6. Bez tebe je gorko vino - DUŠKO KULIŠ
7. Ja te volim - DŽEVAD PRELEVIĆ
8. Nije lako bez tebe - NADA OBRIĆ
9. Imam dečka nemirnog - DRAGANA MIRKOVIĆ
10. Živjela ljubav - MITAR MIRIĆ

M. PERVIKOVIĆ

ČETIRI DECENIJE POBJEDE NAD FAŠIZMOM:

ZAVRŠNE OPERACIJE ZA OSLOBOĐENJE
ZEMLJE (1)

Piše Stevo DEURA

Vrhovni komandant maršal Tito dao je osnovnu zamisao plana proletne ofanzive - osloboditi zemlju, zaključno sa Istrom, Slovenskim primorjem i Koruškima. Zadatak je bio da se okruže i unište glavne neprijateljske snage grupe armija „E“ na prostoru Trst - Celovac - Maribor - Zagreb. U završnim operacijama učestvovali su i proslavljene krajišne jedinice. Okom borca jedne od njih autor ovog feljtona oslanjajući se na sjećanja i istorijske dokumente, daje jedno viđenje pobjedonosnog hoda Jugoslovenske armije

Posljednog zimskog dana prije 40 godina počela je odlučujuća borba naših oružanih snaga za konačno oslobodenje zemlje. Taj pobjedonosni pohod, kod nas poznat kao proletna ofanziva u završnim operacijama, trajao je od 20. marta do 15. maja 1945. godine.

U posljednji boj krenulo je oko 400 hiljada boraca Jugoslovenske armije, svrstanih u armije, korpus, divizije, brigade i odrede. Osim njih, u oslobodenju zemlje učestvovali su mnogi znani i neznaćni ratnici koji su s puškom u ruci ili na neki drugi način dali svoj udio u obračunu sa okupatorom i domaćim izdajnicima.

Front se protezao od Drave do Jadrana i od Soče i Koruške do Srema i Like. Na cijeloj toj teritoriji u zapadnim dijelovima zemlje, na svim, i vidljivim i nevidljivim frontovima, plamtjela je narodna borba u kojoj je više miliona ljudi, što s oružjem što bez njega, krcilo put slobodi.

Vrhovni komandant drug Tito dao je osnovnu zamisao plana proletne ofanzive - osloboditi zemlju, zaključno sa Istrom, Slovenskim primorjem i Koruškima. Zadatak je bio da se okruže i unište glavne neprijateljske snage grupe armija „E“ na prostoru Trst - Celovac - Maribor - Zagreb.

Granata s porukom

U zoru 20. marta 1945. godine u šest časova, počela je topovska kanonada po neprijateljskim položajima. To su artiljerijci Dvadeset seste divizije upućivali „pozdrav“ neprijatelju sa položaja Škorkica brad u Lici.

Na prvoj granati, dodavač **Marin Tolić** ispisao je kredom „za pobjedu“! Jedna za drugom, ubojita zrna su hitala ka cilju, dok su lička brda podrhtavala od snažnih eksplozija. Poslije artiljerijske pripreme, krenuli su na juris borci Dvadeset seste, Trinaeste, Devetnaeste i Dvadesete divizije. Gromoglasno „ura“ je odjekivalo od Bihaca preko Velike i Male Kapele i Gospića, sve do Karlobaga. Četvrtaj armiji pripala je obaveza i čast da prva krene u borbu u našoj velikoj proletnoj

ofanzivi za konačno oslobodenje zemlje.

U završnim operacijama naših armija artiljerija je bila dosta zastupljena i davala jaku podršku pješadiji. U Četvrtaj armiji bila je i artiljerijska brigada koja je u martovskim danima 1945. godine imala 50 raznovrsnih topova i haubica. Ta artiljerijska oruđa na proboju fronta G. Lapac - Udbine i za oslobodenje Bihaca pročišćavala su put našoj pješadiji.

Među najuspješnijim artiljerijskim starješinama bio je i **Božo Radinović Tobdžija** rođen u selu Zebama, kod Bosanskog Grahova. Učestvovao je u ustanku od 27. jula 1941. godine da bi kasnije otišao na artiljerijski kurs. Učio je vrijedno i marljivo i bio među prvima. Po završetku kursa upućen je u Prvu krajišku brigadu na mjesto nišandžije na svom čuvenom protivkolcu. Bio je prava opasnost ne samo za neprijateljske vojnike u bunkerima, već i za neprijateljske tenkove. Svojim zaplijenjenim protivkolcem uništavao je neprijateljske tenkove na Sitnici i u drugim borbama u Bosanskoj krajini. U Poljicu je uništio sa vrlo bliskog odstojanja tri tenka,

Ostatak uništenih neprijateljskih tenkova i ostale tehnike u proljeće 1945. godine

u Drežnici za vrijeme četvrte neprijateljske ofanzive tri tankete.

Svog protivkolca u V neprijateljskoj ofanzivi kod Sutjeske nije

htio zakopati i na taj način nije izvršio naredenje Vrhovnog štaba, pa su ga neki nazivali i „nedisciplinovanim artiljercem“, da bi kasnije, u posljednjem probuju na Miljevini, uništio dva tenka, a dva je onesposobio. Tada je Božo Radinović bio komandir topovskog odjeljenja, nekad je bio i komandir voda, ili baterije, ali kada se gađaju neprijateljski tenkovi, onda bi Božo bio nišandžija.

U borbi nedaleko od albanske granice biva ranjen i odlazi na liječenje u Italiju. Još čestito nije ni zaliječio ranu, a već se vratio, ali ne u svoju Drugu (srpsku) proletersku brigadu, već u Artiljerijsku brigadu Četvrte armije pod komandom general-majora **Petra Drapšina**. Sada je u Lici komandovao većim artiljerijskim jedinicama. Njegove haubice i topovi su nanosili smrtonosne udarce neprijateljskim jedinicama, a njegovi protivtenkovski topovi 57 mm, 75 mm, a naročito topovi kalibra 88 mm, bili su nova opasnost za neprijateljske tenkove. Tada poručnik, Božo Radinović, je vrlo uspješno komandovao svojim sposobnim i hrabrim artiljerijcima. U žestokoj borbi na Lapcu u Lici bio je ranjen šest puta. U to vrijeme odlikovan je Ordenom za hrabrost.

Božo je morao u bolnicu, a njegovi artiljerijci su nastavili da siju smrt svojim granatama. Božo Radinović umro je 1984. godine i sahranjen u svom Bosanskom Grahovu.

Kao u kazanu

Za prva dva dana Četvrtaj armija je razbila neprijateljski front iz-

među rijeke Une i Gospića i ovladala Lapačkim i Krbavskim poljem, pa s južne i jugoistočne strane prišla Bihacu, dok su sa sjevera na-

POČINJE PROLJTNA OFANZIVA

predovale snage Četvrtog korpusa. Trebalo je osloboditi Bihać, i likvidirati sva okolna neprijateljska uporišta, koja su sa tim gradom činila zajednički odbrambeni sistem. Neprijatelj je iz strateških razloga u ovom području držao jake snage. Osim kompletne njemačke 373. divizije „Tigar“, tu je bila i 10. ustaškomobranska divizija i još neke manje jedinice. U Bihacu je neprijatelj pružio jak otpor 26. 7. i 8. diviziji, zbog važnosti ovog položaja za odbranu Zagreba.

Nalet naših boraca, uz jaku podršku artiljerije i tenkova, bio je silovit, pa su već poslije prvih jurisa uspjeli da se uklone u grad.

Uz velike napore i žrtve likvidirana su spoljna uporišta oko Bihaca. Sa sjevera grad su pritiskale 7. i 8. banjska kordunaška divizija, dok im je 35. lička divizija obezbjeđivala desni bok. Istovremeno, s južne strane nastupile su jedinice Dvadeset seste divizije. U Bihacu je vrilo kao u kazanu. Borci sa Korduna, iz Banije, Like i Dalmacije i drugih krajeva naše zemlje sve više stježu obruč oko Nijemaca i ustaša. U napadu je učestvovala i 2. tenkovska brigada, nanijevši velike gubitke ustašama i Nijemcima, ali je i sama pretrpjela osjetne gubitke. O tome se govori u izvještaju 2. tenkovske brigade: „Jedna polovina grada je zauzeta, a trebalo je i drugu polovinu, a put je vodio preko mosta na rijeci Uni. Na tom pravcu pošle su i dvije blinde. Neprijatelj se ogorčeno brani. Jedna blinda je uspjela preći most, a druga kada je bila na mostu, Nijemci su je digli u vazduh zajedno sa mostom, sada su se Nijemci okomili na prvu blindu koja je sada bila odsječena sa one strane mosta. Nijemci su je pogodili, i počela je da gori, ali njen top je pucao do posljednje granale. Posada nije ni pokušala da se izvuče, već je nastavila borbu. Cijela posada koju su sačinjavali: vodnik Franc Žagor, Milan Torbić, Ivan Dolgan, Franc Slupar, Bogomir Bet i Ferdinand Aldrijašević zajedno sa blindom je izgorjela. Neprijatelj posustaje u samom gradu pa se u svakom momentu očekivala predaja.

Neprijatelj je prisiljen da hitno uputi 104. diviziju sa fronta Drave dabi na taj način spasao prijeteljne ostatke posade u Bihacu. Njemačka 104. divizija je omogućila da se ostaci neprijatelja povuku iz Bihaca noću 27. na 28. marta prema Ostrovcu. Te noći oslobođen je grad u kome je novembra 1942. godine održano Prvo zasjedanje AVNOJ-a.

Prilikom oslobodenja Bihaca neprijatelj je pretrpio velike gubitke.

Neustrašivi artiljerac Božo Radinović Tobdžija (snimak načinjen kada je bio komandant Protivenkovskog divizionu u završnim operacijama oslobodenja zemlje)

Samo borci Osme kordunaške divizije ubili su i ranili veliki broj neprijateljskih vojnika, a zarobili 550. Zaplijeljena su tri topa, osam minobacača, 37 mitraljeza i puškomitraljeza, 500 pušaka, 20 automata i mnogo ratnog materijala.

Titova zamisao

Naša armija je narasla na oko 800 hiljada boraca i time poslije Crvene armije i engleske vojske, postala treća po veličini armija u Evropi. Veliki dio naše zemlje već je bio oslobođen - Srbija, Makedonija, Crna Gora, Kosovo, Sandžak, Dalmacija, veći dio Bosne i Hercegovine i Vojvodine.

Front se pružao od Drave preko Srema, Save, Bosne, Like pa sve do mora u dužini većoj od 400 kilometara. Naša armija je napredovala uporedo sa savezničkim armijama u Mađarskoj i Italiji.

Titova strategija je bila da 1. i 2. armija pritisnu neprijateljske snage sredinom fronta, dok bi 3. armija napredovala Dravom prema Celovcu, a 4. uz Jadransko more, preko Trsta, Soče i dalje prema Celovcu, tako da bi krilnim grupacijama zatvorili obruč neprijateljskim snagama i prisilili ih na predaju. To se moglo postići nastupanjem sve četiri armije, uz sadejstvo šest naših korpusa i više brigada u neprijateljskoj pozadini.

U sljedećem broju:

PRIPREME ZA ODSUDNU BITKU

Zbog svega, i Mileva Marević nađe se u nevolji. Šta da preduzme, kako da opravda Vasino ponašanje? Dok je dijelila prijekore i razmišljala šta pametno da učini, pred njene oči ispada majka ranjenog mališana. Mileva se prepade.

- Gazdarice! Dajte mi tog bosanskog koplana!

Vaso se naglo okrenu. Urukama razjarene žene blještalo je kuhinjski nož. Raščupanoj i ljutoj, prskala je između usana silna pljuvačka.

- Skloni se, Vaso - šapnu Mileva.

- Ovamo ga, sunce mu žareno! Čije on dijete da tuče?!

- Smirite se, draga ženo! Pa oni su djeca, igrali su se i potukli! Bar mi moramo biti razumni, hajte molim vas! Nećemo valjda i mi da se svadamo!

Mileva Marević je molila i svom snagom tješila razjarenu ženu, te opaka žena prešta da mlati nožem. Još je vikala, a kad se ispraznila, pljunula je punim ustima i dala Vasi do znanja da se neće dobro provesti. Dakle, malog Bosanca čekala je osveta, pa je dječak već pravio plan za bježanje, ne samo iz kuće Marevića, već iz cijele Barne.

- E, moj Vaso, u kakvo me zlo uvali! Daj bože da dobro prođemo!

Tresla se gora rodio se miš. Nevolje malog Bosanca postepeno su iščezavale i dječaku se vrati želja da ipak ostane u Velikoj Barni. Nikakvo bježanje ne treba da planira.

Ljeto je već bilo prošlo i bakarna jesen bogate Slavonije donese strah i u ovaj kraj. Tako jednom, vraćajući se s kravama sa pašnjaka, Vaso opazi veliku promjenu u selu. Dok je ulazio u Barnu, vrata i prozori na kućama bili su otvoreni i nigdje nikoga nije bilo. Selo bez ljudi. Zbog toga Vaso brzo utjera krave u štalu i utrča u kuću. Praznina ga uvjeri da se dogodilo nešto ružno. Pomisli

ROMAN U NASTAVCIMA (6)

VASLIJE KARAN

da više nikada neće vidjeti svoje dobre gazde, strese se i nehotice udari šakom o stol, a zatim istrča na put. Trčao je uz put i niz put i nije se ničeg plašio. Opet je došao u priliku da kune rat i vojnika. Sve što je lijepo u njegovim saznanjima bilo je sada na drugoj obali, preko široke rijeke. Daleko i nedokučivo. Želio je da bude majstor, da zida velike kuće, da pravi igračke. Taj kratki plamičak veličanstvene svjetlosti rije se u njemu nikada gasio. Djetinjstvo mu je sada ispunjeno prostorom u kome dominiraju samo eksplozije.

Na putu prema Grđevcu, s lijeve strane Vaso ugleda dva mladića u krvi. Bila su to dva brata. Vojnici su ih ubili u prolazu kroz selo. Tada su poginuli Mitar, Stevo i Ljuban. Kuće su opljačkane. Novo saznanje da rat plamtji i Slavonijom, uvjeri malog Bosanca da nije samo njegova Kozara u nemilosti.

U slavonskim kućama sakupljali su se

preostali Bosanci i spremali se za put. Sta da rade u tuđem selu bez domaćina. Prevladalo je mišljenje da treba krenuti u Bosnu.

Vaso je živio od zrelih krušaka koje je sam brao po tuđim baštama. Noći je provodio na štalskom sijenu. Imao je na tavanu i postelju, znao je da ga vojnici neće lako pronaći, te je spavanje trajalo dugo, do kasno ujutro. Slavonske kiše počele su da padaju, škropile su uporno iz dana u dan blatni putevi u selu podsjetiše Vasu na njegovo Podgledovo. Puškaranje posta svakodnevna pojava, ali rat dječaku više nije ulivao naročite brige, kako je to bilo u početku. Sve je opet bilo postarom. Od dječakove urednosti više nije bilo ni traga. Prljavština se zavukla u tijelo, rublje, i ponovo je bio onaj prljavkog koga je kupala Mileva Marević, trudeći se da malog Bosanca izvuče iz usljivosti i krasta. Sasim prljav i zamazana lica, ličio je na Indijanca koji je prevučen ratnim bojama. Nepovjerenje prema ljudima ponovo oživi.

Bježati, to je bilo jedino pravilo koje je mali Bosanac dobro naučio.

Topovske salve i mitraljeski ratni tujnali su i kroz Slavoniju. Otkuda i zašto, to mali Bosanac nije mogao da zna. Sve što je Vasi bilo poznato odnosilo se na ono što je vezano za njegovu ličnu bijedu. Nadanja da će se porodica Marević vratiti kući nisu se ispunila. Lutao je selom kao i ranije, uvijek bez staratelja, a i ko bise družio s nepoznatim dječakom, kada svako ko zna nešto više traži svojoj glavi spas. Gacanja blatnim sokacima nisu bila vezana samo za prostor između seoskih kuća. Bazao je dječak ravnim poljima, i kao da nije žalio truda, gacao rasvjašenom slavonskom zemljom, umarao se i nikada nije odustajao od putovanja. Svako novo putovanje donosilo mu je bar malo nade, a to je već nešto značilo. Nada je za njega bila jedina i istinska vjera koja je aktivirala sve ambicije i svakog časa bio je

raspoloženi za dug put, za nova iskušenja. Za svoje godine nije bio ništa drugo do pravi maratonac. Naročitih bolova nije imao, a jedina nevolja sastojala se u tome što mu je trebuh češće bio prazan i mekan. Još dok je Mileva Marević pričala kako se iz njihove bašte vidi mađarska granica, u njemu se rodila želja da vidi jednom tu granicu, pa bilo po koju cijenu. Kad mu se bude ukazala prilika, pretrčaće ravnicu do granice. Sada, kada ga niko ne nadzire, stvorio se pravi trenutak za novi pokušaj. Sjećajući se svoje gazdarice Mileve, a ne znajući kakvoj se opasnosti izlaže, on samouvjeren i hrabro krenu ravnicom ka sjeveru.

Nebo je leglo, u daljinama se priljubilo uz zemlju i Vaso je bio uvjeren da je upravo na tom mjestu, gdje se spajaju nebo i zemlja, kraj svijeta. Ovakva razmišljanja su za njega bila vrlo zanimljiva, pa se silno uzbuđio. Od velike želje da što prije ugleda kraj svijeta, srce mu snažno zaigra i nije mu ništa drugo preostalo nego da požuri. Išao je brzo, vrlo brzo. Danje odmicao, dječak je zbog toga strahovao. Oko mu je govorilo da je granica još uvijek daleko i kao da izmiče pred njegovim osvajanjem prostora. Na opanke se lijepla rasvjašena zemlja, strništa su omekšala. Mali putnik je strahovao da se ne zaglibi i prognjiloj oranici. To mu nimalo ne bi bilo prijatno, pogotovo zbog toga što je biosam. Tresući nožicama ili prstima skidao je ilovaču, te zbog toga dođe do uvjerenja da je najbolje da put nastavi potpuno bos. Noge su mu još od ljeta bile izranjavane, nije slusao gazdaricu, hodao je sve češće bos i sada mu se to polako svetilo. Bio je blizu jednog šumarka koji je jedino bio pravičan prema malom putniku: nije bježao. Vaso se obradova šumi. Takav prostor mu već odavno nedostaje.

(Nastaviće se)

NAKON ODLASKA ĐORĐA GERUMA Miljuš prvi trener

● Za pomoćnike određeni Smileski i Alagić ● Prvi trener FK Kozara iz Bosanske Gradiške, dosadašnjeg kluba Miljuša, najvjerovatnije će biti Rifat Adulović

BANJALUKA — Protekle nedjelje u banjalučkom drugoligašu zavedeno je mobilno stanje, jer 23 boda iz 24 kola uz gol-razliku 28:28, su ocijenjena kao neuspjeh dosadašnjeg prvog trenera Borca Đorđa Geruma. Umjesto njega na kormilo ekipe Gradskog stadiona stae bivši istaknuti fudbaler i trener Borca Ilija Miljuš, koji je dojuče vodio tim Kozare iz Bosanske Gradiške. Za njegove pomoćnike su određeni Zoran Smileski i Small Alagić.

Miljuš je do sada četiri puta bio trener prve ekipe Borca. Prije 14 godina, takođe u proljeće, u sličnoj situaciji zamijenio je trenera Arapovića. Samo sezonu kasnije 1972. godine, ponovo je spašavao tada prvotligaški status Borca, nastiđevši slabe rezultate trenera Drenovca. Treći put, takođe u Prvoj ligi, Miljuš je vodio Banjalučane čitavu sezonu u takmičenju 1977/78. godine. Bilo je to onda, kada su klubu oduzeti bodovi zbog „Slučaja Buković“. Posljednji put trenersku palicu imao je u takmiče-

nju drugoligaša 1982/83. kada je Borcu za malo izmaklo prvo mjesto (otišao dalje tim vinkovačkog Dinama).

Na pitanje šta očekuje od sadašnjeg sastava Borca u finišu takmičenja Miljuš je rekao:

- Tek sam stigao na Gradski stadion i zasada ne mogu davati nikakve prognoze. Zajedno sa saradnicima pokušaću ostvariti što bolje rezultate izvesti klub iz nepovoljnog položaja. Prema prvim informacijama koje sam dobio, za meču u Šibeniku ne mogu računati na sedam fudbalera. Topić i Bogojević odraduju kazne zbog crvenih kartona, dok su Đurđević, Đafić, Špica, Durgutović i Demirović povrijeđeni. Na raspolaganju za gostovanje u Šibeniku imam 17 igrača.

Prema prvim informacijama Miljuševo mjesto na kormilu Kozare iz Bosanske Gradiške trebalo bi da zauzme Rifat Adulović, dosadašnji prvi pomoćnik. Uz njegovo još radi li Mate Jerbić i Veljo Sombolac.

U.P.

PONOVO ZAJEDNO: Ilija Miljuš (desno) i Small Alagić na Borčevoj klupi

KRAJIŠKI DRUGOLIGAŠI PRED NEDJELJNO KOLO JEDINSTVO — PROLETER

BIŠĆANI OPTIMISTI

BIHAĆ — Derbi susret Zapadne grupe Druge savezne lige igra se u Bihacu između Jedinstva i Proletera iz Zrenjanina. Zato među navijačima bihačkih crveno-bijelih vlada prava fudbalska groznica. Navijači se spremaju da na stadion stignu sa brojnim navijačkim rekvizitima: trubama, čegrtaljkama, sirenama...

- Ako želimo da obradujemo svoje vjerne navijače, koje smo ponekad znali i da razočaramo,

moramo da pobedimo ekipu Proletera. Neće to biti baš tako lako, ali se nadam da ćemo uz maksimalno zalaganje uspjeti da ostvarimo svoj plan i osvojimo dva nova boda u borbi za vrh prvenstvene ta-

bele - poručuje centarfor Jedinstva Staniša Savić.

JEDINSTVO: Đurić, N. Krač, Kartal, (Sejedić), Rubčić, Osmanović, Janković (Hodžić), Samardžić, Arnautović, Savić, Nikolić, S. Korać.

D.M.

ČELIK — RUDAR

„RUDARI“ TOPE ČELIK?

PRIJEDOR — Čini se da Rudaru nikad nije bilo teže. Doduše, „zeleno-crni“ su u nedjelju savladali Spartak, ekipu koja jurila na prvo mjesto, ali kako je Čelik poražen, to će Rudaru protiv Zeničana na Bilinom polju biti više nego teško. Evo šta o tome kaže Radoslav Zubanović, trener Rudara:

- Suvršeno je isticali da naš nedjeljni protivnik ima ambicije za prvo mjesto i plasira se u Prvu ligu. No, mi smo, ipak optimisti, borimo se a kako se nikad unaprijed ne radujemo, očekujem i ovog puta da će moji momci zapeti i izboriti što povoljniji rezultat.

Rudar je protekle nedjelje bora-

vio na Mrakovici u Omladinskom naselju Benkovac na Kozari, intenzivno se spremajući za predstojeći meč.

RUDARI: Rešić, Turnutaš, Pekija, Sadiković, Bekavec, Bihorac, Stakić, Kušljagić, Petković, Bežurčić, Štilić.

R. SMAJLOVIĆ

PRED DERBI U JAJCU: ELEKTROBOSNA-BRATSTVO

NOVI MEČ ODLUKE

● Očekuje se rekordna posjeta ● Bodovi koji bi značili korak bliže šampionskoj tituli

JAJCÉ — Nakon dobre igre u Banjaluci, pred fudbalerima Elektrobosne je novo iskušenje. Ako ne veče, onda sigurno ni manje nego što je to bio susret s BSK-om. Na Mračaj dolazi Bratstvo i pred susret sa Krupljanima, koji zaostaju samo dva koraka za vodećom Elektrobosnom, u Jajcu vlada nezapamćeno interesovanje. Ovdje se očekuje da će utakmicu pratiti najmanje tri hiljade navijača oba tima, a prema nekim prognozama moguće je da bude oboren i rekord od tri i po hiljade, postavljen u

susretu Elektrobosna - Vrbas

- Bratstvo je još uvijek naš najveći konkurent iako ovog proljeća igra kao jesenas. To je tim bez kompleksa iudeg terena, vrlo homogena ekipa koja dugo igra zajedno i koja ima bogato fudbalsko znanje. Naša je želja, naravno, da savladamo direktnog rivala i dokažemo da smo bolji, iako smo svjesni da će to biti veoma teško. Ali, uz maksimalno zalaganje, nadam se uspjehu, kaže predsjedavajući Predsjedništva Ilija Gvero.

- Bratstvo veoma cijenimo, ali ga se ni najmanje ne plašimo - kaže golman Anto Jakovljević čija je forma u stalnom usponu. Goste ćemo prihvatiti kao nama dostojne protivnike koji znaju fudbal, ali bodove nećemo dijeliti. Oni ostaju na Mračaju!

Za tim konkurišu: Jakovljević, Leovac, Topić, Lazić, Baković, Arsenović, Serdar, Galibegović, J. Pastuhović, Jakšić, Gavrić, Marjanović, braća Omerinović i Tankulić.

S. KARAHODŽIĆ

DA LI ĆE BRATSTVO BITI USPJEŠNO U TREĆEM DERBIJU

PRIŽELJKUJU PREOKRET

BOSANSKA KRUPA — Uredovima Bratstva vrše se posljednje pripreme pred gostovanje u Jajcu, gdje se igra derbi prvenstva i odlučujuća utakmica za naslov prvaka. Krupljani su u zadnje dvije utakmice poživjeli poraze na domaćem terenu od BSK-a i u Titovom Drvaru od Borca, što je u znatnoj mjeri umanjilo njihove izgleda za osvajanje naslova prvaka Lige.

Medutim, nade još postoje, kažu Krupljani. Uložena je žalbana utakmica u Titovom Drvaru jer je igrao Borca Trinić igrao bespravno, što je 3:0 za Bratstvo tvrde u Bosanskoj Krupi.

- Igrali smo u zadnje dvije utakmice dosta slabo i nadamo se da u trećoj utakmici protiv Elektrobosne u Jajcu nećemo podbaciti već pružiti igru shodno našoj

vrijednosti, kaže trener Mišo Stanić.

Za utakmicu u Jajcu i pored slabih igara Bratstva među ljubiteljima fudbala u Bosanskoj Krupi vlada veliki interes, mnogi će u nedjelju, u Jajcu, bodriti svoje ljubimce.

BRATSTVO: Stojanović, Dudić, Ilić, Bužimkić, Kaljković, Terzić, Mušić, Bašić, Muhić, Pašalić, Redžić.

B. VASILJEVIĆ

TRADICIONALNI TURNIR PIONIRSKIH REPREZENTACIJA

OPRAVDATI POVJERENJE

BANJALUKA — Tradicionalni turnir pionirskih selekcija Međuopštinskih saveza Bosne i Hercegovine održaće se u Jablanici od 26. do 28. aprila.

Selektori reprezentacija Latifić i Barać u saradnji sa trenerima klubova odredili su ove pionire: Vasiljić, Žugor, Selimović, Kerezović, Badić (Naprijed), Kukić, Krupić, Babić, Klačnja (Sloga T), Nalić, Hromalić, Milinković, Sarhalić (Podgrmeč), Žužić, Maćak (Elektrobosna), Vućinić (Lauš). Pored ovih kandidata bili su predviđeni i pioniri Kozare iz Bosanske Gradiške ali se oni nisu odazvali pozivu.

- Naša selekcija igra u prvoj grupi u kojoj se još nalaze reprezentativci međuopštinskih saveza Tuzla, Zenica i Doboj. Vjerujem da će ovi mladi igrači opravdati ukazano povjerenje i pružiti dobru igru, istakao je Jasmin Latifić, selektor reprezentacije.

Z.T.

SUSRET AMATERSKIH REPREZENTACIJA GRADA ŠEST GOLOVA

PLAVI — CRVENI 3:3 (2:0)

STRIJELCI: Barišić 2 i Radošević (autogol) za plave, a Elkaz, Dujaković i Karat za crvene, sudija: Delić (Banjaluka), gledalaca: oko 50.

PLAVI: Babić, Novković, Kostić, Bogut, Ostojić, Knežević, Trbojčević, Barišić, Miletić, Račić, Barašin (još su igrali Bojadžić, Omanović).

CRVENI: Lovrić, Malijević, Dujaković, Radošević, Malić, Stojanović, Elkaz, Karat, Slomkić, Vojvodić.

BANJALUKA — Prije nekoliko godina utakmice reprezentacija amatera, bile su prava poslastica za sve ljubitelje fudbala. Danas je to susret bez ikakve organizacije, a kad se tome doda da i glavni sudija ne dođe ondaje svaki komentar suvišan.

Inače, sam susret donio je dobru igru, obilježenu šest lijepih pogodaka. Plavi su u prvom dijelu bili bolji i svoju inicijativu krunisali su golovima Barišića od kojih je drugi bio vrlo efektan. U drugom poluvremenu crveni su pružili bolju igru koja im donosi izjednačenje, tako da je i konačan rezultat najpravedniji ishod utakmice.

Z.T.

SPORT I FIZIČKA KULTURA U JNA

Sve po planu

● Svaki čas fizičkog vaspitanja, pa čak i onih 15 minuta jutarnje gimnastike, prožet naučnim notama ● Vojnici aktivni u svim kup i memorijalnim takmičenjima ● Sportskih objekata ima dovoljno ● Zašto je izvanredna atletska staza u krugu kasarne „Kozara“ bez atletičara

Kao da je kompjuter programirao sportsku aktivnost svakog vojnika. Poodavno je u JNA zaveden sistem detaljnog planiranja. Ništa, ama baš ništa se ne prepušta slučaju. Čak ni onih petnaestak minuta jutarnje gimnastike nije prepušteno na volju pojedincima, nego je naukom prožeto.

Starješina Ratimir Radojić objašnjava:

- Tih 15 minuta je podijeljeno u četiri dijela; prvi, uvodni dio, sadrži komplet prostih vježbi radi zagrijavanja i privikavanja organizma na veće napore. Potom slijedi glavni dio gimnastičkih vježbi, a onda provjera trkačkih osobina vojnika na 1.000 metara, da bi posljednjih pet minuta bilo rezervisano za lagano smirivanje organizma. U svim jedinicama uloga vaspitača fizičkog obrazovanja vojnika povjerena je vojnim starješinama, koji se tokom školovanja osposobljavaju i za taj posao, jer bi bilo neizvodivo da u jedinicama o sportu i fizičkoj kulturi brinu nastavnici, kao što to rade u školskim centrima.

FIZIČKA KONDICIJA

Nije rijedak slučaj, kako reče starješina Branislav Ribarić, da u vojsku dođu omladinci sa veoma niskim stepenom opšte fizičke i psihičke kondicije. I već poslije 2-3 mjeseca obuke stanje se rapidno popravlja. Ne samo da kod vojnika dolazi do poboljšanja fizičke kondicije, nego se kod mnogih razvijaju skrivene sklonosti prema nekom od sportova.

- Vojnici ne svi, ali veći broj, dođu u kasarnu sa jedva zadovoljavajućom ocjenom opšte fizičke sposobnosti. Na kraju služenja vojnog roka prosjek ocjena je vrlo dobar. Nema sumnje da takvom usponu opšte fizičke spreme vojnika najviše doprinose starješine u jedinicama, ali i vojnici, koji ispunjavaju sve ono što je nastavnim programom i radom zacrtano, veli Ribarić.

Zanimalo nas je šta vojnici rade u slobodno vrijeme, kako su organizovani i kako saraduju sa mladima u mjestu služenja vojnog roka.

- Pa vidite, priča vojnik Đuro Zobeć, rodom iz Zrenjanina, itu se zna za red. Uvijek smo na turnirima, kup takmičenjima, i sportskim susretima povodom proslave državnih praznika sa mladima iz fabričkih hala i školskih klupa. Takmičarski duh je u tim prilikama u drugom planu. Najvažnije nam je da se družimo, sprijatelimo, a ko pobedio, pobjedio. Mi smo igrali na turniru u „Boriku“. Bilo je nezaboravno. Svaki dan smo doživljavali nešto novo, a to je ono što nas vojnike najviše raduje. Možda smo mogli i bolje proći u „Boriku“, jer smo imali dobru ekipu, ali ko za to još mari. Svi smo, kao nagradu, od svojih starješina dobili sedmodnevno odsustvo kući.

KUP TAKMIČENJA

● Da li su povremeni susreti povodom državnih praznika i kupa takmičenja dovoljna za takmičarsku aktivnost vojnika?

- Prvo treba nešto razjasniti, da ne bude zabune kad je u pitanju sportska aktivnost vojnika. Vojnik je u armiji prvenstveno radi vojne obuke, a ne zbog sporta. To treba biti jasno. Međutim, dozvoljeno je vojnicima, naravno ako imaju dobru ekipu, da učestvuju u svim kupovima za pehar maršala Tita, ali ne i da se takmiče u prvenstvima, kaže starješina Slobodan Simić.

U Banjaluci ima dosta sportskih terena pri vojnim kasarnama Zatvorenih je, istina, malo, jer samo Školski centar oklopnih jedinica „Petaar Drapšin“ ima u svom krugu sportsku dvoranu, ne baš veliku, i bazen. U svim kasarnama su otvoreni tereni za sportsku aktivnost.

- Vojnici po kiši, snijegu, pravom nevremenu izvode i vojne vježbe, privikavaju se, dakle, na one najsurovije uslove života i rada, koje priroda može da nametne. Baš iz tih razloga je u vojsci i malo zatvorenih sportskih objekata - kaže Ratimir Radojić.

STAZA

Banjalučki AK Borac će iduće godine obilježiti 40 godina svoga postojanja. Ovaj klub, koji je jugoslovenskoj atletici daravao niz istaknutih atletskih imena, ne može na Gradskom stadionu organizovati ni jedno veće, značajnije atletsko nadmetanje, jer na Gradskom stadionu nema propisne atletske staze.

- Kada se, prije nekoliko godina, u Banjaluci održavalo svearmijsko takmičenje, valjalo je donijeti odluku gdje graditi kvalitetnu tartan-stazu.

Kako je otpala mogućnost da se ona gradi na Gradskom stadionu, jer je trebalo dva-tri reda tribina uklanjati, odlučeno je da se ona izgradi u krugu kasarne Kozara. Tek sada se uvidjelo da je to bio čist promašaj, jer poslije svearmijskog prvenstva, ni jedno atletsko takmičenje nije održano na ovoj stazi.

- Možda neko misli da se u krugu kasarne „Kozara“ ne mogu odvijati sportska nadmetanja za građanstvo. Uvijek su kapije ove, i ne samo ove, nego i drugih kasarni u gradu otvorene za građanstvo, jasno uz prethodnu dozvolu vojnih vlasti. Međutim, još se nije dogodilo da vojne vlasti odbiju nečiji zahtjev za korištenje sportskih terena, samo što to malo ko zna, ili neće da zna, napominje Radojić.

Nastavnim obukom svaki vojni starješina mora da savlada i dvije sportske discipline, da zna dobro plivati i smučati. Vojnicima je prepušteno da se, prema sklonosti, opredijele za neki od sportova.

PRVENSTVO JUGOSLAVIJE U BOKSU

POBJEDA I PORAZ

MARIBOR - U jučerašnjim borbama na prvenstvu Jugoslavije u boksu nastupila su i dva prvotimca Slavije. Milinković je u lakoj kategoriji savladao Džavidu iz Goše jednoglasnom od-

lukom sudija. Borba između Crnokraka (Vojvodina) i Vučkovića završena je pobjedom Crnokraka što je izazvalo buru negodovanja u gledalištu.

Slobodan Simic

Ratomir Radojčić

Željko Gavrilović

Duro Zobenica

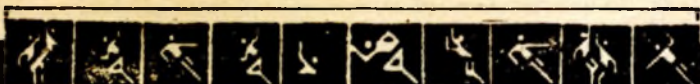

Branislav Ribarić

Vojnici nedjeljno pored svakodnevnih jutarnjih gimnastika, imaju dva sata obavezne nastave fizičkog vaspitanja i dva sata slobodne sportske aktivnosti. Kada je riječ o obaveznoj nastavi istakao bih da se ona izvodi isključivo po ustaljenom nastavnom programu, a da vojnici u slobodnim časovima mogu igrati košarku, fudbal, odbojku, stoni tenis... Zimi izvodimo i obuku stariješina u smučanju, dok svaka 2-3 mjeseca organizujemo kroseve na 3.000 metara, kaže Simić.

Kamo sreće da se u mjesnim zajednicama, i fabrikama sportu i fizičkoj kulturi posvećuje tolika pažnja kao u vojnim kasarnama. Treba pogledati testove, koji se izvode odmah po dolasku u vojsku, sredinom služenja vojnog roka i pri kraju boravka u kasarnama. Rezultati su evidentni. Sportska aktivnost vojnika je tako sistematizovana i naukom protkana da se opšte fizičke sposobnosti kod svih vojnika maksimalno povećaju tokom služenja vojnog roka, kaže vojnik Željko Gavrilović, rodom iz Knina.

Stevan RISOVIĆ

KRAJIŠKI SPORTSKI VIKEND

DRUGA SAVEZNA FUDBALSKA LIGA - BIHAĆ - Jedinstvo - Proleter, nedjelja u 16.30.

REPUBLIČKA FUDBALSKA LIGA BIH - CAZIN - Krajina - Budućnost, subota u 17.00.

REGIONALNA FUDBALSKA LIGA „ZAPAD“ - LAKTAŠI - Laktaši - Borac (TD), nedjelja u 16.30. VRNOGRAC - Mladost - Željezničar, nedjelja u 16.30. SANSKI MOST - Podgrmeč - Vrbas, nedjelja u 16.30. GLAMOČ - Šator - Borac (BD), nedjelja u 16.30. JAJCE - Elektrobosna - Bratstvo, nedjelja u 16.30. PRNJVOR - Ljubici - BSK, nedjelja u 16.30. PRIJEDOR - Berek - Prijedor, nedjelja u 11.00.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKA - BOSANSKA GRADIŠKA - Obradovac - Sloga (GP), nedjelja u 16.30. KOTOR VAROŠ - Mladost - Omladinac, nedjelja u 16.30. OMARSKA - Omarska - Lijeveče, nedjelja u 16.30. BOSANSKI NOVI SLOBODA - Sloga (T), nedjelja u 16.30. KLJUC - Bratstvo - Dubrave, nedjelja u 16.30. KOZARAC - Bratstvo - Sloboda (MG), nedjelja u 16.30. SANSKI MOST - Radnički - Naprijed, subota u 16.30.

MEDUOPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA - KULEN VAKUF - Ostroviča - Sloga (BO), nedjelja u 16.00. BIHAĆ - Krila Krajine - Grahovo, nedjelja u 11.00. STIJENA - Gomila - Jasenice, nedjelja u 16.00. RIPAC - Radnički - Omladinac, nedjelja u 16.00. KULEN VAKUF - Una - Borik, nedjelja u 11.00. VELIKA RIJEKA - Mangan - Napredak, nedjelja u 16.00. KRALJE - Sloga - Ljutoc, nedjelja u 16.00. Slobodna je ekipa Mladosti.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „VRBAS“ - ZALUŽANI - Mladost - Polet, nedjelja u 10.00. BANJALUKA - Jelšingrad - Sloga, subota u 16.30. BANJALUKA - Vrbas - „Rade Ličina“, nedjelja u 10.00. RAMIČI - Krajišnik - Progres, nedjelja u 16.30. ČESMA - Bratstvo - Sloboda, nedjelja u 16.30. BANJALUKA - Željezničar - Jedinstvo, nedjelja u 10.00. BANJALUKA - Omladinac - Budućnost, nedjelja u 10.00.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „LJEVČE“ - DRAGELJI - Potkozarje - Potkozarje (BA), nedjelja u 16.45. SRBAC - Motajica - Ratar, nedjelja u 11.00. NOVA TOPOLA - Mašinski servis - Veterani, nedjelja u 16.45. SRBAC - Sloga - Vrbas, nedjelja u 16.45. ORAHOVA - Bratstvo - Mladost (G), nedjelja u 16.45. ŽERAVICA - Jedinstvo - Mladost (L), nedjelja u 16.45. MRČEVCI - Termal - Mladost (B), nedjelja u 16.45.

GRUPNA FUDBALSKA LIGA „SANA“ - AGINCI - Aginci - Knežopoljka, nedjelja u 16.00. PRIJEDOR - Trgoprodaja - Grmeč, nedjelja u 10.00. KOZARAC - Mrakovica - Gomjenica, nedjelja u 16.00. KAMENGRAD - Rudar - Jedinstvo, nedjelja u 16.00. GOMJENICA - Sana - Žitopromet, nedjelja u 16.00. SANSKI MOST - Sloboda - Potkozarje, nedjelja u 10.00. Slobodna je ekipa Ljubice.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BANJALUKE - BANJALUKA - Udarnik - Kozara, nedjelja u 10.00. ČELINAC - Partizan - Nektar, nedjelja u 10.00. KARANOVAC - Proleter - Bosna, nedjelja u 16.30. KRUPA NA VRBASU - Krupa - Slavija, nedjelja u 10.00. Slobodna je ekipa Lauša.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA BOSANSKE GRADIŠKE - VILUSI - Bosna - Plantaže kalem, subota u 17.00. KOZINCI - Bratstvo - Zadrugar, subota u 17.00. BISTRICA - Prošara - Romanovci, nedjelja u 11.00. CATRNJA - Biseri - Laminci, subota u 17.00. DONJI PODGRADCI - Sloboda - Napredak, subota u 17.00. GRBAVCI - 13 skojevki - Mačkovač, nedjelja u 17.00. PRESTOVCINA - Omladinac - Vihor, nedjelja u 17.00.

OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA SANSKI MOST - POBRILJEŽJE - Famos - Sana, subota u 16.00. OSTRALUKA - Zadrugar - Borac, subota u 16.00. SANSKI MOST - Mladost - Trnava, subota u 16.00. KRUHARI - Kruhari - Bratstvo, subota u 16.00. KOPRIVNA - Kiseljak - Polet, subota u 16.00.

PRVA OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA PRNJVORA NASEOBINA LIŠNJA - Omladinac - Polet, subota u 16.45. UKRINSKI LUG - Mladost - „9. maj“, subota u 17.00. GORNJI GALJIPOVCI - Budućnost - Junak, subota u 17.00. GORNJA MRAKOVICA - Čelik - Spartak, nedjelja u 9.00. GORNJI GALJIPOVCI - Sloboda - Borik, nedjelja u 10.00. LIŠNJA - Biseri - Željezničar, subota u 17.00.

DRUGA OPŠTINSKA FUDBALSKA LIGA PRNJVORA - PRNJVOR - Džokeri - Ribnjak, subota u 17.00. DRENOVA - Metalac - Strijelac, nedjelja u 12.00. ČORLE - Željezničar - Lazina voda, nedjelja u 9.00. HRVAČANI - Partizan - Sloboda, nedjelja u 10.00. DONJA MRAKOVICA - Polet - Borac (Š), subota u 17.00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA „Vrbas“ - JAJCE - Elektrobosna - BSK, nedjelja u 10.00. BANJALUKA - Borac - Laktaši, nedjelja u 10.00. BOSANSKA GRADIŠKA - Kozara - Ljubici, nedjelja u 10.00. BANJALUKA - Omladinac - Sloga (T), nedjelja u 10.00. GLAMOČ - Šator - Vrbas, nedjelja u 10.00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA „SANA“ - OMARSKA - Omarska - Podgrmeč, nedjelja u 10.00. BOSANSKA DUBICA - Borac - Sloboda (BN), nedjelja u 10.00. LJUBIJA - Rudar - Bratstvo (Ko), nedjelja u 10.00. PRIJEDOR - Prijedor - Berek, nedjelja u 10.00.

JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA GRUPA „A“ - VRBANJA - Jedinstvo - Lauš, subota u 9.00. ŠEHER - Vrbas - „Rade Ličina“, subota u 9.00. MEJDAN - Naprijed - Borac, subota u 9.00.

KVALITETNA JUNIORSKA FUDBALSKA LIGA BIHAĆA - BIHAĆ - Jedinstvo - Krajišnik, nedjelja u 11.00. BOSANSKI PETROVAC - Mladost - Mladost (V), nedjelja u 11.00. TITOVDRAV - Borac - Bratstvo, nedjelja u 11.00. BOSANSKA KRUPA - Željezničar - Krajina, nedjelja u 11.00.

OPŠTINSKA ŠAHOVSKA LIGA BANJALUKE - DEBELJACI - Jedinstvo - Partizan (V), nedjelja u 11.00. KARANOVAC - Karanovac - Petar Saradžić, nedjelja u 11.00. BRONZANI MAJDAN - Bosna - Budućnost, nedjelja u 11.00. BANJALUČKA KOŠARKAŠKA LIGA - BANJALUKA - BSK - Pliva, subota u 19.00. (Sportska dvorana „Borik“).

PRVENSTVO BANJALUKE ZA PAROVE U KUGLANJU - Mečevi se igraju na stazi kuglane „Borik“ u subotu i nedjelju od 9.00.

PRVOMAJSKI ŠAHOVSKI TURNIR - PRNJVOR - Subota od 15.00 i nedjelja od 10.00.

BICIKLISTIČKA TRKA OSLOBODENJA BANJALUKA - Subota od 10.00 i 16.00.

PRED POJEDINAČNO PRVENSTVO BIH U DIZANJU TEGOVA

BLAGOJEVIĆ ILI SARAČEVIĆ

BANJALUKA - Dizajući tegova banjalučkog Partizana, Ermin Javor, Senad Huskić, Emir Javor, Mile Šestić i Savo Blagojević otputovali su u Konjic, gdje će se danas i sutra (27 i 28. aprila) održati Pojedinačno prvenstvo Bosne i Hercegovine. U kategoriji do 110 kilograma favorit je Savo Blagojević, ali čevličkog rivala imati u Tuzlaku Zlatku Saračeviću, atletskom reprezentativcu, koji uspješno diže i tegove za igman iz Konjica. S. R.

MAJINA SIMULTANKA

Trostruka svjetska prvakinja i prvak Sovjetskog saveza u šahu, te pobjednik završenog turnira Banjaluka 85, Maja Čiburdanidze, odigrala je juče u posljednjim satima simultanku sa kombinovanim sastavom šahista iz Mrkonje-Grada. Igralo se u Domu ZAVNOBIHA na 22 table, a konačan rezultat je 20:2 za Sovjetsku prvakinju koja je 18 susreta pobjedila, a Đuza, Palalić, Tomić i Jović su uspjeli da remiziraju. Organizatori simultanke bili su SIZ za kulturu i fizičku kulturu i RO Udarnik iz Mrkonje-Grada. L. R.

SPORT U ANEGDOTI

POTEZ

Na jednom turniru poznati sovjetski šahisti Eduard Gufeljd, danas je jedan od članova stručnog štaba svjetske prvakinje Maje Čiburdanidze, protiv rivala s druge strane stola igrao je sjajno, vukao je gotovo madioničarske poteze i približavao se sigurnoj pobjedi. Međutim, vrijeme za partiju je isticalo, pa je morao da se odigra nastavak. Shodno pravilima, Gufeljd je trebalo da kovertira potez. Uradio je to nekako nabrzu ruku, započeo kovertu, na poledini kovertu stavio svoj potpis i u tom trenutku su mu se „upalile lampice“, shvatio je, naime, da je kovertirao najgornji potez, jedini koji ga vodi u poraz. U očajanju, bijesan na sve u dvorani a najviše na samog sebe, šćepao je kovertu i počeo juriti po dvorani, da je guta! Ipak, doživio je poraz, jer su šahovska pravila vrlo jasna i precizna: partiju gubi onaj ko ne poštuje kovertirani potez. U ovom slučaju to je bio nesrećni Gufeljd.

ŠAH

ZAVRŠEN MEĐUNARODNI TURNIR „BANJALUKA '85“

MAJA ŠAMPIONSKOG SJAJA

PROMOCIJA: Sudija turnira Nikola Lakić proglašava Maju Čiburdanidze pobjednicom kojoj pokal uručuje Slobodan Vujičić, predsjednik Organiza cionog odbora

Trostruka šampionka svijeta Maja Čiburdanidze odnijela pobjedu ispred osam velemajestora - Turnir svečano zatvoren uz prigodan kulturno-zabavni program

BANJALUKA - Šesti međunarodni turnir „Banjaluka '85“, koji je organizovan povodom velikih jubileja 40 godina pobjede nad fašizmom, i 22. aprila, Dana oslobođenja grada, završen je. Nakon trinaest uzbudljivih kola pobjedila je Maja Čiburdanidze, zvanična prvakinja svijeta, koja posjeduje titulu muškog i ženskog velemajestora.

Najnoviji banjalučki šahovski skup ulazi u anale šahovske igre, jer do sada se nije dogodilo da na jednom turniru devete kategorije pobjedi žena. To je u Banjaluci pošlo za rukom trostrukoj prvakinji svijeta Maji Čiburdanidze.

Na svečanom zatvaranju turnira, koje je obavljeno juče, prostor Umjetničke galerije bio je, kao i predhodnih večeri, ispunjen do posljednjeg mjesta. Kada je sudija zvanično saopštio, pobjednicu turnira, salom se prolomio aplauz koji nije prestajao. Bio je upućen dvadesetogodišnjoj kraljici šaha, šampionki Maji, koja je uspjela nadmašiti osam velemajestora, tri internacionalna majstora, jednog majstora i jednog majstorskog kandidata. Rezultat za šahovsku istoriju!

Sretna sam i zadovoljna ovim i za mene neočekivanim rezultatom. Banjaluka, Bosanska krajina i ovi divni ljudi ostaje mi u najprijetnijoj uspomeni. Ovdje je 1979. godine trijumfovao Gari Kasparov, pa mi je ovaj rezultat još draži. Ako me pozovete sa velikim zadovoljstvom doći ću i na naredni turnir u Banjaluku, izjavila je pobjednica, primajući kristalnu vazu iz ruku Slobodana Vujičića, Predsjednika Organizacionog odbora.

Njeno prezime teško se piše i još teže izgovara, ali njena igra je tako laka, tako lijepa da jednostavno plijeni posmatrača. Maja Čiburdanidze, gošća iz daleke Gruzije, postala je u ovih sedamnaest dana prava junakinja banjalučke šahovske scene, postala je miljenik krajiških ljubitelja šaha. Njen nastup u Banjaluci podsjeća na šahovsku bajku.

Možda je malo nepravedno prema ostalim korifejima crno-bijele arene, koji su u sjeni pobjednice Maje, i koje manje spominjemo. Lijep uspjeh ostvario je mađarski velemaistor Ivan Farago koji je uz prvakinju turnira, jedini učesnik bez poraza.

Turnir se zatvara u izuzetno svečanom ambijentu. Voditelj programa Limun Paprić najavljuje KUD „Karlo Rojč“ koji izvodi splet igara i pjesama. Lepša razdragana i raspjevana mladost Banjaluke u prostoru Galerije u čast 40. rođendana krajiške ljepotice u Novoj Titovoj slobodnoj Jugoslaviji. Oduševljeni su gosti - šahisti, oduševljena je publika. Aplauzi se ne štede.

Imaju ovi banjalučki turniri nekog posebnog šarma, i ljepote kaže nam Vlado Jotanović, koji nije propustio ama baš nijedno veče a da ne navratu u Umjetničku galeriju i da na djelu vidi šampionku Maju i ostale korifeje crno-bijele table.

Nakon KUD-a „Karlo Rojč“ nastupa Dragica Đorđić, učenica drugog razreda Muzičke škole u Banjaluci i na harmonici izvodi

kompoziciju „Dječija svita“. Zastupljena je i ozbiljna muzika. Tipke na klaviru maestralno prebira Muhamed Braco Skopljak, izvođači „Mađarski ples“ Franca Lista. Pod dirigentskom palicom Stjepana Blaževića slijedi horska izvedba kompozicije „Široki Dnjeper“. I to u čast pobjednice turnira - kraljice šaha Maje Čiburdanidze!

Slijedi pozdravni govor neumornog direktora turnira Đorđa Petkovića, koji još jednom obavi zaista bremenit posao i to na volonterskoj osnovi.

Hvala i banjalučkoj publici koja je sa posebnim zanimanjem i velikom broju pratila događaje na ovoj tradicionalnoj šahovskoj priredbi. Našim dragim gostima želimo sretn put i povratak svojim kućama uz - doviđenja do Međunarodnog turnira „Banjaluka '87“! završne su riječi Đorđa Petkovića.

Slijedi ispraćaj gostiju, pozdravi, suze...

Hvala, Ti, Majo, za sve što si nam pružila i opet nam dođi, pozdravlja se Vera Križišnik - Bukić sa pobjednicom turnira. Šahovski časovnici su zaustavljeni. Umorni korifeji crno-bijele arene odlaze na zaslužen odmor. Spušta se zavjesa na još jedan banjalučki šahovski april.

Rezultati 13. posljednjeg kola: Sibarević - Letinski remi, Čiburdanidze - Đurić - remi, Klarić - Plasket remi, Velimirović - Psahis remi, Kurajica - Gavrić 1.0, Šort - Minić remi, Farago - Filipović 1.0.

KONAČAN PLAMAN: Maja Čiburdanidze 8,5 poena, Farago 8, Velimirović i Psahis 7,5 Kurajica, Šort, Đurić i Klarić 7, Minić i Plasket 6, Sibarević 5,5, Filipović 5, Gavrić i Lehtinski 4,5 poena.

Nikola LAKIĆ

ŠAHOVSKI ZADATAK

Broj 838

Priprema: Nikola LAKIĆ, šahovski majstor

Bijeli: Kg2, Dd2, Te1, Se7, Lf4, pješaci a2, c4, d6, f3, g3, h2 (11) Crni: Kh8, Dd7, Lb7, Lg7, Te8, pješaci 17, b6, c5, f6, g6, h7 (11)

Bijeli vuče i dobija!

Samo jedan potez odigrao je bijeli i crni je predao (Vajser - Romanišin, Soci, 1983). Rješenje prošlog zadatka: 1... Sb4 2. De2 Dd5 3. b3 Ta8 4. Db5 De4 5. Ka1 Dd4 6. Kb1 Dd2 i bijeli je predao.

Vojin STANKOVIĆ

POSTSKRIPTUM

(PRE)ZAPOSLENOST

Svaka druga predstava upućena opštinskom pravobranioncu samoupravljanja u Jajcu odnosi se na zapošljavanje. Riječ je o izigravanju društvenog dogovora o zapošljavanju, nezakonitosti- ma vezanim za zapošljavanje pripravnika i prijem zaposlenih na određeno vrijeme u stalni radni odnos.

S obzirom na to da je predstavki zaista mnogo trebaće zaposliti još kojeg pravobranioaca samoupravljanja.

PREVENTIVA

Neracionalna sječa stabala proteklih godina skoro da je upropastila šume u prnjavorskoj opštini. Tako će se domaćinstvima za narednu zimu moći isporučiti svega oko šest hiljada a procjenjuje se da je potrebno čak 13 hiljada kubnih metara drva.

Tu je pojavu trebalo sasjeći u korljenu!

(RAS)POZNAVANJE

I na izvještajno-izbornoj sjednici OK SSRN u Bihacu još jednom je istaknuto da su neposredni kontakti funkcionera sa građanima i živa riječ i te kako značajni u društveno-političkom životu svake sredine. No, ti su kontakti izostali.

Ne samo, dakle, da građani ne znaju pojedine svoje funkcionere, već, eto, ni poneki funkcioneri ne znaju ko im je - baza.

Himzo SKORUPAN

SITNICE

Dok je žednih, uvijek će se prodavati limunda.

Što ne uvedu restrikciju? Baš bismo se lijepo igrali žmurke

Po voznom parku kojim raspolaže SVI-morali bismo već biti blizu KOMUNIZMA!?

Mi ne volimo zasukati rukave ni kad primamo vakcinu.

Otađzbina je ponosna na neke svoje sinove. Zadužili su je.

Zadužimo se, dugovi nisu važni. Država i onako odumire.

Problemi su gorući - pozivamo vatrogasce.

Kad me već zovu čobane, zašto mi ne kupe i ovce!

Luka AREŽINA

Siniša DAVIDOVIĆ

AFORIZMI

- Razlika između dobre olovke i dobrog čovjeka leži u tome što olovku svi zarezuju a dobrog čovjeka - niko.
- Dok je naših leđa - mnogi će biti na konju.
- Socijalizam gradimo zajednički, a vile pojedinačno.
- Bolje je imati ovičiju pršutu nego vukovu diplomu.
- Debelokošce treba dugo štaviti.

Zoran D. ČUKIĆ

PODBACIVANJE

- Nećeš, prijatelju, vjerovati... prvo sam ja njemu podbacio nogu, onda on meni...
- Interesantno, da ne kažem zanimljivo!
- Potom se malkice saberem, koncentrišem... te mu hitro poturim koljeno, prvo jedno a onda drugo. Ali ni on nije stajao skrštenih ruku već mi uzvрати istom mjerom.
- Bogami, rekao bih da je bio dobro pripremljen?
- Odmah sam to uvidio, ali sam bio uporan. Iz okreta sam mu munjevito poturio lakat.
- Ma nemoj, i je li se održao na nogmaa?
- Ne samo da se održao, već me je tako jako grunuo da mi se, kako da kažem, zanebesalo...
- Dobro, da ne detaljišem! I... ko pobijedi?
- On!
- Kako... bili ste ravnopravni?
- Jesmo, prijatelju... sve dok ja nisam načinio pogrešan potez.
- Koji?
- Podbacio sam leđa!
- Ih, zaboga! I šta se desilo, govori nestrpljiv sam!
- Moja leđa on je iskoristio i odrazio se u fotelju. I tako je to podbacivanje završeno poražavajuće, mislim, za tebe?
- Nije... nije završeno. Ono traje i dan-danas.
- Kako, molim vas?
- Prosto. Ja njemu redovno podbacujem listove papira, a on meni otkucane planove mojih radnih normi!

Jovo NIKOLIĆ

Rajko PUŠIĆ

MALI ŠEF

Nijednom prilikom taj propustiti reći neće kako ON mnogo voli svoje preduzeće. Oko direktora i tehničkih šefova pocupkuje, igra a najmanje greške potčinjenih, kao vreba poput bengalskog tigra. Sve što neko o njemu nepovoljno kaže u fasciklu svog mozga on pomno slaže, pa na sastanku, i još češće iza leđa, to sve kao „antidržavni“ istup dotičnog iza leđa. Suprotstaviti se NJEMU, stvar je za njega ista, kao suprotstaviti se Savezu komunista! A ko je nepovoljna ocjena o njemu data dotični odmah postaje šovinista ili tehnirokrata! Njega se kao takvog plaše, boje, ali on zna svoje. On će možda stići do svog cilja. On će možda postati i direktorova prva pratilja.

Da može, on bi podmetnuo nogu i samom bogu. Kad vodi tračeve lake on kaže da je od onih koji na jeziku nemaju dlake. A svi tračevi oko njega se legu. On uživa kad zavadi sa kolegom kolegu. O ljudima koji od njega bolje i poštenije rade Razgovor s njima izbjeći je bolje zbog njegove urodene mrzovolje. Čovjeku lakne kad mu on iz vidnog polja izmakne. Čim se on izgubi iz vidnog polja, atmosfera je u kolektivu odmah bolja. A čim ON otvori vrata kolektiv nekakva mučnina hvata. Ni sanjati njega dobro nije. U takvom snu se nagovještavaju neke nesreće krije. Čovjek sigurno daleko bolje prođe ako mu, recimo, i sam davo umjesto njega, u san dođe.

Vlado DIJAK

EPIGRAMI

BULDOŽERISTA

Od njega se traži rad bez taštine i postupak što blaži naspram baštine.

FOTELJKO

Dok zbori koješta poza mu je vješta. Zato i kad brlja ipak ne nadrija.

VRANIŠTE

Kad pristup vrane jedna drugoj brane i ptice nejake dođu do nofake.

Milan BOROVNICA

RIMOVANE (PRI)MISLI

PITANJE

Kad bi kamate na livadi rastle, da li bi tada banke travu pasle?

KAKO KO

Neko živi od plate, neko od kamate, a neko, brate, i - na rate.

MALI OGLAS

Mijenjam lice za foteljice! Šifra: „Idealni, po mogućnosti - mali“.

Miloš APRILSKI

YU FORMULA

Radi što manje, troši što više; plate sve tanje - para k'o kiše.

NOVA LJUBAV

Dolar mu drag, marka mu mila; ni ljubav nije što je nekad bila.

Milenko KOSANOVIĆ

ŠARENICA

ZAPRŠKA

ZBUNJENI SPIKER NESPRETNO REČE: „DO DNEVNIKA VAM ŽELIM UGODNO VEČE!“

ZA SVAKI SLUČAJ

NA PUTU ZA BUDUĆNOST BOLJU VIKENDICE SE GRADE NA VISOKOM KOLJU.

NADGRADNJA

DINAR PO DINAR POGAČA DUG NA DUG PALAČA

Tužnim srcem obavještavamo rodbinu i prijatelje da je naš dragi otac i suprug

**inž. VOJISLAV
(Jove)
RADOVIĆ**

dekan Elektro-tehnološkog fakulteta
u penziji

preminuo 25. aprila 1985. godine u
82. godini života.

Oproštaj od pokojnika će se obaviti
u srpsko-pravoslavnoj sabornoj crkvi
u 16 sati, a sahrana na srpsko-
pravoslavnom groblju u Boriku 27.
aprila 1985. godine u 16,30 sati.

OŽALOŠČENI: supruga Milica, sin
Svetozar, sestrice: Rajko i Mišo,
snahe: Kaća i Snežana i ostala
mnogobrojna rodbina

061144

Ovih dana prošle su dvije godine pune tuge i bola od smrti naših dragih
i nezaboravljenih majke i brata

JULKE
1905-1983.

ILIJE (BAJA)
1925-19

ŠINIKOVIĆ

Obavještavamo rodbinu, prijatelje i
komšije da ćemo dana 28. aprila 1985.
godine, NEDJELJA, u 11,00 sati
posjetiti njihovu vječnu kuću, otkriti
spomenik na groblju Rebrovac u Ba-

njaluci, okiti cvijećem i odati dužno
poštovanje.

**VJEČNO OŽALOŠČENA
PORODICA**
053265

Dana 26. aprila 1985. godine navršava se
četrdeset tužnih dana od smrti našeg dragog
dobrog i plemenitog oca

JOSIPA ĐUKIĆA

Dana 27. aprila 1985. godine, subota, u 11,00
sati posjetićemo njegovu vječnu kuću, okiti je
cvijećem i zaliti suzama.

OŽALOŠČENA PORODICA
053280

TUŽNO SJEĆANJE
na mog dragog i voljenog

ANTU ABRAMA
27.4.1984— 27.4.1985.

S ljubavlju i tugom

supruga **BOSILJKA**
053245

Dana 26. aprila 1985. godine navršava se godi-
na dana od smrti naše drage majke, svekrve i
bake

MARICE PLETIKOSA

U nedjelju, 28. aprila 1985. godine, u 15,00 sati
posjetićemo njen grob i otkriti spomen-obilježje.

OŽALOŠČENI:
sin **IVICA**, snaha **JADRANKA**,
unučad: **DAVOR** i **IVANA**
053281

MALI OGLASI

Veselina Masleše 13
Telefon 34-448
RADNO VRIJEME
OD 7.00 DO 15.00
SUBOTOM
OD 8.00 DO 12.00

IZDAJEM dvokrevetnu na-
mještenu sobu zaposlenim mu-
škarcima ili studentima. Bulevar
revolucije 8, stan 75.

061143

IZDAJEM dvokrevetnu na-
mještenu sobu zaposlenim mu-
škarcima ili studentima. Bulevar
revolucije 8, stan 75.

061143

PRODAJEM AUTO ZASTAVA
10i", proizvodnja 1982. Telefon
broj 54-665. Banjaluka.

053298

BANJALUKA — SARAJEVO

MIJENJAM luksuzan stan u
centru Banjaluke. 72 kvadratna
metra, prvi sprat, sa centralnim gri-
janjem, telefon za odgovarajući
stan u Sarajevu. Telefon broj 32-
853, Banjaluka.

053220

BEOGRAD naselje Miljakovac —
BANJALUKA

MIJENJAM stan, 50 kvadratnih me-
tara, sa centralnim grijanjem i
telefonom četvrti sprat u Beogradu
za dvosoban stan u užem dijelu Ba-
njaluke i to: II ili III sprat.
Zainteresovani se mogu javiti na
telefon broj 078/24-786, Banjaluka

053238

KUPOVINA

KUPUJEM starinski novac,
razglednice, slike, kubure, sablje, i
druge antikvitete javiti se preko 1.
maja. Ljubiša Patikuća, Ulica Ante
Marinčića broj 18, telefon broj 31-
134, Banjaluka.

1-2
053184

POTVRDE

PROGLAŠAVAM nevažećom
potvrdu broj 1644 izdatu od zlatara
na ime Milena Sladojević,
Banjaluka.

053166

ULAZNICE

PROGLAŠAVAM nevažećom
ulaznicu za fabriku „Incel“ izdatu
na ime Nenad Rajilić, Banjaluka.

053244

RAZNO

TRAŽIM garažu u zakupu centru
grada, telefon broj 43-161,
Banjaluka.

053195

TRAŽIM lokal u užem centru Ba-
njaluke, pogodan za galeriju, mo-
gućnost kupovine Galerija u osni-
vanju, telefon broj 011/121-491 do
14,00 sati, Beograd.

1-2
053168

TRAŽIM ženu za čuvanje djece u
Ulici Drage Langa broj 7,
Banjaluka.

053249

RADNA MJESTA

SUR „Sirano“ vlasništvo Borislava Đakovića, Rudarska ulica broj 70-A, Banjaluka traži VK III KV kuhara s radnim iskustvom i 1 KV kuharicu ili radnicu koja je radila na poslovima kuhinje, oglašje otvoren do popune, informacije u lokalu ili telefon broj 48-500, Banjaluka.

053207

Ugostiteljska radnja restoran
„Vikend“ u Čelincu, vlasništvo
Miće Dimitrića, Ulica Mladena Stojanovića broj 8 traži 1 VK III KV kuhara s radnim iskustvom, 1 KV konobar s najmanje godinu dana radnog iskustva, 1 šankistu i jednu pomoćnu radnicu u kuhinji, oglašje otvoren do popune, Čelinac.

053221

Ugostiteljska radnja „Tri jablana“, Zalužani, Banjaluka, vlasništvo Timke Bajramović hitno traži dva radnika, jednu ženu i jednog muškarca za rad u gostioni, oglašje otvoren do popune, Banjaluka.

0532250

Dasna 27. aprila 1985. godine navršava se
četrdeset tužnih i bolnih dana od iznenadne i
prerane smrti našeg dragog supruga, oca,
brata, svekra i djeda

STOJANA ŠAKIĆA

VJEČNO OŽALOŠČENI:
supruga **DANICA**, kćerka **MIRA**, sinovi:
VINKO i **MARINKO**, sestra **JOVANKA**, braća:
JOVO, **JOVAN** i **JOVISLAV**, snahe: **MIRA** i
ZORKA, unučad, te porodice: **ŠAKIĆ** i
KOVAČEVIĆ

053269

Dana 28. aprila 1985. godine navršavaju se
dvije godine od smrti naše drage

SEME ČUK

U nedjelju u 11,00 sati posjetićemo njen
grob i položiti cvijeće.

OŽALOŠČENA PORODICA ČUK

052295

Povodom 40 dana od smrti moga dragog
brata

RAJKA PETRIĆA

iz Banjaluke darujem Udruženju paraple-
gičara Banjaluka 10.000,00 dinara.

Ožalošćena sestra
Samardžić Vukica
Sarajevo

Na prilogu toplo zahvaljuje Udruženje pa-
raplegičara Banjaluka, Martičeva bb, tel: 36-
559

**ZAVOD ZA IZGRADNJU
BANJALUKA**

Vrši ispravku **OGLEASA** koji je
objavljen u listu „GLAS“ dana 26. aprila
1985. godine: mjesto **OGLEASA** treba da
stoji **KONKURS**

**SOUR GIK „KOZARA“
BANJALUKA
GIRO „JEDINSTVO“
BOSANSKI A GRADIŠKA**

Na osnovu člana 9 i 13. Pravilnika o radnim odnosima, radnika OOUR „11. Novembar“ Srbac, Komisija za radne odnose raspisuje

OGLAS

za popunu slobodnih radnih mjesta na određeno vrijeme

1. FINANSIJSKI KNJIGOVOĐA izvršilac 1
2. REFERENT OBRACUNA LIČNIH DOHODAKA izvršilac 1

USLOVI: pored uslova propisanih pozitivnim zakonskim propisima prijavljeni kandidati trebaju ispunjavati i posebne uslove predviđene samoupravnim opštim aktom:

1. završena srednja ekonomska škola i jedna godina radnog iskustva,
2. završena srednja ekonomska škola i jedna godina radnog iskustva.

Rok za podnošenje prijave je osam dana računajući od prvog narednog dana po objavljivanju u dnevnom listu Glas.

Uz prijave kandidat podnosi dokaz o školskoj spremi i radnom iskustvu.

Radni odnos je na određeno vrijeme do povratka radnika sa bolovanja.

Nepotpune i neblagovremene prijave Komisija neće razmatrati.

Lični dohodak po samoupravnom opštem aktu.

Prijave slati na adresu OOUR „11. novembar“ Srbac, Komisija za radne odnose.

KOMISIJA ZA RADNE ODNOSE

**MEDICINSKI CENTAR
NEMANJA VLATKOVIĆ JAJCE**

Radnički savjet OOUR-a BOLNICA SA SPECIJALISTIČKIM SLUŽBAMA Jajce raspisuje

KONKURS

za upućivanje na specijalizaciju:

1. radiologija - 1 izvršilac
2. oftalmologija - 1 izvršilac
3. anesteziologija - 1 izvršilac
4. pedijatrija - 1 izvršilac
5. interna medicina - 1 izvršilac
6. medicinska biohemija - 1 izvršilac
7. transfuziologija - 1 izvršilac
8. neuropsihijatrija - 1 izvršilac

USLOVI: završen medicinski fakultet, položen stručni ispit i najmanje dvije godine radnog iskustva.

Molbe sa potrebnim dokazima dostaviti Radničkom savjetu OOUR-a Bolnica sa specijalističkim službama Jajce u roku od 15 dana od objavljivanja konkursa.

**RO „KOMUS“ RADNA ZAJEDNICA
BOSANSKI NOVI**

RO „Komus“ Radna zajednica zajedničkih službi Bosanski Novi. Na osnovu odluke Komisije za radne odnose objavljuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos

1. Vozač putničkog automobila na neodređeno vrijeme izvršilac 1 (jedan)

Uslovi: Osim opštih uslova kandidat treba da ispunjava i sljedeće uslove:

- da ima završenu školu učenika u privredi,
- da posjeduje kvalifikaciju vozača C i E kategorije sa položenim ispitom i 1 godinu radnog iskustva i
- da posjeduje kvalifikaciju KV radnika vodoinstalatera ili bravara za održavanje instalacija na upravnoj zgradi.

Prijave slati na navedenu adresu s potrebnim dokazima o ispunjavanju uslova oglasa, a nepotpune i neblagovremene prijave se neće razmatrati.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

**SOUR „KRAJINATURIST“ BANJALUKA
RO „UGOTURS“ ČELINAC**

Na osnovu Odluke 526/85 raspisuje

OGLAS

za prijem radnika u radni odnos

1. ŠEF KUHINJE HOTELA „TURIST“ ČELINAC - 1 izvršilac.
2. KONOBAR - 1 izvršilac.
3. KONOBAR NA ODREĐENO VRIJEME DO POVATKA RADNICE SA PORODILJSKOG BOLOVANJA - 1 izvršilac.

USLOVI:

pod 1) VKV ili KV kuhar sa 2 god. radnog iskustva u struci,

- da nije osuđivan za krivična djela određena Zakonom,

koja se odnose na radno mjesto i da se protiv lica ne vodi krivični postupak.

Uslovi rada i LD mogu se dogovoriti.

pod 2) i 3) - KV ugostiteljski radnik sa 1 godinom radnog iskustva,

- poznavanje 1 svjetskog jezika.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju traženih uslova podnose se u roku od 8 dana od dana objavljivanja, na adresu RO „UGOTURS“ 78240 ČELINAC.

**AIPK RO „RATARSKO—STOČARSKA PROIZVODNJA“ OOUR „TVORNICA STOČNE HRANE“ NOVA
TOPOLA**

Na osnovu člana 8. Pravilnika o radnim odnosima i odluke Radničkog savjeta broj 731/85 od 11.4.1985. godine, Komisija za radne odnose

Objavljuje

OGLAS

za prijem radnika za obavljanje poslova, odnosno radnih zadataka RADNIKA U SKLADIŠTU, 4 izvršioca, na neodređeno vrijeme

USLOVI:

Osim opštih uslova propisanih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove: da su završili osmogodišnju školu, da su regulisali vojnu obavezu, da su zdravi i radno sposobni za obavljanje težih fizičkih poslova, što dokazuju odgovarajućim ljekarskim uvjerenjem.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave sa dokazima o ispunjavanju uslova oglasa dostavljati na gornju adresu.

Nepotpune i neblagovremene prijave Komisija neće razmatrati.

**SOUR „AGROKOMERC“
RO „KONDITORSKA INDUSTRIJA“
RADNA ZAJEDNICA
VELIKA KLADUŠA**

Na osnovu člana 16. Pravilnika o radnim odnosima, Radne zajednice Konditorska industrija, Komisija za radne odnose raspisuje

OGLAS

za prijem radnika na poslove i radne zadatke

1. Interni kontrolor - 1 izvršilac

USLOVI: Osim opštih uslova predviđenih zakonom, kandidati treba da ispunjavaju i sljedeće posebne uslove:

- da imaju završenu srednju školu, pet godina radnog iskustva i regulisanu vojnu obavezu.

Oglas ostaje otvoren osam dana od dana objavljivanja, a prijave slati na adresu.

**SOUR „AGROKOMERC“
RO „KONDITORSKA INDUSTRIJA“
RADNA ZAJEDNICA
— Kadrovska služba -
77230 Velika Kladuša**

Nepotpune i neblagovremene prijave neće biti razmatrane.

**Radna organizacija „BROOOOPREMA“
OOUR „OPREMA I MONTAŽA“ RIJEKA
Račkoga 28**

Objavljuje

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka;

1. SAMOSTALNOG REFERENTA - izvršitelj 1

Rad se udružuje na određeno vrijeme dok traje povećan obim radova s mjestom rada na terenu u Stanarima.

UVJETI: SSS - građevinskog ili metalnog smjera, s pokusnim radom u trajanju od 3 mjeseca.

Ponude se dostavljaju na gornju adresu.

Kandidati će u roku 15 dana od isteka roka za primanje ponuda biti obaviješteni o rezultatima izbora.

SOUR „VESELIN MASLEŠA“

**SARAJEVO
GRAFIČKO—TRGOVINSKA RADNA ORGANIZACIJA
„GTRO“ BIHAĆ
OOUR STAMPARIJA „BRATSTVO“ BIHAĆ**

Na osnovu odluke br. 612 Komisije za rad i radne odnose raspisuje se

OGLAS

za obavljanje poslova i radnih zadataka

1. Terenski komercijalista za područje Zadra - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme.

Uslovi: VŠS ili SSS

Radno iskustvo 1 godina na obavljanju komercijalnih poslova.

2. Terenski komercijalista za područje Splita - 2 izvršioca na neodređeno vrijeme.

Uslovi: VŠS ili SSS

Radno iskustvo 1 godina na obavljanju komercijalnih poslova.

3. Terenski komercijalista za područje Zagreba - 1 izvršilac na neodređeno vrijeme

Uslovi: VŠS ili SSS

Radno iskustvo 1 godina na obavljanju komercijalnih poslova

4. Radnik na održavanju prostorija - 1 izvršilac

Uslovi: KV - tesar ili zidar

Radno iskustvo 1 godina.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Uz prijavu je potrebno dostaviti dokaze o ispunjavanju uslova.

Nepotpune i neblagovremene prijave se neće razmatrati.

Prijave slati na adresu OOUR Štamparija „Bratstvo“ Bihać Drvarska br. 1. Komisija za rad i radne odnose.

**SKUPŠTINA OPŠTINE
BOSANSKA DUBICA**

Na osnovu člana 212. stav 3. Zakona o državnoj upravi („Službeni list SR BiH“ broj: 38/78, 13/82, 40/82 i 40/84) uz pribavljeno mišljenje radne zajednice, predsjednik Opštinske komisije za opštu upravu i društvene djelatnosti,

objavljuje

JAVNI

OGLAS

za zasnivanje radnog odnosa na određeno vrijeme na poslovima i zadacima:

Šefa mjesnog ureda i matičara u mjesnom uredu Sretnice do povratka radnice sa porodijskog odsustva - 1 radnik

Osim opštih uslova predviđenih članom 205. Zakona o državnoj upravi kandidat treba da ispunjava i posebne uslove:

- završena viša upravna škola, srednja upravna škola (upravno-administrativni tehničar) ili drugo odgovarajuće zanimanje IV stepena srednjeg usmjerenog obrazovanja, položen stručni ispit i radno iskustvo do jedne godine.

Lični dohodak po Pravilniku o osnovama i mjerilima za raspodjelu sredstava za lične dohotke i zajedničku potrošnju.

Oglas ostaje otvoren 8 dana od dana objavljivanja.

Prijave i dokaze o ispunjavanju uslova dostaviti RZ Opštinske komisije za opštu upravu i društvene djelatnosti.

Neblagovremene i nepotpune prijave neće se uzimati u razmatranje.

MODA

MIKI JE IZABRAO...

BEOGRAD (Tanjugfoto) — Miki Mause jednog od Diznijevih crvenaca, pored Paje. Šilje ostalih, cijeli svijet dobro poznaje i voli. I poslije 50 godina od rođenja Miki je ponovo u modi. Najpoznatiji miš na svijetu može se vidjeti i na kupaćim kostimima kreiranim za ljetu 1986. godine, koje nose prelijepa Aida i Mišela.

SVE SE MOŽE KAD SE HOĆE

Pripc u svemiru

● Nećak saudijskog kralja Fahda proslavice svoj 29. rođendan u svemiru. Tako je poželio, i to će mu se ispuniti. Biće, doduše malo problema sa molitvama i suncem, jer prinčevi se mole Alahu pet puta dnevno, a u svemiru sunce izlazi svakih 90 minuta

Princ Sultan Ben Salman, nećak saudijskog kralja Fahda poželio je da svoj 29. rođendan proslavi, ni manje ni više nego u svemiru.

Ovu vijest objavio je nedavno londonski nedjeljni "Sandi ekspres" koji dodaje da je saudijski dvor već ugovorio sa američkom agencijom NASA da se prinčevoj želji izide u susret. Princ će tako rođendan proslaviti na američkom "svemirskom taksiju" "Otkriće", a u toku su pregovori da se u jelovnik posade "šalla" uključi i najomiljenije saudijsko jelo "kabsa".

Nećak saudijskog kralja je, inače, odani musliman i njegovi vjerski obredi predstavljaju izvjesnu teškoću tokom ovog "vasionskog rođendana". Po muslimanskoj vjeri, princ mora pet puta da se moli Alahu od izlaska do zalaska sunca, ali...

"Ako princ to namjerava da čini tokom leta na šatlu, biće zaista više nego zaposlen — izjavio je predstavnik agencije NASA Majls Vagoner — Jer, u svemiru sunce izlazi svakih 90 minuta..."

BJESNI MAJKL

MELBURN — Ljut na žene što su na Dan žrtava australijskog rata, 25. aprila, demonstrirale ulicama Melburna zahtijevajući ukidanje abortusa, Majkl koji je izgubio nogu u vijetnamskom ratu, skinuo je drvenu i gađao njome demonstrantkinje. Foto-reporter agencije Rojter ga je snimio u trenutku kad je namještao vraćenu nogu.

NA FILMU

ALEKSIS KAO KALAS

Britanska filmska i televizijska glumica Džoan Kolins sprema se da na velikom ekranu tumači lik slavne operne pjevačice Marije Kalas — piše londonski dnevnik "Dejli mejl".

Glumica koja je stekla svjetsku popularnost tumačeći lik "zle žene" Aleksis u beskrajnoj američkoj televizijskoj seriji "Dinastija" otkupila je isključivo pravo ekranizacije knjige Ari-jane Stasinopulos o Mariji Kalas.

"Džoan Kolins će na filmu tumačiti proslavljenu grčku opernu zvijezdu, ali ne brinite — ona neće pjevati" — dodaje britanski list.

Tarot-zapis Biku šest veli: materijalni uspjeh. No na slici vidimo čovjeka koji dijeli milostinju dvojici ljudi desnom rukom dok u lijevoj drži vagu, što upozorava osobe rođene u znaku Bika šest da u sebi kroz sebe moraju uskladiti milosrđe sa pravdom, ali tarot-zapis se može tumačiti i drukčije. To jest, može se reći, a astrologija to i potvrđuje, da su ove osobe izuzetno nadarene i snažne, al često znaju da svoju i snagu i nadarenost rasipaju uzalud.

Ukoliko su pozitivni Bikovi šest su: srećni, uspješni liberalni, pravedni, dopadljivi, nezavisni, pomalo idealisti koji u svemu zahtijevaju savršenstvo. Znaju da upravljaju ljudima i da vladaju njima jer intuitivno znaju šta mase žele, pa im to i daju. Najsposobniji su kad vode grupne aktivnosti bilo koje vrste, jer njihova energija je u stanju da u sebe primi, čak i raznorodne energije drugih i da ih usmjeri u željenom cilju. Magičnu privlačnost, koja je isključivo erotskog tipa, koriste radi ovladavanja drugim osobama, jer oni su vode, a sve drugo im je strano, ali vode izuzetno pravedne.

Kad su negativni, Bikovi šest su ravnodušni, ne samo za tuđe nevolje, nego čak i za svoje, egzibicionisti su, hvalisavi... Više pričaju no što rade, lijeni su, dane provode u naslonjaču zagledani u televizor. Postaju pesimisti do krajnjih granica i ukolvljuju se u sebe, gledajući kako to oni kažu "propast svijeta". Tako im se i dešava da umjesto sjajnih voda postanu izuzetno okrutne sluge, izvršioći tuđe volje, tako da se nad njihovim postupcima i njihovog gospodari znaju zgražavati.

Ovo izuzetno snažnoj, toliko snažnoj da je to strahota, ličnosti, veoma je teško postići ravnotežu. Ličnosti ove dekade Bika, ako žele da razvijaju svoju nutrinu, treba prevashodno da rade na sebi kao blagima i plemenitima. Oni moraju naučiti željeti prave stvari, potreban im je život pun aktivnosti i promjena da bi kroz njega i u njemu naučili razlikovati dobro od lošeg.

ZODIJAK
BIK ŠEST: 1. MAJ — 10. MAJ

Materijalni uspjeh

Biti svoj osnovni im je problem, jer ih često odvlači od njih samih sklonost ka uživanjima i krajnjem hedonizmu.

Za Bikove šest, ipak nema srednjeg puta, jer rođenisu pod dominacijom Sunca i Mjeseca koji na njih vrše podjednako snažan uticaj, a ova dva nebeska tijela kao simboli su potpuno suprotni. Dok je Sunce muški pozitivni princip (u alhemiji mu odgovara zlato), dotle mjesec ženski negativni princip (u alhemiji mu odgovara srebro), i miješanje ova dva uticaja u Biku šest često ih uvodi u krizna stanja svijesti i duha. Zato oni i jesu ekstremne ličnosti — ili dobri ili loši.

Najveći dar Bika šest jest smisao za nastupanje, njihov izlazak pred masu uvijek je izlazak vode koji zna šta umije i šta hoće, a sklonost praktičnom uspjehu često ih gura u vrhove i političkog i javnog života.

Najpoznatiji Bikovi šest su: Orson Vels, Odri Hepbern, Fred Aster, Robespjer, Haksli, Kjerkegor, Marks, Frojd i Makijaveli.

Već i sam popis ovih ličnosti dovoljno govori o njima samima, jer očigledno je da su u svojim oblastima u izboru bili na vrhu. Na vrhu do kraja.

M. PRAREVAC

U SVIJETU FILMA

Čelave, slavne glave

BRIGE MASTROJANIJA I FELINIJA

Slavni italijanski filmski glumac Marčelo Mastrojani, nekada poznat kao osvajač ženskih srca širom svijeta, napunio je 60. godinu života i najzad se pomirio sa činjenicom da je polučelav — piše zapadnonjemački dnevnik "Welt".

Mastrojani je najzad shvatio da se protiv godina ne može boriti i više ne nosi perike kojim je godinama skrivao glavu bez dobrog dijela frizure. Za razliku od njega, nastavlja

"Welt", njegov dugogodišnji prijatelj, slavni filmski režiser Federico Felini tu činjenicu nikako da prihvati. Felini sada ima 65 godina i u Rimu snima svoj novi film "Džindžer i Fred" zajedno sa svojom suprugom, glavnom glumicom Dulijetom Masinom.

"Čak ni toplo rimsko proljeće ne može da natjera Felinija da gole dijelove glave ne pokriva lijepo oblikovanom perikom" — završava "Welt" svoj "filmski prikaz".

NA IZLOŽBI U JAPANU

Strašni gušter

TSKUBA (Tanjug — Kjodo) — Nasvjetskoj izložbi čudnauke i tehnike u Tsukubi u Japanu ovih dana hiljade posjetilaca iz cijelog svijeta imaju priliku da vide najvećeg gmizavca na svijetu, sa indonežanskog ostrva Komodo. Ova neobična životinja duga je tri metra i najveći je živi gmizavac na zemaljskoj kugli. Podsjeća na strašna stvorenja koja su odavno izumrla i koriste se kao dekor za naučno-fantastične filmove. Bez obzira na to, ovom gušteru sve to interesovanje publike za njegove osobine i karakteristike uopšte ne smeta.

U BRITANSKOJ VLADI

MINISTAR ZA OTPATKE

Britanski predsjednik vlade Margaret Tačer namjerava da uvede novog ministra u svoju vladu — ministra za otpatke.

Vijest je nedavno objavio londonski dnevnik "Dejli mejl", koji ističe da će posao novog ministra biti da organizuje sakupljanje upotrebljivih materijala iz otpadaka i dubreta koji se bacaju iz domaćinstva, a kojim se mogu ponovo upotrijebiti u industriji.

Potencijalna vrijednost ovih sekundarnih sirovina procenjuje se, kako navodi list, na 750 miliona britanskih funti godišnje. A za te pare vrijedi naimenovati i novog ministra.

Dan kasnije isti list je objavio da je na mjesto ministra za otpatke u britanskoj vladi postavljen Dejvid Tipje dosadašnji pomoćnik ministra za trgovinu i industriju, čiji je zadatak da "koordinira vladinu politiku o otpacima".

IZJAVITE ZA ŠTAMPU

LOŠE VRIJEME

Đurađ Smiljanić, odbojkaški sudija:
— Već nekoliko godina zbog lošeg vremena prinuđeni smo da prvomajske praznike provedemo u kući. Ukoliko se vrijeme stabilizuje, ovaj praznik ću zajedno sa ukućanima provesti negdje uz Unu. Loše vrijeme kvari praznično raspoloženje.

OPALA KUPOVNA MOĆ

Željko Čolaković, trgovac u RK „Merkur“:
— Ukupna moć je opala, ali i pored toga planske zadatke ispunjavamo upravo zbog visokih cijena robe. Iz tih razloga kupci su sve manje zainteresovani za potrošačke kredite koji su nepovoljni zbog visokog učešća a takođe i kamata.

ZAMJERKA GRAĐANIMA

Dejan Mihajlović, vojnik iz Beograda:
— U Banjaluci sam dosta dugo. Grad mi se izuzetno dopada kao i ljudi. Međutim, zamjerio bih građanima što ne poštuju javni red. Prilikom ulaska i izlaska u autobuse gradskog saobraćaja nastaje velika zbrka jer svi navale na jedan izlaz. Ovo ne bi trebalo da predstavlja problem. Građane treba upozoriti na njihovo ponašanje.

U DRUŠTVU S PRIJATELJIMA

Marjan Beneš, bokser:
— Radujem se nastupajućim praznicima i susretus prijateljima. S njima, ženom i djetom, praznik ću proslaviti kod kuće uz roštilj i muziku.
S.HADŽIĆ
Snimio: M. PAVIČIĆ

BANJALUKA

SUBOTA, 27. aprila

7,00 — Početak programa
7,05 — Muzika, informacije (Vijesti u 7,30, oglasi i obavještenja u 7,45)
8,00 — Mi predlažemo, vi birate
9,00 — GOST PROGRAMA
10,00 Hit programa
10,10 — Magazin sedam
10,30 — SPORTSKI ŽURNAL
10,55 — Preuzimanje Prvog programa Radio-Sarajeva i direktni prenos svečanosti povodom formiranja prve vlade Bosne i Hercegovine.

NEDJELJA, 28. aprila

7,00 — Najava programa
7,05 — MUZIKA — NOVOSTI — MUZIKA
7,30 — Vijesti
7,45 — Oglasi i obavještenja
8,00 — AIPK BOSANSKA KRAJINA NA TALASIMA KRAJIŠKIH RADIO-STANICA
10,20 — Magazin sedam
11,00 — Muzika za nedjeljno raspoloženje
11,30 — EMISIJA NA UKRAJINSKOM JEZIKU
12,00 — Završetak programa OD 12,00 do 01,00 — PRVI PROGRAM RADIO-SARAJEVA

BOSANSKA GRADIŠKA

SUBOTA, 27. aprila

8,00 — Početak i najava programa
8,05 — Muzika — informacije — muzika
8,50 — Oglasi i obavještenja
9,00 — Odabrali smo za diskofile
9,30 — VIJESTI i sportska hronika
9,40 — Narodna muzika
10,00 — Iz melodije u melodiju
11,00 — „Kabare 202“ — zabavno-muzička emisija
12,00 — Odjava i završetak programa Radio-Bosanske Gradiške
12,00 — 14,00 — Zajednički program Radio-stanica BiH (Susret na talasu)

NEDJELJA, 28. aprila

7,55 — Početak i najava programa
8,00 — „Zelena polja“ — emisija za poljoprivrednike i selo
8,30 — Želje, čestitke, pozdravljate, i dio
9,00 — Oglasi i obavještenja
9,10 — Želite, čestite, pozdravljate, i dio
10,00 — Humoristički Radio-talas
10,10 — Želite, čestitate, pozdravljate — do kraja programa (u 12,00 — VIJESTI)

PRNJAVOR

SUBOTA, 27. aprila

9,00 — Najava programa
9,02 — Oglasi muzika, informacije i reklame.
10,00 — Gost programa
11,00 — Prvi program Radio-Sarajeva
14,00 do 16,00 — Pomak — omladinska emisija
16,00 — Odjava programa

NEDJELJA, 28. aprila

7,55 — Najava programa
8,00 — AIPK na talasima krajiških radio-stanica
9,30 — 18,00 Oglasi, muzika, informacije, vaše želje, čestitke i pozdravi.

SRBAC

SUBOTA, 27. aprila

8,00 — Informativno-zabavni program Radio-Srpa

12,00 — Zajednički program BiH

14,00 — Završetak emitovanja

NEDJELJA, 28. april

8,0 — Početak emitovanja
8,05 — Muzika za dobar dan
8,30 — Želje, čestitke i pozdravi
9,00 — Radio u selu — AIPK na talasima
9,30 — Želje, čestitke i pozdravi
10,00 — Sedam dana
10,15 — Želje, čestitke i pozdravi (EPP, oglasi, reportaža...)
12,00 — Odjava i završetak emitovanja

JAJCE

SUBOTA, 27. april

9,00 — Najava programa
9,10 — Vijesti
9,15 — AIPK na talasima bosanskokrajiških komuna
10,00 — Revija želja, čestitke i pozdrava...
11,0 — Odjava programa

NEDJELJA, 28. april

9,00 — Najava programa
9,15 — EPP
9,30 — Reportaže, zapisi...
10,00 — Nedjeljni žurnal
10,30 — Putokaz — omladinska emisija
11,00 — Revija želja, čestitke i pozdrava...
12,00 do 13,00 — Odjava programa

BOSANSKA DUBICA

SUBOTA, 27. april

11,00 — Najava i pregled programa
11,05 — Za svakog ponešto
11,30 — Želje slušalaca
12,00 — Emisija za selo
14,30 — VIJESTI
14,33 — Program za mlade
14,30 — PROTEKLE SEMICE U NAŠOJ KOMUNI
15,45 — Obavještenja, muzika, oglasi
16,00 — Dnevnik RS

SARAJEVO

SUBOTA, 27. APRILA
PRVI PROGRAM u 10,02 SATI
SVIJET DANAS

Ovoga puta emisija je posvećena problemu Namibije i aktivnostima nesvrstanih zemalja. U svjetlu stavova i zaključaka ministarskog sastanka Koordinacionog biroa nesvrstanih u Nju Delhiju sa pomoćnikom saveznog sekretara za inostrane poslove Živojinom Jazićem urednik emisije Tihomir Milašin razgovaraće o značaju ovog skupa posebno u pogledu rješavanja problema Namibije pomoći afričkim zemljama koje je zadesila glad u pripremanju nesvrstanih za predstojeću konferenciju ministara inostranih poslova svih nesvrstanih zemalja, početkom septembra u glavnom gradu Angole.

SARAJEVO

NEDJELJA, 28. aprila
DRUGI PROGRAM, u 9,00 SATI
PROGRAM ZA SELO

Ove nedjelje na talasima Radio-Sarajeva u „Programu za selo“ biće predstavljeni najbolji poljoprivrednici Bosne i Hercegovine u proizvodnji žitarica, mesa, mlijeka, povrća, voća, uzgoju ovaca i preradi duvana za proteklu godinu. To je jedinstvena prilika da čujemo sve o onima koji su jutro dočekivali na nji-vi, a vraćali se umorni sa prvim sutonom. Ovo takmičenje u saradnji sa poljoprivrednim kombinatima i društveno-političkim organizacijama velik je stimulans za još veću proizvodnju hrane na njivama individualnih poljoprivrednika. Uz lijepu i vedru muziku tu su i druge teme i informacije i iz naših sela i zaselaka. Urednik i voditelj emisije je Duško Ristić, a muzički urednik Jadranka Crnogorac.

16,30 — U subotnje predvečerje

17,00 — Odjava programa.

BOSANSKI NOVI

SUBOTA, 27. april

9,00 — I danas smo zajedno (najava, vijesti i melodija dana)
9,10 — Želja slušalaca
10,00 — Emisija za selo (u sklopu programa emitujemo Kombinat na talasima krajiških RST)
10,30 — Nastavak ispunjavanja vaših želja
11,00 — Hronika šest radio-dana (IPP—pregled aktuelnosti na kraju nedjelje)
11,15 — EP-prospekt
11,30 — Rezervisano za... (Dokumentarni program)
12,00 — Susret na talasu (Zajednički program RSA II i ORSBiH)
14,00 — Odjava programa i najava ponovnog susreta.

KLJUČ

NEDJELJA, 28. APRIL

10,00 — Najava programa i vijesti
10,30 — Nedjeljna hronika Radio-Ključa
11,00 — Poruke, želje i pozdravi slušalaca
12,00 — Emisija za selo i AIPK na talasima
13,00 — Nedjeljom za mlade i odjava programa
14,00 — Prenos Prvog programa Radio-Sarajeva.

PRIJEDOR

SUBOTA, 27. APRIL

9,00 — Najava programa
9,02 — Noviteti disko-produkcije
9,30 — Jugoton-ekspres
10,00 — Subotom zajedno
11,00 — Čestitke, želje, pozdravi
13,00 — Odjava programa

NEDJELJOM NE EMITUJEMO RADIO-PROGRAM

INFORMATOR

BANJALUKA

REPERTOAR KINA
KOZARA — PAZI DA NE BUDE GUŽVE (talijanska komedija) u 11, 16, 18 i 20 sati.
VRBAS — MAJSTORI BOGALJI (honkonški film) u 16, 18 i 20 sati.
PALAS — velika sala — POLICIJSKA AKADEMIJA (američki film) u 10, 16, 18 i 20 sati, FRANCIS (američki film) u 22 sati.
mala sala — NEUSTRAŠIVI POPAJ (dječiji crtani film) u 10 sati.
PRIČA O DJEVOJCI O (američki film) u 16, 30 18, 30 i 20, 30.

NARODNO POZORIŠTE

U subotu u 17 sati je popularna predstava NOVA VUNA.

DJEČIJE POZORIŠTE

U subotu i nedjelju nema predstave.

DOM KULTURE

Izložba „30 godina Doma kulture“. Izložba AVNOJ-a.

UMJETNIČKA GALERIJA

Izložba likovnih umjetnika iz Rijeke i Banjaluke. Stalna postavka.

STALNA POSTAVKA SPO-MEN-ZBIRKE DRAGINJE I VOJE TERZIĆ nalazi se u Ul. Vladimira Nazora 19.

MUZEJ BOSANSKE KRAJINE

Stalna postavka Muzeja i tematska izložba ODJEČA, NAKIT I VEZ BOS. KRAJINE u 19. i 20. vjeku.

BIBLIOTEKA

Odjeljenje u Domu radničke solidarnosti radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u MEJDANU radi svaki dan, osim subote i nedjelje, od 7 do 19 sati. Odjeljenje u BUDŽAKU radi ponedjeljkom i utorkom od 15 do 19 sati, srijedom, četvrtkom i petkom od 10 do 15 sati.

DEŽURNA APOTEKA

Noćno dežurstvo ima apoteka „I. maj“ u Ul. Vladimira Nazora 19, tel: 21-914.

VAŽNIJI TELEFONI:

SUP 92
Vatrogasci 93
Hitna pomoć 94
Bolnica 33-725 (stara lokacija) i 38-111 (Paprikovac).
Autobuska stanica 45-355
Željeznička stanica 31-229
Taksi-stanica 22-222
Inspekcija 32-100
Vodovod i kanalizacija 21-247
Elektrobanjaluka 42-555
Servis za hitne popravke stanova 45-404
Atlas 31-995
Inex-turist 21-261
Putnik 43-900
Turist-biro 35-082
Slavnik Koper 31-113
Mladost BiH 39-835
Opštinski sekretarijat za narodnu odbranu - Centar za obavještenja 985.

POLASCI VOZOVA

ZA SARAJEVO: 0,58 (brzi) 05,44 (poslovni), 13,13 16,15 18,09 (poslovni)
ZA ZAGREB: 01,12 03,15 04,12 09,56 (poslovni), 15,14 i 16,33.

ZA BEOGRAD: 10,23 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA brzi u 14,40), 05,46 (poslovni do DOBOJA) iz DOBOJA u 08,44), 15,08 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 17,33), 22,21 (putnički do DOBOJA iz DOBOJA u 0,30).

DOLASCI VOZOVA

IZ SARAJEVA: 01,09 03,02 (brzi), 09,54 (poslovni), 15,06 (brzi), 16,27 (brzi) 20,06 (poslovni).
IZ ZAGREBA: 0,45 01,50 13,08 16,10 (brzi), 18,07 (poslovni) 21,40 (ubrzani).
IZ BEOGRADA: 05,30 08,17 13,01 16,28 20,06 21,43.

VANREDNI VOZovi

Svake nedjelje BANJALUKA — MARIBOR u 13,25 i DOBOJ — BANJALUKA - LJUBLJANA u 14,01.

POLASCI AUTOBUSA IZ BANJALUKE

AUTOPREVOZ, OOUR MEĐUMJESNI SAOBRAĆAJ obavještava korisnike usluga da od 26. aprila kreće redovna linija BANJALUKA - ŠIBENIK u 22,30. svakodnevno.

VANREDNI VOZovi

ZA ZAGREB: 01,20 02,00 03,00 05,30 06,00 07,45 08,30 09,30 11,00 12,00 12,40 13,15 14,30 15,10 15,20 17,00 18,15 19,24 20,00

ZA BEOGRAD: 05,00 06,00 09,30 15,00 17,00 23,30.

ZA LJUBLJANU: 01,20 08,20 12,00 13,15 15,10 19,25

ZA SARAJEVO: 00,30 08,00 12,00 00,45 (u prolazu); 10,00 12,35 15,15.

ZA KRANISKU GORU: 13,15.

ZA TUZLU: 05,53 15,45.

ZA MOSTAR: 06,00 13,00 11,26 (u prolazu) 22,00.

ZA ROVINJ: 07,45 19,45.

ZA RIJEKU: 06,00 07,45 22,00.
ZA DUBROVNIK: 22,00 24,00 (oba u prolazu).
ZA UMAG: 06,00.
ZA SPLIT: 06,40 21,15 08,30 (u prolazu).
ZA ŠIBENIK: 07,30 22,30.

BOSANSKA GRADIŠKA

U domu kulture 27. i 28. daje se film PESNICE I KANDŽE.

NARODNA BIBLIOTEKA u gradskom Domu kulture otvorena je ponedjeljkom i srijedom od 10 do 17 sati, a utorkom, četvrtkom i petkom od 10 do 14 sati. GRADSKA ČITAONICA U Bosanskoj Gradišci radi od 10 do 18 sati, a subotom od 7 do 13 sati. Odjeljenje biblioteke u Novoj Topoli (u zgradi SUBNOR-a) radi ponedjeljkom, srijedom i petkom od 12 do 15 sati. Istim danima knjige se izdaju i u odjeljenju biblioteke u Orahovi (Domu kulture) od 17 do 20 sati.

— Stalna izložba „Putevi pobjede“ otvorena je od 10 do 13 sati u Radničkom domu. U Spomen-domu „Lepa Radić“ u Gornjim Podgradcima postavljena je izložba „Revolucionarna prošlost Gornjih Podgradaca“.

APOTEKA u Ulici maršala Tita broj 11 (telefon: 813-130) radi od 7 do 19 sati. Otvara se i u 21 sat za hitne slučajeve. Apoteka kod bolnice radi od 7 do 14 sati. Nedjeljom i praznikom apoteka radi od 9 do 11 sati, a otvara se i u 13,16, 19 i 21 sat.

Medicinski centar u Bosanskoj Gradišci - 813-433
Autobuska stanica u Bosanskoj Gradišci - 813-500
Turist-biro - 813-080
Taksi-stanica - 811-716
„Elektro-Bosanska Gradiška“ - 813-344.

ČELINAC

U Domu kulture 27. nema kino-predstave, a 28. u 20 sati LEPTIROVA MREŽA.

D žurna apoteka Doma zdravlja radi od 7 do 15 sati, osim subote, telefon 850-038. Hitna pomoć Doma zdravlja radi od 15 do 07. Dom zdravlja radi od 7 do 15 sati svaki dan osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130-Narodna biblioteka „Ivo Andrić“ radi svaki dan od 7 do 15 sati, osim nedjelje i državnih praznika. Telefon 850-130.

KOTOR—VAROŠ

Apoteka radi od 7 do 19 sati, a subotom od 7 do 14 sati. Hitna pomoć Doma zdravlja 880—001. Dežurna vatrogasna služba 880—104. Biblioteka radi od 7 do 19 sati.

LAKTAŠI

U Domu kulture 27. i 28. aprila nema kino-predstave.

Narodna biblioteka „Veselin Masleša“ radi od 7 do 15 sati, a nedjeljom ne radi. Hitna pomoć Doma zdravlja, telefon 830-250. Apoteka radi od 7 do 19 sati, subotom od 7 do 14 sati, telefon 830-030. Dobrovoljno vatrogasno društvo 830-066.

SKENDER-VAKUF

Nema kino-predstave. Biblioteka, pozajmo odjeljenje, radi svaki dan od 7,30 do 15,30 sati, a ponedjeljkom od 10 do 16 sati. Dom zdravlja radi od 7,30 do 15,30 sati, telefon 890-611. Opštinski centar za obavještenje radi od 00 do 24 sata, telefon 890-620.

SRBAC

U Domu kulture 27. nema kino-predstave, 28. JUZNIJAČKA UTJEHA — američki.
Apoteka 840-003. Dobrovoljno vatrogasno društvo 840-150. Biblioteka 840-038.

PRNJAVOR

U Domu kulture 27. i 28. aprila daje se film TUTSI.

Stanica za hitnu pomoć 860-190, SUP 860-001. Autobuska stanica 860-462.

DEŽURNA STRANA

INDOKINESKO RATIŠTE

NEMIRNA GRANICA

TAJLAND, 26. aprila — Grupa od 17 vojnika Henga Samrina nosi oružje, uključujući i bestrajni top, ulogor tajlandske armije u blizini granice s Kampučijom. Po izjavama tajlandske armije 178 vijetnamskih i Heng Samrinovih vojnika je povrijedilo tajlandski prostor, dok je Vijetnam spremao napad prema kampučijskom gerilskom kampu u blizini tajlandske granice, napuštenom prošle godine.

OBILJEŽENA 40—GODIŠNJICA PRAVOSUĐA U VOJVODINI

RAZVOJ IZ SNAGE NOP-a

NOVI SAD, 26. aprila (Tanjug) — Svečanim skupom u Novom Sadu danas je obilježena 40-godišnjica pravednosti u SAP Vojvodini. Prisustvovali su predstavnici prvotnih ustanova Federacije SR Srbije i SAP Kosova.

Pravosuđe u Vojvodini od ratnih dana pa do danas, kako je istakao predsjednik Skupštine SAP Vojvodine Dobrović Rodić, pratilo je takav razvojni put i afirmaciju SAP Vojvodine kao autonomne socijalističke samoupravne demokratske društveno-političke zajednice.

UPRVATIMJESECA OVE GODINE U SRBIJI

RAST PROIZVODNJE

BEOGRAD, 26. aprila (Tanjug) — Srbija sada ima dovoljno nafte, struje i uglja, a u prva tri mjeseca uvezeno je dosta deficitarnih sirovina i repromaterijala, tako da postoje povoljni uslovi za povećanje industrijske proizvodnje. Ovo je ocjena potpredsjednika Izvršnog vijeća Srbije Svetozara Rikanovića na današnjoj sjednici Predsjedništva Vijeća sindikata Srbije.

Velike zalihe gotovih proizvoda najbolje pokazuju da deo proizvodnje u Srbiji još ne ispunjava sve zahtjeve tržište.

KULTURNE MANIFESTACIJE U ANKARI

NAGRADA ZBIRCI CRTEŽA

ANKARA, 26. aprila (Tanjug) — Povodom dana deteta u Ankari su organizovane dvije izložbe na kojima su predstavnici Jugoslavije zabilježili lijepe uspjehe.

To se odnosi na izložbu dječijih crteža, na kojoj je u konkurenciji mnogih ekipa nagradu „Mansion“ i odgovarajuću plaketu dobila zbirka crteža jugoslovenske djece. U ocjenjivanju pojedinačnih radova istu nagradu i plakete dobile su

jugoslovenske djevojčice Snežana Knežević i Slavica Čelić.

Sutra se s druge strane završava u državnoj galeriji lijepih umjetnosti u glavnom gradu Turske i izložba dječje knjige. Njoj su prikazana djela poznatih autora knjiga za djecu iz svijeta i iz Jugoslavije, među kojima Branka Čopića, Mire Alečković, Dušan Kostića, France Bevka, Bauta Dematića, Kate Misirko, Aleksandra Popovskog, Dušana Radovića, Stevana Raičkovića i drugih.

FUDBALSKI SUSRET SLIJEPIH

UTAKMICA ZVUČNOM LOPTOM

BANJALUKA — Da volja i upornost mogu biti jači i od svake životne nedaće dokaz je za to i fudbalski susret između selekcije Saveza slijepih BiH i Saveza slijepih Jugoslavije.

Zanimljivo je istaći da su pravila identična kao u malom fudbalu, a ekipe sačinjavaju po četiri igrača i golman. Jedina razlika je u tome što se igra zvučnom loptom.

U ekipi BiH igrače i Banjalučanin Miroslav Mandić, koji kaže da će susret biti interesantan i pored toga što su svi igrači osim golmana slijepi.

Utakmica se igra na Stadionu sportskih igara kod hotela „Bosna“ u subotu sa početkom u 12,090 sati.

Z. T.

U SELU VRELO KOD LIPLJANA

UDES VOJNOG AVIONA

BEOGRAD, 26. aprila (Tanjug) — U toku redovne letačke obuke došlo je do udesa aviona Ratnog vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane, kojom prilikom je avion pao na tri stambene zgrade u selu Vrelo kod Lipljana.

U ovom udesu živote su izgubili pilot aviona kapetan JNA Vito Grbić i devet mještana.

Nakon udesa, na mjesto nesreće, došli su načelnik generalštaba JNA general-pukovnik Petar Gračanin, komandant Ratnog vazduhoplovstva i protivvazdušne odbrane general-pukovnik Slobodan Alagić i načelnik Političke uprave Saveznog sekretarijata za narodnu odbranu general-potpukovnik Svetozar Oro i izrazili saučešće porodicama unesrećenih.

Telegrame sa izrazima saučešća uputili su: predsjednik Predsjedništva SFRJ Veselin Đuranović, predsjednik Predsjedništva CK SKJ Ali Šukrija i savezni sekretar za narodnu odbranu admiral flote Branko Mamula.

Komisija stručnjaka utvrđuje uzroke nesreće.

PREDSJEDNIŠTVO SR CRNE GORE

BRANISLAV ŠOŠKIĆ

PREDSJEDNIK

TITOGRAĐ, 26. aprila (Tanjug) — Predsjedništvo SR Crne Gore izabralo je na današnjoj sjednici za svog predsjednika u narednom jednogodišnjem periodu dr Branislava Šoškića.

Branislav Šoškić je rođen 1922. godine. Učesnik je NOR-a od 1941. a član SKJ od 1943. godine. Doktor je ekonomskih nauka redovni član Crnogorske akademije nauka i umjetnosti od njenog osnivanja i sadašnji njen predsjednik.

TAKMIČENJE IZ ONO I DSZ U GORNJIM PODGRADCIMA

PROGLAŠENI POBJEDNICI

Juče je u Gornjim Podgradcima u povodu obilježavanja 24. aprila - Dana oslobođenja Bosanske Gradiške održano tradicionalno opštinsko takmičenje iz oblasti ONO i DSZ, predstavnika svih osnovnih škola i srednjoškolske omladine. Na ovom druženju i poznavanju naše ONO i DSZ u predtakmičenju bilo je obuhvaćeno oko 5.000 učenika. Na današnjem finalnom takmičenju na kome je učestvovalo oko 100 takmičara u rangovima osnovnih škola, koje su se takmičile u osam disciplina, prvo mjesto pripalo je Osnovnoj školi „Atif Topić“ iz Kruškića, drugo školi „Mladen Stojanović“ iz Gornjih Podgradaca, a treće školi „Danilo Borković“ iz Bosanske Gradiške.

U rangovima srednjih škola, koje su se takmičile u tri discipline, prvo mjesto pripalo je mašinsko-tekstilnoj struci, drugo drvo-tehničkoj, a treće trgovačko-medicinskoj. Za osvojen prva mjesta organizatori su darovali vazdušnu pušku, za drugo mjesto dvogled, a za treće veliku sliku portret maršala Tita.

Z. V.

OSNOVNA BANKA „BANJALUKA“

KURSNA LISTA

(formirana 26. aprila 1985. godine)

Zemlje	Valuta	Kupovni za efektivu	Kupovni za devize	Prodajni
Austrija	100 šilinga	1142,75	1172,05	1175,57
Belgija	100 franaka	394,91	406,07	407,29
Danska	100 kruna	2223,00	2285,86	2292,73
Francuska	100 franaka	2636,46	2711,01	2719,16
Holandija	100 florina	7067,80	7267,65	7289,49
Italija	100 lira	12,61	12,93	12,97
Norveška	100 kruna	2778,75	2857,32	2865,91
SR Njemačka	100 maraka	8052,42	8258,89	8283,70
Svajcarska	100 franaka	9632,59	9879,58	9909,26
Švedska	100 kruna	2758,96	2836,97	2865,49
Japan	100 jena	97,91	102,52	102,83
V. Britanija	1 funta	303,43	312,00	312,94
Kanada	1 dolar	181,17	189,70	190,27
SAD	1 dolar	261,76	258,87	259,65
Australija	1 dolar	163,91	171,63	172,14

Kupovni i prodajni kursevi za devize primjenjuju se od 14,00 sati 26. aprila 1985. godine, a kupovni za efektivu primjenjuju se od 27. aprila 1985. godine.

SUBOTA, 27. APRILA

PRVI PROGRAM

- 10,05 - Pregled programa
- 10,10 - Prva narodna vlada BiH - dokumentarna emisija
- 10,55 - Prenos iz Skupštine povodom 40-godišnjice formiranja prve narodne vlade BiH
- 12,00 - Reprizni program
- 15,40 - Pregled programa
- 15,45 - Sedam TV dana
- 16,15 - Čigra - Narodna muzika
- 16,45 - Dnevnik I
- 17,00 - OSIJEK: Finale Kupa Jugoslavije u košarci: Cibona - Jugoplastika, I poluvrijeme
- 17,40 - EPP
- 17,50 - KOŠARKA: II poluvrijeme
- 18,30 - To je to - dokumentarni program
- 19,15 - Crtni film
- 19,30 - Dnevnik II
- 19,55 - TV spot
- 20,00 - RUPA U VJETROBRANU — italijanski igrani film
- 21,40 - EPP
- 21,45 - Vijesti
- 21,50 - Sedam svjetskih dana
- 22,00 - Subotom uveče: OSIJEK: Zvuci Panonije
- 23,30 - Pregled programa za nedjelju.

DRUGI PROGRAM

- 12,30 - Pregled programa
- 12,35 - Jugoslavijo, dobar dan - Informativno-zabavna emisija
- 13,05 - Svijet tišine - emisija namijenjena osobama oštećenog sluha
- 13,45 - NEMIR - turski igrani film
- 15,05 - Braća Grim - snimak predstave za djecu Malog pozorišta „Duško Radović“
- 16,05 - Hajduk Jurko - dugometražni čehoslovački crtni film
- 17,20 - „Nepokoreni grad“ - domaća serija, repriza
- 19,00 - Silueta - narodna muzika
- 19,30 - Dnevnik
- 20,00 - Mini šou - zabavna muzika
- 20,30 - „Mineri“ - dokumentarni program
- 21,10 - Studio 2
- 21,15 - Sportska subota
- 21,40 - „Priče preko baštenske ograde“ - serijski film
- 22,40 - Svi moji pjesnici
- 23,05 - Pregled programa za nedjelju

NEDJELJA, 28. APRILA

PRVI PROGRAM

- 10,15 - Pregled programa
- 10,20 - Vijesti
- 10,30 - Nedjeljno prijepodne za djecu
- 11,58 - EPP
- 12,00 - Znanje i imanje
- 14,00 - Na svoj način
- 14,15 - Protiv vetra - serijski film
- 15,05 - Nedjeljom (EPP)
- 17,20 - EPP
- 17,25 - AKO SE PRONADEMO — poljski igrani film
- 18,55 - Put u središte zemlje - serijski crtni film
- 19,30 - Dnevnik II
- 20,00 - BRISANI PROSTOR - igrana akciona serija, I epizoda „Pripreme“
- 21,00 - EPP
- 21,05 - Dani pobjede: BOLMANSKI MOSTOBRAN — dokumentarna serija
- 21,50 - Sportski pregled
- 22,20 - Dnevnik III
- 22,40 - Srednjoevropski kup u fudbala: BANJIK (Ostrava) - ISKRA, reportaža
- 23,00 - Pregled programa za ponedjeljak

DRUGI PROGRAM

- 13,40 - Pregled programa
- 13,45 - Muzika kao mladost - emisija ozbiljne muzike
- 14,15 - Muzički bijenale Zagreb - hronika i snimak koncerta
- 14,35 - Na četiri točka - emisija o saobraćaju i turizmu
- 14,55 - Maribor: PJ u boks, prenos
- 17,30 - Četvrtfinale Kupa Jugoslavije u rukometu za žene: Radnički - Budućnost, prenos
- 18,45 - Ostavština za budućnost Srbiju Trstu - emisija iz kulture
- 19,30 - Dnevnik
- 20,00 - Razvoj ljudske vrste - engleska dokumentarna serija
- 20,50 - Studio 2
- 21,05 - EPP
- 21,10 - TV-kinoteka: NE DIRAJ U LOVU - francuski igrani film
- 22,40 - Pregled programa za ponedjeljak

VRIJEME

IZVJEŠTAJ REPUBLICKOG HIDROMETEOROLOŠKOG ZAVODA BiH

HLADNO

ZA BOSANSKU KRAJINU: Pretežno oblačno i hladnije sa povremenim padavinama. U nižim predjelima kiša, a na planinama moguć snijeg. Temperatura u padu.

ZA BANJALUKU: Promjenljivo oblačno uz mogućnost prolazne kiše. Dnevna temperatura oko 8 stepeni.

ZA NAREDNA DVA—TRI DANA: U ovom periodu prevladavaće promjenljivo oblačno i svježe vrijeme. Pred kraj perioda nastupiće novo pogoršanje vremena sa padavinama.

VODOSTAJ: Una - Bihać 42 cm, malo mutna, temperatura vode 10 stepeni. Una - Bosanski Novi 174 cm, malo mutna, temperatura vode 9 stepeni. Sasna - Sanski Most 227 cm, bistra, temperatura vode 9 stepeni. Vrbas - Banjaluka 190 cm, malo mutna, temperatura vode 9 stepeni. Na svim rijekama vodostaj u stagnaciji.

Miro Miladenović
DAVID ŠTRBAC

GLAS

REDAKCIJA Ulica AVNOJ-a 93. Telefon: direktor i odgovorni urednik 34-417, Redakcija 37-977, 37-979, daktiograf 34-449. Oglasno u Ulici Veselina Masleže 13, telefon 34-448. Telex 45-208YU GLAS, OOUR Novinska djelatnost Banjaluka, pr. lazni račun broj: 10500-633-427 kod SDK Banjaluka. Pretplata za SFRJ: tromjesečna 2.430 dinara, polugodišnja 4.850, godišnja 9.700, samo za „Nedjeljni Glas“, 1.660 dinara godišnje. Pretplata za inostranstvo: tromjesečna 4.800 dinara, polugodišnja 9.600, godišnja 19.200, samo za „Nedjeljni glas“ 3.330 dinara godišnje. Uplate na devizni račun broj: 10500-620-71000-552 kod Privredne banke Sarajeva, Osnovne banke Banjaluka. Rješenjem Republičkog komiteta za obrazovanje, nauku, kulturu i fizičku kulturu SR BiH broj 02-4153/82. „Glas“ je oslobođen plaćanja poreza za promet.